

BUDGET

'13

DEN 13. SEPTEMBER 2012

AFTALE OM BUDGET 2013

FOR KØBENHAVNS KOMMUNE

INDGÅET MELLE:

SOCIALDEMOKRATERNE

SOCIALISTISK FOLKEPARTI

ENHEDSLISTEN

DET RADIKALE VENSTRE

LIBERAL ALLIANCE

Aftale om budget 2013 for Københavns Kommune

Indledning.....	4
Overordnede økonomiske rammer.....	7
Loft over kommunens anlægsudgifter.....	9
Effektiviseringsstrategi.....	10
Kvalitet i de kommunale ydelser.....	12
Skolerne.....	12
Flere timer.....	12
Flere valgfag i den københavnske udskoling.....	12
Fripladser på Københavns Musik- og Billedskole.....	12
Plads til de mange nye børn.....	13
<i>Deponering</i>	14
<i>Idrætshaller</i>	14
Klubpladser på Amager.....	14
Idrætsskole på Klostervængets Heldagsskole.....	14
Dagpasning.....	15
Børnepakke.....	15
Sikring af kapacitet – tilgængelighed og minibusser.....	15
Fritids-, junior- og ungdomsklubpladser.....	16
Amager Fælled Skolegård.....	16
Specialområdet - Frederiksgård Skole og Galaksen samt klubpladser.....	16
Afskaffelse af sommerferielukket i daginstitutioner.....	17
Samlokalisering af Ungdomsskolen – Second Chance.....	17
Køkkener i daginstitutioner.....	17
Udvidelse af følgeordninger til 3. klasse.....	18
Social balance og mindre ulighed.....	19
Gældsrådgivning samt forebyggelse af udsættelser fra lejeboliger.....	19
Demografi – sindslidende.....	19
Kvalitetsløft - udsatte børn og unge.....	19
Headspace og Mødrehjælpen.....	20
Socialrådgivere i daginstitutioner.....	20
Forhøjet vejledende rådighedsbeløb.....	20
Forsøg med lektier i skoletiden.....	20
Klubreform.....	21
Samværstilbud til unge over 18 år med særlige behov.....	21
Stofindtagelsesrummet på Vesterbro, Mændenes Hjem.....	21
Fixelance.....	22
Tilbud om gratis tandpleje til hjemløse – Bisserne.....	22
Styrket indsats på krisecentrene.....	23
Budgetmodel på handicapområdet.....	23
Overførselsadgang til eksternt finansierede projekter.....	23
Etablering af 12+12 billige boliger til unge med handicap og til unge med sindslidelse.....	23
Handicapsekretariat og handicaptolletter.....	24
Frivillighedspulje - øget støtte til frivilligt socialt arbejde.....	24
Ældreklubber - § 79 aktiviteter.....	24
Tolkebistand.....	25

Kontaktstedet i Mændenes hjem	25
Videreførelse af sundhedsteam	25
12 alternative plejehjemspladser på E-huset	25
Boliger og udsatte områder	27
Almene boliger til familier og studerende	27
Boligindsats for unge og studerende	27
Renoveringspakke – attraktive og billige almene boliger	28
Huslejetilskud til unge og studerende i almene boliger i udsatte byområder	28
Grundskyldsfritagelse for almenvelgørende kollegier og ungdomsboliger	28
Erhvervsudvikling og revitalisering af Tingbjerg	29
Enghave Brygge	29
Sundhed og ældre	31
Sundhedspakke	31
Forebyggelse af indlæggelser og genindlæggelser	31
Flere teknologiske løsninger til kronisk sygdom	32
Udsatte målgrupper	32
Røgfri København 2025	33
Sundhedsplejen – forebyggelse af genindlæggelser og 8 ugers besøg til flergangsfødende	33
Skolemad til børn i fattige familier	33
Træning i arbejdstiden	34
Frit valg af ældremad	34
Profilplejehjem	34
Modernisering af plejecentret Sølund og daginstitutionen	35
Kultur og idræt	36
Fribyordning og elevlønninger	36
Drift af nye anlæg – lethal og kunstgræsbaner	36
Erstatning af græsbane uden for Valby Idrætspark	36
Kunstgræsbaner på Kløvermarken og i Valby Idrætspark	36
Valby Idrætspark – Club Danmark Hallen	37
Ny skøjtehal i Ørestad Syd – restfinansiering	37
Den Hvide Kødby	38
Kulturpulje (events m.v.)	38
Ungdomshuset	39
Sjællandsgade Bad	39
Brønshøj Sportshal	39
Kulturhus på Østerbro	39
OPP - svømmehal i Ørestad	39
Havnebad langs Sandkajen i Nordhavn	39
Byens veje, pladser mv.	39
Renhold - fastholdelse af indsatsen	40
Ny Amagerbrogade binder byen sammen	40
Istedgade – etape 2	41
Bedre forhold for fodgængere og cyklister i Stræderne	41
Genopretning af trafiklyssignaler	41
Elevator på Nørreport	42
Nørrebro Stationsområde	42
Byrum Christianshavns Torv	42
Parkering	42
Et Grønnere Bryggen	43
Tryk og sikker by	45
Ungdomsbrandkorps, partnerskaber, din betjent, feriecamp, 18+, SSP+	45
Konference om legalisering af hash	46
Tryghedsplan Indre Nørrebro	46
Mozarts Plads	46

Udsatte Team på Christiania	47
Akutpulje – overførsel af udisponeret beløb.....	47
Vækst og beskæftigelse	48
Beskæftigelse.....	48
Øget indsats målrettet langtidsledige og ledige i risiko for at miste dagpengere retten.....	48
Jobrotation	49
Fokus på nyuddannede dimittender, øget mobilitet over Øresund og nytteaktivering	50
Udgifter vedr. lovændringer på beskæftigelsesområdet	50
AC pakke - styrket indsats for nyuddannede og akademikere	50
Hjemtagning og udvikling af AC indsats	51
Job- og matchsamtale.....	51
Kvalitet i byens jobcentre	52
Ungestrategi – Case Managers, Sundhedsguide og Turboforløb	52
Jobbanken.....	52
Praktikpladser – fastholde 2012 niveauet.....	52
Virksomhedsrettet indsats – flere private praktikpladser.....	53
Mikrolån	53
Bedre rammevilkår for erhvervslivet.....	55
Katalog med konkrete initiativer, herunder strategi for OPP i Københavns Kommune	55
Mobil gadehandel.....	56
Socialøkonomiske virksomheder.....	56
Grøn, sund og kreativ vækst.....	57
Kreativ vækst	57
En stærk international hovedstadsregion med en klar profil.....	58
Europaskole	60
Sund vækst	61
Eksportkatalog med know how om velfærdsteknologi.....	61
Færre erhvervsafgifter.....	61
International House.....	62
Copenhagen Career Program	62
Klima og grøn vækst	62
CO2-neutralitet i 2025.....	63
Grønt energiforbrug	63
Grøn mobilitet – Intelligent Trafikledelse (ITS)	64
Solceller på kommunale bygninger	64
Udskiftning af gadebelysning	64
Skybrud.....	65
Cykelpakke VI.....	65
Ren Luft.....	66
Metro til Sydhavnen og Ny Ellebjerg	66
Genopretning.....	66
Renovering af folkeskoler	66
Bedre botilbud til hjemløse og kriseramte enlige – Kollegiet og Egmontgården.....	67
Sikringstiltag på kommunens bygninger 2013	67
Ledelsesreform – tillid, kvalitet og produktivitet	69
Mere tillid giver større kvalitet og faglighed	69
Plan for tillidsdagsorden.....	69
Produktivitet og enhedspriser	70
Øvrige sager.....	73
Valg.....	73

Fratrædelsessamtaler.....	73
IT Governance.....	73
Sociale klausuler	74
Warehouse9	74
Mindre sager	74

Indledning

København er populær som aldrig før. Her er vækst, her er puls og mangfoldighed, og folk flytter til byen fra nær og fjern for at uddanne sig, for at arbejde og stifte familie og for at realisere sig selv og være en del af en velfungerende og bæredygtig storby. Den store befolkningsvækst fortsætter så langt øjet rækker og i 2025 er vi 100.000 flere københavnere end i dag.

Talrige udenlandske medier som Wallpaper, Monocle, CNN og Newsweek peger på København som en af de mest attraktive storbyen i hele verden og roser os for cykelstierne, havnebade med rent blåt vand, det smukke byrum, hvor historiske bygninger og moderne arkitektur står side om side, og hvor talrige restauranter i den absolutte verdenselite har til huse.

Den gode udvikling skal fortsætte, men samtidig skal vi sikre, at alle får mulighed for at være med. Vækst og velstand skal komme alle til gode, og må ikke føre til større ulighed. Byen skal hænge sammen socialt. Både fordi der er tale om centrale kerneværdier og fordi vækst og lighed langt hen ad vejen er hinandens forudsætninger. Gennem økonomisk vækst kan vi skabe job og indtægter, der sikrer fællesskabet, ligesom et velfungerende samfund med gode kerneydelser til alle er udgangspunktet for, at alle får lige muligheder for at udfolde sig og gøre gavn og dermed bidrage til vækst og arbejdspladser. Derfor vil vi med budgetaftalen for 2013 sætte en tyk streg under vigtigheden af, at der er plads til alle og at ingen bliver glemte. Vi skal gøre hvad vi kan, for at alle får en chance for at bidrage til fællesskabet.

I dag er der desværre for mange eksempler på, at vi ikke gør det godt nok. På trods af, at vi igangsætter store anlægsarbejder som aldrig før, og derigennem skaber 13.000 flere jobs over de næste fire år, er Københavns arbejdsløshed stadig alt for høj, og det skal ændres. Derfor skal anlægsinvesteringerne fortsætte, og vi skal bygge og renovere skoler og daginstitutioner og forbedre infrastrukturen. Samtidig lancerer vi en ambitiøs beskæftigelsespakke, som bl.a. skal hjælpe udsatte kontanthjælpsmodtagere og andre udsatte borgere tættere på et job. Med beskæftigelsespakken skaber vi flere praktikpladser, og samtidig igangsætter vi initiativer målrettet ledige AC'ere, langtidsledige og unge på kontanthjælp.

Med budgetaftalen styrker vi indsatsen for at mindske uligheden. Fattigdom er stadig et reelt problem i København, hvor alt for mange smides ud af deres hjem, fordi de ikke kan betale huslejen. Derfor øger vi byggeriet af almene boliger, også til unge, og vi iværksætter initiativer, der skal forhindre, at folk falder igennem det sociale netværk, fx hvis en børnefamilie bliver sat på gaden, og vi stiller økonomisk ekspertbistand til rådighed for familier, hvor økonomien kæntrer.

Vi lever længere og folkesundheden er inde i en god udvikling, men det er stadig sådan, at borgere i resten af landet bliver væsentlig ældre end københavnere. Og samtidig varierer middellevetiden og sundhedsniveauet markant mellem bydelene. Derfor intensiverer vi indsatsen mod tobak med en målrettet indsats, så visionen om *Røgfri København 2025 – Danmarks første røgfri by* kan blive til virkelighed. Derudover indføres et barselsbesøg i sundhedsplejen lige efter barnets fødsel, blandt andet for tidligt og effektivt at opspore og hjælpe udsatte familier. Endvidere indføres tilskud til skolemad til børn fra udsatte familier, så ordningen omfatter 41 skoler. Med budgetaftalen får stofmisbrugerne i København bedre sundheds- og hygiejnemæssige vilkår, og vi lancerer en ambitiøs sundhedspakke. Samtidig går vi til kamp mod nedslidning af kommunalt ansatte, som er ekstra udsatte for nedslidning.

København skal være for alle og vi vil styrke mangfoldigheden. Vi fortsætter indsatsen med at gøre Københavns udsatte byområder attraktive og øger samarbejdet med de almene boligorganisationer. Det er i alles interesse, at der tages hånd om alle sociale problemer så godt og hurtigt som muligt. Det har gjort en positiv forskel at have socialrådgivere tilknyttet kommunale skoler og daginstitutioner, hvor ordningen fortsætter. Samtidig styrker vi indsatsen for udsatte børn, der har brug for en ekstra håndsrækning.

Dagtilbud og folkeskole er en hjørnesten i den danske velfærdsmodel. De spiller en vigtig rolle i udviklingen af børn og unges personlige, sociale og faglige kompetencer, så de kan komme videre i uddannelse og job. Det er også her, de tilegner sig de fælles demokratiske værdier, som det danske samfund bygger på. Dagtilbud og folkeskole skal fortsat være hjørnesten i den danske – og københavnske – model. I skolen skal vi vedblive at styrke den faglige kvalitet i undervisningen, så folkeskolen bliver det naturlige valg for flere af de københavnske forældre, der i dag vælger privatskoler. Derfor øger vi timetallene i dansk, engelsk og samfundsfag.

Særligt for udsatte børn og unge kan dagtilbud og folkeskole give dem den livsduelighed, som de ikke altid får med sig hjemmefra. Derfor har vi også markant fokus på at fremme chanceligheden allerede fra vuggestue og børnehave med sociale normeringer til de institutioner, der løfter de største opgaver.

Styrket kvalitet i dagtilbud og folkeskole bygger på et fundament af stærk faglighed hos vores mange dygtige medarbejdere og ledere. Vi har tillid til, at ledere og medarbejdere bruger deres faglige kunnen til at finde de bedste måder at arbejde med at udvikle deres lokale børn og unge, og vi afsætter midler til, at der mere systematisk arbejdes med at udvikle fagligheden gennem kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere og forskningstilknytning. Det er tillid koblet med et klart krav om bedre resultater – vi skal kunne se, at vi gør en forskel for de københavnske børn og unge.

Trygheden stiger og kriminaliteten falder. Bandekrig og skyderier er ikke længere hverdag, men vi skal ikke hvile på laurbærene. Sikker By-indsatsen skal derfor fortsætte ufortrødent, og vi opruster SSP organisationen og udvider partnerskabet for Tingbjerg ligesom exitprogrammet fortsat skal fjerne unge fra kriminelle miljøer.

En stor del af Københavns og Danmarks vækstpotentiale ligger i de hurtigt voksende byer og den efterspørgsel byer med vokseværk vil afstedkomme. Vækstpakken til budget 2013 indeholder en ny offensiv vækstindsats, der skal sikre, at København får en andel i de kommende års globale vækst. Vi vil gå benhårdt efter at realisere vækstpotentialet gennem vækstalliancer i hele Copenhagen Business Region og vi vil satse målrettet på at forbedre erhvervslivets rammevilkår. Studerende og nye internationale københavnere vil få en bedre modtagelse og der sættes yderligere skub i internationaliseringen af København.

Ved at fremme klimainvesteringer er parterne enige om at skabe en attraktiv og grøn by, hvor løsninger på miljø- og klimaudfordringer skaber øget livskvalitet for københavnere og fastholder Københavns position som en af verdens førende miljøhovedstader. Vi satser på grøn energi i både nyt og eksisterende byggeri og på grønne og klimavenlige transportformer, og vi vil fortsætte klimasikringen af byen, så vi er forberedt på fremtidens klimaudfordringer.

Den langsigtede kurs, som blev udstukket med 2025-planen skal fortsætte. Parterne er enige om, at der skal foretages de nødvendige investeringer og prioriteringer, som kan sikre velfærden i årene fremover, og danne grundlag for fortsat vækst. Vi vil ikke gentage fortidens synder, men skal i stedet genoprette og

investere i byens fysik og infrastruktur og fremme klimainvesteringer. Vedligeholdelseefterslæbet på kommunens bygning skal indhentes og veje, broer og signalanlæg skal bringes up to date. Den kollektive transport skal løftes bl.a. gennem en videreudbygning af metroen til Sydhavn og Ny Ellebjerg.

Væksten får de bedste betingelser i tæt og positivt samspil mellem kommunen og erhvervslivet og vidensinstitutioner. Derfor skal udvide samarbejdet med forskningsinstitutioner og vi vil nedsætte en ekspertgruppe med kommunens særlige rådgiver i erhvervsspørgsmål i spidsen, som skal udarbejde et idekatalog over, hvordan erhvervslivet får de bedste mulige rammevilkår.

Overordnede økonomiske rammer

Skatten fastholdes uændret på 23,8 pct. ligesom grundskylden fortsat vil udgøre 34 promille. Dækningsafgiften blev i 2012 nedsat til 9,8 promille og dette niveau videreføres med budgetaftalen for 2013. Aftalen for 2013 indeholder afskaffelse eller reduktion af en række erhvervsafgifter, herunder udeservering. Reduktionen i 2013 udgør i alt 15 mio. kr.

Herudover er parterne enige om følgende overordnede økonomiske rammer for budgetaftalen:

Kommunens gældsafdrag er i 2013 på 202 mio. kr.

Parterne noterer sig, at der i budgetforslaget indgår øgede udgifter som følge af ændringer i kommunens demografi på i alt 192,1 mio. kr. i 2013. Disse midler fordeles med 177,4 mio. kr. til børne- og ungeområdet, med -17,3 mio. kr. til ældreområdet, og 32,0 mio. kr. til handicap- og hjemmeplejeområdet.

[Endelig er parterne enige om at udmønte en serviceudgiftspulje på 177,1 mio. kr. i 2013 og en anlægspulje på 532,4 mio. kr. i 2013. Æ18, Æ15]

Med henblik på at sikre budgetoverholdelse er parterne enige om at videreføre:

- At hver forvaltning tildeles et servicemåltal, som løbende korrigeres som følge af beslutninger i Borgerrepræsentationen mv. H1
- At der i den løbende budgetopfølgning – risikolisten, kvartalsrapporterne og halvårsregnskaber – følges op på, om forvaltningerne overholder servicemåltallet. H2

Samlet set disponerer parterne 529 mio. kr. i driftsudgifter i 2013. Parterne disponerer samlet 2.158 mio. kr. til anlæg i perioden 2013-2016, heraf 157,6 mio. kr. i 2013. Med dette høje investeringsniveau understøtter København den økonomiske vækst og bidrager til beskæftigelsen ved at skabe ca. 13.000 ekstra arbejdspladser.

Til de afsatte anlægsmidler i budgetaftalen er der afsat en række afledte driftsudgifter. De afledte driftsudgifter reserveres på Økonomiudvalgets ramme og vil blive udmøntet til de relevante udvalg ved færdiggørelsen af anlægsprojekterne.

Som følge af lavere indtægter fra ejendomsskatter i 2012 på 586,6 mio. kr. og efterregulering af beskæftigelsestilskuddet for 2011 på 237,1 mio. kr., er der i budgettet indarbejdet en kasseopbygning på i alt 823,9 mio. kr., som er indarbejdet som en kasseopbygning på 1/3 af beløbet årligt i perioden 2013-2015.

[Parterne disponerer samlet midler på 46,8 mio. kr., som blev reserveret i overførselssagen 2011-2012. F7]

[Parterne er enige om at afsætte 17,0 mio. kr. årligt i 2013-2016 som følge af lavere skøn for indtægter fra ejendomsskatter. F10]

[Endvidere er parterne enige om at tilvejebringe finansiering på samlet 20,9 mio. kr. i perioden 2012-2016 ved annullering af anlægsmidler i udvalgenes anlægsrammer Æ - se bilag 3.]

Parterne noterer sig, at der i overførselssagen er afsat midler til en række initiativer, herunder nytteaktivering, som er besluttet af budgetforligskredsen for 2012.

[I forslag til budget 2013 indgår en pulje til eventuelle merudgifter vedr. kollektiv trafik på 4 mio. kr. i 2013 og frem. Parterne er enige om at puljen indgår i finansieringen af denne aftale. Såfremt der er afvigelser i de fremtidige betalinger til Movia, reguleres differencen via råderummet. Æ27]

[Som følge af et lavere budget til Barselsfonden, er der i budgetforslaget indarbejdet udisponerede puljer i udvalgenes budgetter for i alt 28,8 mio. kr. Parterne er enige om, at disse udisponerede puljer indgår i prioriteringen i denne aftale og dermed bortfalder. Heraf skal modregnes 3,7 mio. kr., som er disponeret af Børne- og Ungdomsudvalget og Sundheds- og Omsorgsudvalget. Æ1]

[Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen gennemfører aktuelt og i samarbejde med Deloitte en gennemgang af kontanthjælpssager fra 2009-2012, hvor der ikke er hjemtaget statsrefusion på forsørgelsesydelsen som følge af ikke-rettidig aktivering. Forvaltningen anslår, at gennemgangen for årene 2010-2011 vil medføre en ekstra ikke-budgetteret indtægt i 2013 i størrelsesordenen 40 mio. kr. via regulering af refusionshjemtagelsen. Parterne er enige om, at de 40 mio. kr. indgår som finansiering i aftalen. Æ352]

[Københavns Kommune forventer at modtage 3,9 mio. kr. i 2013 via regeringens Akutpakke til intensive jobformidlingsforløb og administration, som indgår som finansiering til initiativerne på beskæftigelsesområdet. Æ358, F15]

[Parterne er enige om, at der med denne aftale disponeres 21,1 mio. kr. af puljen til uforudsete udgifter på service i 2013. Puljen reduceres dermed fra 98,9 mio. kr. til 77,8 mio. kr. Æ22]

[Parterne er enige om at afsætte 62 mio. kr. i 2013 til forsørgelse af ledige i 2013 som følge af de ændrede ledighedsskøn i Økonomisk Redegørelse fra august. Æ351]

[Økonomi- og Indenrigsministeren har siden budgetforslaget udmeldt tilskud fra den sociale særtilskudspulje i 2013. Københavns Kommune modtager 100 mio. kr. fra puljen i 2013, hvilket er 20 mio. kr. mere, end der indgår i det beregnede råderum for perioden 2013-2016. Parterne er enige om, at disse 20 mio. kr. indgår i finansieringen af denne aftale. F4]

[Som følge af skattesanktionen skal kommunerne under ét holde skatten i ro i 2013. På baggrund af ansøgninger til Økonomi- og Indenrigsministeriet forventes det på tidspunktet for indgåelse af denne aftale, at der samlet set sker skattestigninger i 2013 for 401 mio. kr. hvilket vil medføre en kollektiv skattesanktion i 2013 på 288 mio. kr. stigende til 363 mio. kr. i 2016. Københavns Kommunes andel heraf vil udgøre 10,02 pct. Parterne er enige om, at såfremt der sker en modregning af bloktilskuddet på grund af en samlet kommunal skattestigning i 2013, finansieres Københavns Kommunes andel af puljerne til uforudsete udgifter. H53]

[Som landets hovedstad har Københavns Kommune en særlig forpligtelse til at understøtte, at kommunerne lever op til økonomiaftalen. Københavns Kommune har altid overholdt økonomiaftalerne, og parterne er enige om, at København også i 2013 skal budgettere inden for de aftalte rammer og dermed understøtte, at kommunerne under ét overholder aftalen. H54]

[Sundheds- og Omsorgsudvalget har i forbindelse med halvårsregnskabet 2012 indmeldt et mindreforbrug på i alt 16,5 mio. kr. Heraf tilfalder 75 pct., jf. Økonomiudvalgets principper for prioritering af mindreforbrug på service, råderummet til tværgående prioriteringer i forbindelse med forhandlingerne om

budget 2013. Således tilføres råderummet 12,4 mio. kr., mens de resterende 25 pct., svarende til 4,1 mio. kr. tilfalder Sundheds- og Omsorgsudvalget til nye aktiviteter i 2012. F11]

[Parterne er enige om, at der også i 2013 skal ske en samlet prioritering af det realiserede mindreforbrug i regnskab 2012 herunder til udvalgenes overførselsønsker på serviceområdet og til eventuel hurtigere genopbygning af den reelle kasse. Halvårsregnskabet for 2012 udviste et forventet mindreforbrug på service på 79 mio. kr. For i 2013 at kunne anvende ikke-forbrugte midler fra 2012 afsættes en servicebufferpulje på 141,6 mio. kr. i 2013. Puljen mellemfinansieres ved et kassetræk i 2013 og finansieres ved en overførsel af uforbrugte servicemidler fra 2012. Æ19, F6]

Parterne stemmer for forslaget til tekniske ændringsforslag til budget 2013.

[Parterne er enige om, at hvert udvalg senest et år før en midlertidig driftsbevilling udløber, har taget stilling til, om bevillingen skal indarbejdes i udvalgets faste ramme. Dette sker i forbindelse med udvalgenes budgetlægning året før bevillingsudløbet. H3]

Ved uoverensstemmelser mellem aftaleteksten og regnearket i bilag 1, er det bilaget der gælder. Nogle anlægsprojekter i regnearket for budgetaftale 2013 vil få en stjernemarkering i 2012, hvorved de kan igangsættes allerede i 2012 umiddelbart efter budgetvedtagelsen jf. bilag 5. Såfremt der er mindre tekniske forskelle mellem regnearket i bilag 1 og afstemningsprogrammet pga. afrundinger i bilag 1, reguleres beløbet på kommunekassen.

Ændringer til budgetaftale 2013 aftales mellem parterne.

Loft over kommunens anlægsudgifter

Kommunerne er samlet set underlagt et loft på bruttoanlægsudgifterne i 2013 på 15,5 mia. kr. Dette sætter Københavns Kommunes budget på bruttoanlæg under pres, da budgetforslaget på bruttoanlæg i 2013 udgør 4,7 mia. kr. Det er dog reduceret til 4,3 mia. kr. som følge af ændret periodisering. Dette betyder, at der er behov for egentlige udskydelser af anlægsmidler i budgettet for 2013, og ligeledes er der behov for et styringskoncept for opfølgningen på bruttoanlæg i 2013.

Det er forventningen, at kommunens andel af det samlede bruttoanlægsloft i 2013, som blev aftalt mellem Regeringen og KL, bliver i størrelsesordenen 3,6 mia. kr.

[Parterne er enige om, at niveauet for bruttoanlæg i 2013 sættes til 3,6 mia. kr., hvilket betyder udskydelse af anlægsbudget fra 2013 til 2014 på 0,8 mia. kr. Hermed yder København et væsentligt bidrag til overholdelse af det kommunale anlægsloft. Såfremt det efterfølgende forløb i KL fører til ændringer i anlægsniveauet, drøfter parterne håndtering heraf. Æ – se bilag 4]

[Parterne er enige om, at grundpakken på bruttoanlæg i 2013 sammensættes af:

- Anlægsprojekter, der er igangsat og hvor der vil være økonomiske konsekvenser for kommunen, hvis projekterne udskydes (kategori 1). Dette udgør 2,7 mia. kr.
- Anlægsprojekter, der er nødvendige for at overholde pasningsgarantien på daginstitutionsområdet og undervisningspligten på skoleområdet (kategori 2). Dette udgør 0,5 mia. kr.
- Anlægsprojekter, hvor der er indarbejdet en effektiviseringsgevinst på driften. (kategori 3) Dette udgør ca. 0,2 mia. kr. H4]

[Parterne er enige om, at den resterende del af anlægsbudgettet på 62,5 mio. kr. op til Københavns Kommunes anlægsramme fordeles forholdsmæssigt på forvaltningernes resterende anlægsprojekter i 2013, således at der bliver et restbudget pr. projekt til at sikre videreførelsen af projektet i 2013. Dette sker efter følgende nøgle:

1.000 kr.	Kategori 4	Fordelingsnøgle (pct.)
BIU	0	0,0%
BUU	20.517	2,3%
KFU	34.492	3,9%
SOU	97.315	10,9%
SUD	146.811	16,5%
TMU	579.233	65,0%
ØU	12.132	1,4%
I alt	890.501	100,0%

De konkrete projekter, der udskydes, fremgår af bilag 4. Æ – se bilag 4]

[For at sikre fremdriften og eksekveringen af anlægsprojekterne - på trods af anlægsloftet - kan mer- eller mindreudgifter på det enkelte projekt løbende reperiodiseres i 2013 inden for det enkelte udvalgs samlede anlægsbudget og dermed anlægsmåltal i 2013. Reperiodiseringen kan ske i forbindelse med indstillingerne om anlægsoversigter, som også vil indeholde reperiodiseringer som følge af overførsler af midler fra 2012. Økonomiforvaltningen vil løbende følge behovet for at foretage periodiseringer mellem årene med henblik på at sikre eksekvering af anlægsprojekterne i København og samtidig overholdelse af bruttoanlægsloftet i 2013. H5]

Effektiviseringsstrategi

Med budget 2013 fastholder København fokus på løbende effektiviseringer, der frigør midler til nye aktiviteter i de kommende år jf. kommunens effektiviseringsstrategi og via regeringens Moderniseringsaftale for 2013.

[Effektiviseringsstrategien mv. frigør 266,9 mio. kr. i 2013 og 266,8 mio. kr. i 2014 og frem på drift samt 1,5 mio. kr. i 2013 og frem på den efterspørgselsstyrede indsats. Heraf udgør de stigende profiler fra tidligere års effektiviseringer 132,5 mio. kr. Udover effektiviseringsstrategien frigør Moderniseringsaftalen for 2013 4,3 mio. kr. i 2013 og frem. E1-E114]

[Investeringsbehovet for effektiviseringerne udgør på anlæg 58,8 mio. kr. i 2013, 9,9 mio. kr. i 2014 og 4,2 mio. kr. i 2015. E29][I 2012 afsættes der desuden 1,6 mio. kr. på anlæg til gennemførelse af effektiviseringer. E2012-1-3][På drift udgør investeringsbehovet 6,4 mio. kr. i 2013, 4,3 mio. kr. i 2014 og 3,6 mio. kr. i 2015. E3, E9, E12, E14, E80][Midlerne finansieres af investeringspuljen til effektiviseringsstrategien for budget 2013. E30][Derudover har Socialudvalget behov for 1,0 mio. kr. i anlægsinvestering i 2013 til deres forvaltningsspecifikke effektiviseringsforslag, som finansieres gennem ekstra effektivisering i Socialudvalget. E91]Den ekstra effektivisering er indregnet i den samlede effektivisering på 266,9 mio. kr.

[Både de tværgående og de forvaltningsspecifikke effektiviseringer samt moderniseringsaftalen har et stigende potentiale i 2014 og frem. Parterne er enige om ikke at udmønte dette potentiale i årets budget, men lade det indgå i de kommende års prioriteringsrum, hvorved udvalgene kan anvende potentialet i de stigende profiler til at opfylde de kommende års effektiviseringskrav. H6]

[Parterne er enige om at fortsætte arbejdet med effektiviseringsstrategien i 2013-2016 fordelt med 250 mio. kr. pr. år i 2013 p/l indeholdende stigende profiler fra tidligere års forslag. H7]

[Parterne er enige om, at effektiviseringen vedr. personalebesætningen i Københavns Borgerservice på 1,25 mio. kr. årligt udmøntes ved at reducere åbningstiden i borgerservicecentre med 5 timer ugentligt. Den ændrede åbningstid tilrettelægges, så det eksisterende serviceniveau opretholdes i hele åbningstiden, og så det berører færrest mulige borgere. Parterne er enige om, at den konkrete udmøntning sker i Økonomiudvalget. E34]

[Parterne er ligeledes enige om at videreføre investerings- og anlægspuljen på i alt 50 mio. kr. årligt med hhv. 10 mio. kr. i driftsmidler og 40 mio. kr. i anlægsmidler. Til såvel tværgående som forvaltningsspecifikke effektiviseringer kan der søges om initialinvesteringer i investeringspuljen, såfremt effektiviseringsforslaget har en tilbagebetalingstid på maksimalt 6 år. H8]

Kvalitet i de kommunale ydelser

Det er dejligt at leve i København, og byen skaber gode rammer for familiernes dagligdag. Det er afgørende, at kommunens tilbud er af høj kvalitet, og det gælder især på de kerneområder, som er med til forme os som mennesker og som er forudsætningen for, at vi møder de samme værdier og får de samme muligheder for at realisere os, og få det liv vi ønsker. Derfor er kvaliteten på den centrale kernevelfærd ikke til diskussion.

Derfor sætter vi målrettet ind med et markant fagligt løft af skolerne, så der på tre klassetrin gives flere timer til alle elever. Vi øger kvaliteten i daginstitutionerne gennem flere penge til sociale normeringer i daginstitutioner med størst udfordringer. Og vi tager hånd om borgere med psykiske og fysiske sygdomme.

Skolerne

Den københavnske folkeskole skal udfordre alle elever fagligt og støtte dem i at udvikle den livsduelighed, som de skal bruge videre frem i ungdomsuddannelse, job og i deres øvrige liv. Det kræver dygtige lærere, der kan tilrettelægge en differentieret undervisning, der fanger alle elever. Også de fagligt svageste og stærkeste elever. Det kræver, at lærerne har gode rammer for deres undervisning – både i form af undervisningstid og de rette fysiske rammer.

Flere timer

[Ved de seneste to budgetaftaler er der afsat midler til flere undervisningstimer. Denne indsats styrkes yderligere ved at afsætte midler til en ekstra time i både dansk, engelsk og samfundsfag. Den ekstra ugentlige time i dansk gives på 3. klassetrin for at sikre, at eleverne er klar til læsekravene på mellemtrinnet, hvor læsningen bliver helt central for at tilegne sig viden i skolens øvrige fag. Den ekstra ugentlige time i engelsk gives på 8. klassetrin for at understøtte en international profil. Endelig gives den ekstra ugentlige time i samfundsfag i 9. klasse for at pege frem mod de unges videre færd i ungdomsuddannelse og på arbejdsmarkedet.

Derfor afsættes:

- 4,1 mio. kr. i drift 2013 og 9,7 mio. kr. i drift i 2014 og frem. Æ126]

Flere valgfag i den københavnske udskoling

[Det er vigtigt at styrke elevernes kendskab til deres uddannelsesmuligheder i folkeskolens udskoling. Det bidrager til, at flere unge træffer det rigtige uddannelsesvalg første gang og gennemfører en ungdomsuddannelse uden frafald. Derfor oprettes i samarbejde med uddannelsesinstitutioner i lokalområdet et valgfag på en skole på Bispebjerg/Nørrebro.

Der afsættes årligt:

- 0,4 mio. kr. fra 2013 og frem, hvilket svarer til, at eleverne får ekstra undervisning svarende til 1 lektion ugentligt pr. skoleår i 7.-9. klasse. Æ154]

Fripladser på Københavns Musik- og Billedskole

[For at sikre at alle børn uanset forældreindkomst har mulighed for at udvikle deres kreative talenter, indføres friplads på Musikskolen og Billedskolen. Grænsen for friplads følger den økonomiske grænse for fuld friplads i dagtilbud, som er 156.300 kr. i maksimal husstandsindkomst.

- Der afsættes 390 t.kr. årligt fra 2013-2016. Æ155]

Plads til de mange nye børn

København er en børnevenlig by med et stigende børnetal - frem til 2014 forventes det, at der kommer over 3.000 flere børn i folkeskolealderen. Det er en af Københavns Kommunes hovedopgaver at sikre, at der er skole- og fritidspladser til alle byens børn i deres umiddelbare nærmiljø.

På nuværende tidspunkt er der igangsat udbygning af 19 nye skolespor. Vi udbygger så vidt muligt eksisterende skoler, hvor det er muligt, men der er også igangsat byggeri af helt nye skoler i de bydele, hvor behovet er størst.

Selv med den eksisterende udbygning er der de kommende år behov for en yderligere udbygning for at sikre, at der er skolepladser og fritidspladser til alle byens børn. [Parterne er derfor enige om, at der afsættes midler til at udbygge Brønshøj Skole, Kirsebærhaven Skole samt Lergravsparkens skole med hver et spor og tilhørende fritidspladser. Æ130, Æ138, Æ127] [Samtidig anerkender parterne behovet for de kommende år at sikre en udbygning af de københavnske skoler, hvor der ifølge den seneste behovsprognose vil være et stigende antal skolelever i byen svarende til i alt 12 yderligere skolespor i 2015. H70]

[Behovet for skolespor og fritidspladser forekommer før sporene er endeligt udbygget. Derfor er det vigtigt at sikre fleksible muligheder for at opstarte sporene tidligere i midlertidige bygninger og pavilloner. Der afsættes derfor midler til midlertidige løsninger for at sikre, at eleverne kan starte på de rette skoler, når behovet er der. Æ117]

[Med flere børn følger også et øget behov for skoletandpleje, og parterne er derfor enige om at afsætte midler til at udbygge tandplejekapaciteten på de skoler, der i forvejen udbygges. Æ157]

[Som følge af det store kapacitetsmæssige pres på byens folkeskoler mangler fritidsområdet også pladser til de mange elever. Der er pasningsgaranti for de yngste børn i fritidsinstitutioner og for at sikre, at alle eleverne får tilbudt en plads i nærheden af deres skole, afsættes der midler til at udbygge fritidsområdet med 29 nye grupper. Grupperne bliver bygget tæt på skoler, hvor behovet er størst, herunder på skoler som forventes at blive udbygget de kommende år. De 29 grupper er ud over de 12 grupper, der bliver udbygget i forbindelse med udbygningen af de tre nye skolespor. Æ120]

[I løbet af året og særligt i forbindelse med skolestart opstår der erfaringsmæssigt kapacitetsproblemer på skoler og institutioner som følge af børnenes søgemønstre, det frie skolevalg og bygningernes indretning m.v. Kapacitetsproblemerne kan afhjælpes gennem anden etablering og indretning af lokaler til anden funktion, akutte reparationer og istandsættelser der indebærer udnyttelse af ikke brugbare lokaler m.v. Det er derfor nødvendigt med midler til kapacitetsafhjælpning. Æ112]

Derfor afsættes der i alt 496,0 mio. kr. i anlæg i perioden 2013-2016 fordelt med:

- 321,5 mio. kr. i anlæg i 2012-2016 til at bygge tre skolespor. Midlerne er fordelt med 0,9 mio. kr. i 2012, 7,9 mio. kr. i 2013, 91,7 mio. kr. i 2014, 137,8 mio. kr. i 2015 og 83,1 mio. kr. i 2016. Æ2012-16-18, Æ130, Æ138, Æ127
- 15,5 mio. kr. i anlæg i 2013-2014 til tidlig opstart, fordelt med 8,0 mio. kr. i 2013 og 7,5 mio. kr. i 2014. Æ117
- 5,8 mio. kr. i anlæg i 2013-2014 til at etablere nye skoletandplejeklinikker, fordelt med 0,3 mio. kr. i 2013 og 5,5 mio. i 2014. Æ157

- 126,1 mio. kr. i anlæg i 2012-2015 til udbygning af fritidshjem og KKFO fordelt med 0,3 mio. kr. i 2012, 6,0 mio. kr. i 2013, 75,7 mio. kr. i 2014 og 44,2 mio. kr. i 2015 Æ2012-19, Æ120
- 22,0 mio. kr. i 2012-2013 i anlæg til kapacitetsafhjælpende foranstaltninger fordelt med 4,0 mio. kr. i 2012 og 18,0 mio. kr. i 2013 Æ2012-12, Æ112
- 5,1 mio. kr. i 2013 i anlæg til forundersøgelser. Æ122

Deponering

[Til midlertidig kapacitet på skole- og fritidsområdet foretages følgende deponering:

- 3,1 mio. kr. i 2013 og 2,9 mio. kr. i 2014 til deponering til midlertidig kapacitet på skole- og fritidshjemsområdet. F16]

Idrætshaller

[I takt med de mange skoleudbygninger, der foregår i disse år, bliver der også etableret nye idrætsfaciliteter til glæde for både elever og lokalsamfundet. Parterne er enige om, at hver gang en skole udbygges, skal muligheden for at udbygge idrætsfaciliteter undersøges, så idrætsfaciliteterne matcher det faktiske behov. Skoleudbygningerne realiseres dog, uanset om det besluttes at etablere idrætshaller i tilknytning dertil. H9]

[Parterne er enige om, at der i forbindelse med udbygning af skolespor på Kirsebærhaven, Lergravsparken og Brønshøj skoler ikke prioriteres opførelse af en idrætshal, da det på de konkrete skoler ikke er hensigtsmæssigt pladsmæssigt eller økonomisk. Parterne er samtidig enige om at prioritere opførelse af idrætshal på Lundehusskolen og Energicenter Voldparken næste gang der i overførselssag eller budgetforhandlinger findes penge til idrætsfaciliteter. H10]

Klubpladser på Amager

[Som følge af den ændrede skolestruktur på Amager huser Højdevangens Skole nu kun 7.-9. klasses elever. Den tilhørende fritids- og juniorklub for 4.-6. klasses elever har derfor ingen elever fra skolen. Parterne er derfor enige om at samle den eksisterende midlertidige klub på Sundbyøster Skole og klubben på Højdevangens skole i en permanent løsning tæt på børnene ved Sundbyøster Skole.

Derfor afsættes der:

- 20,0 mio. kr. i anlæg i 2013-2015, fordelt med 1,0 mio. kr. i 2013, 12,0 mio. kr. i 2014 og 7,0 mio. kr. i 2015 Æ144]

Idrætsskole på Klostervængets Heldagsskole

[Den københavnske folkeskole skal kunne rumme alle. Gennem årrække har flere skoler derfor fået en særlig profil for at give plads til fordybelse og mulighed for at forfølge særlige faglige profiler. Parterne er enige om at fortsætte dette arbejde, og derfor afsættes der midler til at etablere en idrætsprofilskole på Klostervængets Heldagsskole. Skolen skal både rumme en almen idræts- og bevægelsestilgang og en særlig idrætslinje for 7. – 9. klasse med talentudvikling.

Derfor afsættes:

- 0,5 mio. kr. i anlæg i 2013 og 5,5 mio. kr. i 2014 i anlæg til etablering af en idrætsprofil på Klostervængets Skole Æ151]

Dagpasning

Hver eneste dag møder cirka 57.000 børn og unge op i Københavns daginstitutioner, fritidsinstitutioner og klubber. Det er en central opgave for København at være med til, at skabe trygge rammer om børnene og give dem de bedst mulige forudsætninger for deres videre færden. De seneste år har fokus på daginstitutionsområdet været at skabe stabile økonomiske rammer og den nødvendige kapacitet – nu er fokus også på at øge kvaliteten.

Børnepakke

I de seneste år har fokus på institutionsområdet i København især været på de økonomiske og strukturelle rammer: Institutionerne har fået ro om deres økonomi, bl.a. takket være en ny demografimodel. Der er udbygget med 3.000 nye pladser til de mange nye københavnerbørn. Og der er gennemført en institutionsreform med dannelse af klynger og netværk i alle bydele.

[Parterne er enige om, at det nu er tid til at arbejde med at styrke den pædagogiske kvalitet i dagtilbuddene i København. Institutionerne skal styrke deres pædagogiske praksis og arbejde med at skabe kvalitet for alle børn og unge. Der afsættes derfor 11,6 mio. kr. fra 2013 og frem til en pædagogisk udviklingsdag i alle institutioner, hvor det pædagogiske personale sammen skal videreudvikle den lokale pædagogiske praksis. Æ113] [Endvidere afsættes 0,3 mio. kr. fra 2013 og frem til understøttelse af institutionernes deltagelse i forskningsprojekter. Æ159]

[God og tydelig ledelse er forudsætningen for at skabe institutioner med høj pædagogisk kvalitet og få det bedste ud af medarbejderne til gavn for børn og unge i København. På den baggrund afsættes der derfor 3,0 mio. kr. fra 2013 og frem til ledelsesudvikling på området, både til lederudvikling af de eksisterende ledere og til afklaringsforløb og udviklingsprogram for ledertalenter. Æ129]

[Parterne er herudover enige om, at der er behov for en særlig indsats for byens udsatte børn. Kun med den rette tidlige indsats kan vi sørge for at alle børn - uanset deres forældrebaggrund - får gode muligheder for at klare sig godt. Københavns Kommune har i forvejen afsat midler til sociale normeringer med henblik på at give børn i institutionerne lige muligheder. Med midlerne fra finansloven til styrket kvalitet i dagtilbud er det muligt at øge indsatsen yderligere. Der prioriteres derfor 38,0 mio. kr. i hvert af årene 2013-2014 og 40,0 mio. kr. årligt fra 2015 og frem til sociale normeringer til de institutioner, der har de største opgaver med at fremme chanceligheden. Midlerne skal anvendes til flere pædagoger og til at øge andelen af uddannede personaler i institutionerne. Æ110] [Der afsættes endvidere yderligere 1,9 mio. kr. fra 2013 og frem til støtteområdet, så der sikres ekstra støtteressourcer til institutionernes arbejde med børn med særlige behov. Æ136] [Udover at øge voksen/barn-ratioen kvalificeres personalet yderligere i arbejdet med de mest udsatte børn. Det sker ved at afsætte 2,6 mio. kr. årligt i 2013-2014 og 0,6 mio. kr. årligt fra 2015 og frem til kompetenceudvikling, systematisk erfaringsopsamling og forskningstilknytning for indsatser for udsatte børn. Æ131]

Midlerne til finansiering findes via midlerne til en styrket kvalitet i dagtilbud på finansloven fra 2013 og frem. Københavns andel heraf forventes at udgøre 57,4 mio. kr.

Sikring af kapacitet - tilgængelighed og minibusser

[For at sikre den eksisterende kapacitet og gennemførelse af allerede besluttede projekter er parterne enige om, at afsætte midler til at sikre tilgængelighed i Københavns Børnecenter i form af elevator, handiaptolet og parkeringspladser, flytning og indretning af skoletandplejens administration samt nye

undervisningsmidler som følge af ny skolestruktur på Amager, hvor fire skoler arbejder tæt sammen med tre basisskoler og en overbygningsskole.

Derfor afsættes der

- 2,5 mio. kr. i anlæg i 2013 og 4,2 mio. kr. i 2014. [Æ132]

[For at løse kapacitetsbehovet på børneoplysningsområdet råder en række daginstitutioner over minibusser. I takt med at busserne er udtjente, skal de udskiftes, for at kapaciteten kan opretholdes. Parterne er derfor enige om at afsætte anlægsmidler til at indkøbe 17 minibusser. Det endelige antal afhænger dog af den aktuelle købspris.

Derfor afsættes der:

- 7,9 mio. kr. i anlæg i 2012. [Æ2012-11]

Fritids-, junior- og ungdomsklubpladser

De mange nye børn i skole- og klubalderen presser kapaciteten på klubområdet for de 10-17 årige. Klubpladserne udbygges i dag ikke i takt med skoleudbygningerne, og for at følge med børneudviklingen vil parterne udvide klubkapaciteten på fritids-, junior- og ungdomsområdet. Klubberne er med til at give de unge stabile sociale rammer uden for skolen og de aktiverer de unge i deres nærmiljø. Derfor er parterne enige om at afsætte midler til at udbygge fritids- og juniorklubområdet med 100 nye pladser og planlægge udbygning af ungdomsklubområdet med op til 100 pladser.

Derfor afsættes der:

- 12,9 mio. kr. i anlæg i 2013-2015 fordelt med 0,7 mio. kr. i 2013, 7,7 mio. kr. i 2014 og 4,5 mio. kr. i 2015 til 100 nye fritids/juniorpladser [Æ149]
- 1,0 mio. kr. i anlæg i 2013 til forprojektering af nye ungdomsklubpladser [Æ146]

Amager Fælled Skolegård

[Ved at åbne og udvikle de fysiske rammer omkring Amager Fælled Skole kan der skabes et fælles byrum og mødested for nærmiljøets børn og unge samt fundamentet for en social, kulturel og uddannelsesmæssig forandring af et udsat byområde.

Parterne er derfor enige om at afsætte midler til at åbne og udvikle skolegården med fokus på bevægelse og leg.

Derfor afsættes der:

- 7,0 mio. kr. i anlæg i 2014 [Æ162]

Specialområdet - Frederiksgård Skole og Galaksen samt klubpladser

[Borgerrepræsentationen har den 23. august 2012 besluttet at lukke Hillerødsgades Skole på Nørrebro. For at sikre de bedst mulige fysiske forhold og en central placering for specialskolen Frederiksgård og fritidsinstitutionen Galaksen er det besluttet, at de flyttes til Hillerødsgades skoles lokaler. Der blev i budget 2011 afsat 12 mio. kr. til etablering af en specialbørnehaveklasse på Frederiksgård Skole og i fritidshjemmet Galaksen. Parterne er enige om at disse midler nu omprioriteres, samt at der afsættes de resterende midler

til at ombygge Hillerødgades Skole til specialskole med mulighed for fuld fritidshjem/KKFO dækning for alle elever.

Derfor afsættes der:

- 8,0 mio. kr. i anlæg i 2013-2014, fordelt med 1,0 mio. kr. i 2013 og 7,0 mio. kr. i 2014 til flytning. [Æ147]

[Det stigende børnetal betyder også et stigende antal specialbørn. De seneste år er specialskoleområdet blevet udbygget, hvorimod der ikke er etableret nye specialklubpladser. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til 100 nye klubpladser for 14-17 årige med autisme, ADHD og indlæringsvanskeligheder.

Derfor afsættes der:

- 20,0 mio. kr. i anlæg i 2013-2015, fordelt med 1,0 mio. kr. i 2013, 12,0 mio. kr. i 2014 og 7,0 mio. kr. i 2015 til nye klubpladser. [Æ145]

Afskaffelse af sommerferielukket i daginstitutioner

[I Overførselssagen 2011-2012 blev det besluttet at afskaffe sommerferielukket i byens daginstitutioner. Der blev i den forbindelse afsat 10 mio. kr. i 2013, 2014 og 2015 til at finansiere de ekstra omkostninger ved at holde ekstra åbent. Disse midler blev afsat uden servicemåltal. På grund af stigende børnetal, er omkostningerne nu genberegnet og omkostningerne er opgjort til 11,1 mio. kr. Parterne er derfor enige om, at afsætte den manglende finansiering samt at prioritere servicemåltal, så de københavnske daginstitutioner også fremover kan holde åbent hele sommeren.

Børne- og Ungdomsudvalget skal derfor årligt tilføres 11,1 mio. kr. i finansiering og servicemåltal i 2013-2015. Heraf er 10,0 mio. kr. reserveret i kassen i hvert af årene 2013-2015. [Æ114]

[I overførselssagen 2011-2012 var der enighed om, at sommerferielukket i dagtilbud skulle afskaffes fra sommeren 2012 og frem. Parterne er fortsat enige om at sommerlukket skal afskaffes varigt. Finansiering hertil afsættes i budget 2014. H71]

Samlokalisering af Ungdomsskolen – Second Chance

[Københavns Ungdomsskole spiller en vigtig rolle i at sikre, at udskolings eleverne får afsluttet folkeskolen på god vis og får fodfæste i uddannelsessystemet. På nuværende tidspunkt er ungdomsskolens tilbud spredt omkring i byen, men på flere områder vil det give god mening at samle tilbuddene i et fælles ungdomsskolemiljø, eksempelvis på Bispebjerg Skole, som ikke længere fungerer som folkeskole. En samlokalisering af de nuværende tilbud vil skabe rammerne for at udvikle undervisningen med større pædagogisk og faglig tyngde og samtidig give mulighed for at undervisningsdifferentiere yderligere og opnå øget fleksibilitet. Parterne er derfor enige om, at der frem mod budget 2014 skal foreligge en plan for samlokalisering af Ungdomsskolens tilbud, herunder Second Chance, undervisningstilbuddet ved Byhøjskolen og dagkursus ved Kildevældskolen. H72] [Desuden er parterne enige om, at Second Chance's bevilling, som mindskes fra 2014 og udløber i 2016, permanentgøres i forbindelse med budget 2014. H73]

Køkkener i daginstitutioner

[For at sikre at så mange daginstitutioner som muligt kan tilbyde et sundt og varieret måltid mad blev der i budget 2010 afsat 65,7 mio. kr. til opgradering af 69 antal køkkener i byens daginstitutioner.

Omkostningerne til opgradering af køkkener har imidlertid overskredet det afsatte beløb, hvilket har betydet, at i alt 15 køkkener ikke er blevet færdiggjort eller har måtte opgive at blive istandsat.

Parterne er enige om, at en færdiggørelse af køkkenprojekterne indgår i overførselssagen for 2012/2013. H74]

Udvidelse af følgeordninger til 3. klasse

[Følgeordningen dækker i dag børn i 0., 1. og 2. klasse, som kan blive fulgt fra fritidshjem til skole om morgnen og fra skole til fritidshjem om eftermiddagen. Ordningen udvides, så den fra 2013 også inkluderer 3. klasses elever, såfremt de aktuelle trafikale forhold mellem skole og fritidshjem påkræver det.

- Der afsættes 300.000 kr. årligt i 2013-2016. Æ158]

Social balance og mindre ulighed

Velfærdssamfundet skal være for alle. Også i krisetider. Det er nu, at fællesskabet skal række en hånd til dem, der har brug for det. Ingen skal glemmes og som mennesker og kommune skal vi huske, at fællesskabet er et fælles ansvar og det bygger på solidaritet.

Byens stofmisbrugere skal sikres sundere og fastere rammer, serviceniveauet på handicapområdet skal følge med demografien og boliger til unge med handicap og sindslidelse skal moderniseres.

Gældsrådgivning samt forebyggelse af udsættelser fra lejeboliger

Antallet af udsættelser i Københavns Kommune har i de seneste år været for højt. Dette er en stor belastning, dels for den borger, der pludselig står uden et hjem, og dels for kommunen, som ofte står tilbage med udgifter til genhusning og istandsættelse. Parterne ønsker at forebygge udsættelser ved at ansætte boligrådgivere til at støtte de berørte borgere allerede før, udsættelsen er varslet. Derudover skal mulighederne for gældsrådgivning styrkes, så en borger kan få hjælp til økonomisk oprydning, budgetlægning og vedligeholdelse af en sund økonomi.

Derfor afsættes:

- 1,7 mio. kr. årligt i drift fra 2013-2016 til økonomisk rådgivning samt, Æ216
- 3,3 mio. kr. i drift i 2013 og 2,1 mio. kr. årligt i drift i 2014-2016 til forebyggelse af udsættelser. Æ207

Demografi – sindslidende

Det skal sikres, at serviceniveauet for borgere med sindslidelse ikke udhules i takt med, at befolkningstallet vokser. Parterne er derfor enige om at afsætte 5,7 mio. kr. i 2013 og frem til opretholdelse af serviceniveauet for borgere med sindslidelse.

[Parterne er endvidere enige om, at Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen frem mod budget 2014 udarbejder en model for, hvorledes budgetbehovet for 2014 og fremefter kan indgå i budgetforhandlingerne. H11]

Derfor afsættes:

- 5,7 mio. kr. i drift i 2013 og frem Æ198

Kvalitetsløft - udsatte børn og unge

Københavns Kommune skal støtte op om byens børn og unge, der har behov for særlig støtte for at opnå samme muligheder som andre børn og unge. Det skal sikres, at budgettet til indsatser for udsatte børn og unge følger med udviklingen i børnetallet. Samtidig er der behov for sikring af, at antallet af sagsbehandlere kan følge med antallet af underretninger, der er fordoblet i løbet af det seneste år.

Parterne er derfor enige om, at der i alt afsættes 9,9 mio. kr. i drift fra 2013 og frem til området for udsatte børn og unge. [Heraf afsættes 4,2 mio. kr. til ansættelse af flere sagsbehandlere i børnefamiliecentrenes undersøgelsesteams, der skal sikre en kvalificeret håndtering af det stigende antal underretninger. Æ202] [De øvrige 5,7 mio. kr. afsættes til hjælpeforanstaltninger som følge af flere børn, herunder forebyggende foranstaltninger, rådgivning og døgnanbringelser. Æ197]

Derfor afsættes i alt:

- 9,9 mio. kr. i drift i 2013 og frem. Æ202, Æ197

[Parterne er endvidere enige om at Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen frem mod budget 2014 viderefører arbejdet med at analysere budgetbehovet på området for udsatte børn og unge. H12]

Headspace og Mødrehjælpen

[Headspace er et førkommunalt tilbud til psykisk skrøbelige unge, som supplerer den nuværende tilbudsvifte i Københavns Kommune. Der afsættes midler til et samarbejde mellem Headspace og Mødrehjælpen og Socialforvaltningens tilbudsvifte.

- Der afsættes i alt 250.000 kr. i 2013 og 2014. Æ227]

Socialrådgivere i daginstitutioner

[Siden 2011 har Københavns Kommune haft et forsøg med socialrådgivere i daginstitutioner. Socialrådgiverne fungerer som sparringspartner for personalet i daginstitutionerne, hvor de sammen kan drøfte børn som vækker bekymring som følge af eksempelvis mistroivsel eller en pludselig opstået krise i barnets familie. Herved bliver det muligt at give en tidlig og målrettet indsats til barnet og familien. Parterne er derfor enige om at videreføre de gode erfaringer med forsøget.

Derfor afsættes der:

- 3,8 mio. kr. årligt i drift i 2013-2016 Æ204]

Forhøjet vejledende rådighedsbeløb

[Det vejledende rådighedsbeløb i København ved ansøgninger om enkeltydelser, sygebehandling m.m. efter Aktivlovens kapitel 10 (§§ 81-85) og Integrationslovens §§ 35 – 39 hæves med 852 kr. Dette vil svare til et vejledende rådighedsbeløb på ca. 4.982 kr. (Det svarer til en forhøjelse på yderligere ca. 572 kr. udover bevillingsbortfaldet på 280 kr.) Tiltaget vil medvirke til at begrænse yderligere social deroute for en gruppe udsatte Københavnerne.

Derfor afsættes:

- 5,2 mio. kr. årligt på overførsler i 2013-2016. Æ199]

Forsøg med lektier i skoletiden

[Alle elevers læring og trivsel kan styrkes ved at afprøve nye modeller for lektielæsning. Hvis eleverne har mulighed for at forlade skolen uden lektier, kan det støtte elever med udfordret hjemmebaggrund og samtidig give nye muligheder for udviklingen af alle elevers hverdag og skolegang.

Parterne er derfor enige om at igangsætte et forsøg, hvor lektiehjælp på to skoler bliver en del af skoledagen. Hensigten er at styrke elevernes læring og trivsel og reducere nogle elevers udfordring med at følge det faglige niveau. Resultaterne af det treårige forsøg forelægges efter forsøgets afslutning for Børne- og Ungdomsudvalget og Borgerrepræsentationen med henblik på stillingtagen til, om modeller for skoler med lektier i skoletiden skal udbredes til flere skoler i kommunen.

Derfor afsættes:

- 0,4 mio. kr. i drift i 2013 og 1,0 mio. kr. i drift i 2014-2015 og 0,6 mio. kr. i drift i 2016. Æ156]

Klubreform

[Der er behov for at gennemføre en strukturreform af klubberne i København, så de bliver fagligt og økonomisk gearet til at håndtere de unges ønsker og behov på tværs af byen. Parterne er derfor enige om at gennemføre en ambitiøs ungdomsklubreform, der medfører oprettelsen af områdedækkende klubfællesskaber placeret strategisk i de enkelte bydele. I spidsen for hvert klubfællesskab står en leder, som bliver ansvarlig for at tilrettelægge en sammenhængende og robust vifte af indsatser målrettet de unge i det pågældende område. Æ118]

[Med klubreformen introduceres derudover ungebydelsplaner, der går på tværs af alle forvaltninger, SSP, lokaludvalg, foreninger og boligselskaber. Målet er at skabe overblik over vilkårene for bydelens unge ift. uddannelse, beskæftigelse, fritidssituation, kriminalitet og sundhed med henblik på at skabe en helhedsorienteret indsats på lokalt niveau. Klubfællesskaberne får hver en aktivitetspulje, som kan bruges til konkrete aktiviteter og til at løfte forskellige typer sociale opgaver i det enkelte område, som bidrager til at realisere ungebydelsplanen. Æ115, Æ152]

[Med klubreformen skal ungdomsklubberne i de enkelte områder bidrage til bl.a. at sikre, at flere unge tager en ungdomsuddannelse og ikke kommer ud i ungdomskriminalitet, men bliver aktive demokratiske borgere. Det indebærer samtidig, at klubber i byområder med betydelige sociale udfordringer gennem sociale normeringer på klubområdet tildeles flere midler end klubber i byområder, hvor de sociale opgaver er mindre. Der er brug for flere voksne i udsatte byområder – for på den måde sikres det, at alle unge i klubberne har god kontakt til voksne, der hjælper dem godt på vej i livet. Æ121]

[Samtidig medfører klubreformen, at klubberne fremover skal fokusere på at skabe relevante tilbud til *alle* bydelens unge, hvorfor medlemsbegrebet afskaffes, og klubberne gøres kontingentfri. Kontingentfriheden medfører samlet et indtægtstab for klubberne på 2,0 mio. kr. Der er enighed om, at klubberne kompenseres for 1,0 mio. kr. og selv skaffer den sidste mio. kr. ved øget brugerbetaling for konkrete aktiviteter i klubberne. Æ148]

Der afsættes derfor:

- 17,5 mio. kr. i drift i 2013 og 17,0 mio. kr. i 2014 og frem. Æ115, Æ118, Æ121, Æ148, Æ152

Samværstilbud til unge over 18 år med særlige behov

[Parterne er enige om, at københavnske unge mellem 18 og 25 år med særlige behov skal kunne gøre brug af samværstilbud, der styrker deres muligheder for opbygge gode sociale netværk. Der tilvejebringes derfor finansiering til 70 klubpladser for unge med lettere udviklingshæmning, ADHD og/eller autisme.

- Der afsættes 1,8 mio. kr. årligt i perioden 2013-2015. Æ139]

Stofindtagelsesrummet på Vesterbro, Mændenes Hjem

I Overførselssagen 2011-2012 blev der bevilget anlægsmidler til at ombygge dele af Mændenes Hjem på Vesterbro med henblik på at placere et permanent Stofindtagelsesrum. En del af driftsmidlerne finansieres fra et forventet mindreforbrug på sikrede institutioner. Københavns første permanente Stofindtagelsesrum forventes at stå klar i august 2013.

[Parterne er enige om, at fastere og sundere rammer for stofmisbrugere i København vil betyde en reduktion af stofmisbrugernes sygelighed og overdødelighed. Derfor er parterne enige om at tilvejebringe resten af driftsudgifterne til Stofindtagelsesrummet.

De samlede udgifter til drift af Stofindtagelsesrummet er 12,4 mio. kr. i drift i 2013 og frem. I finansieringen af driftsudgifterne indgår besparelser vedrørende den opsøgende indsats på 0,9 mio. kr. årligt fra 2013 og frem samt mindreforbrug vedr. sikrede institutioner på 5,1 mio. kr. i 2013, 6,5 mio. kr. 2014, 11,1 mio. kr. i 2015 og frem. Til restfinansieringen af driften af Stofindtagelsesrummet i Mændenes hjem på Vesterbro afsættes derfor:

- 7,3 mio. kr. i 2013, 5,9 mio. kr. i 2014 og 1,3 mio. kr. i 2015 og frem. Æ196, Æ201]

[Parterne er enige om, at man i budgetaftalen for 2014 vil afsætte midler til anlæg og drift af yderligere et stofindtagelsesrum på Halmtorvet 15 eller 17. Et stofindtagelsesrum nr. 2 hvor stofmisbrugeren ikke alene får mulighed for en værdig indtagelse af stoffer, men også får umiddelbar adgang til behandling.

Stofindtagelsesrummet skal være en egentlig indgang til stofmisbrugsbehandling for gruppen af udsatte stofmisbrugere ved både at kunne udrede, give overnatning, medicinere, visitere til anden behandling, samt tilbyde sundhedsydelser, stofindtagelsesstationer, afrusning, rådgivning, akut overvågning og bufferløsninger ved akutte sociale problemer på Vesterbro.

En spredning af stofindtaget på to rum er både til gavn for stofmisbrugerne og for beboerne, der vil være vidne til mindre kødannelse og koncentration af stofmisbrugere. Størrelsen og placeringen af stofindtagelsesrummet vil afgøres på baggrund af erfaringer med midlertidige og permanente stofindtagelsesrum. H84]

Fixelance

[Fixelancerne har fungeret som midlertidige stofindtagelsesrum i to ombyggede ambulancer, indtil det permanente lokale står klar. De har vist gode resultater og giver samtidig mulighed for at flytte indsatsen rundt i byen efter behov. Parterne ønsker derfor at videreføre en Fixelance – i første omgang som supplement til det midlertidige stofindtagelsesrum i Sundhedsrummet, og dernæst til at undersøge og dække behovet for stofindtagelsesrum i andre bydele end Vesterbro.

Parterne afsætter derfor:

- 2,4 mio. kr. årligt i drift i 2013-2016
- 0,1 mio. kr. i anlæg i 2013. Æ212]

Tilbud om gratis tandpleje til hjemløse – Bisserne

[Foreningen "Bisserne" har to tandklinikker, som tilbyder gratis tandbehandling til hjemløse.

Frivilligklinikkerne dækker et stort behov for tandlægelig nødbehandling og har årligt 1.000 besøg. Parterne ønsker at videreføre tilbuddet om gratis tandpleje til hjemløse.

Derfor afsættes:

- 1,5 mio. kr. i drift fra 2014 og frem Æ192]

Styrket indsats på krisecentrene

[Indsatsen på Københavns seks krisecentre skal styrkes. Målgruppen på krisecentrene i dag har behov for en intensiv indsats for at håndtere og bearbejde den akutte krise, så vi undgår, at de samme ødelæggende mønstre gentager sig. Parterne er derfor enige om at opnormere personalet på krisecentrene.

Derfor afsættes:

- 1,6 mio. kr. i drift i 2013 samt 2,1 mio. kr. årligt i drift i 2014-2016. Æ217]

Budgetmodel på handicapområdet

Med budgetforslaget for 2013 er handicapområdet tilført i alt 26,4 mio. kr. til håndtering af udgiftsstigninger som følge af, at Københavns Kommunes befolkningstal stiger, herunder også antallet af borgere med handicap.

[Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen har fortsat arbejdet fra budgetaftale 2012 med en supplerende budgetmodel, der kan bidrage til at kvalificere budgetbehovet på baggrund af udviklingen i borgernes funktionsevne. Den supplerende budgetmodel har estimeret et varigt budgetbehov på 0,2 mio. kr. fra 2013 og frem.

Derfor afsættes:

- 0,2 mio. kr. i drift i 2013 og frem. Æ229]

[Endvidere er parterne enige om, at Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen i samarbejde viderefører arbejdet med at kvalificere budgetmodellen frem mod budgetforhandlingerne for 2014. H13]

Overførselsadgang til eksternt finansierede projekter

[I forbindelse med "Overførselssagen 2011-2012" blev der reserveret 9,4 mio. kr. i kassen til overførsel i 2013 til Socialudvalgets ramme. De reserverede midler vedrører projekter under Hjemløsestrategien. Parterne er enige om at give servicemåltal hertil i 2013.

Derfor afsættes:

- 9,4 mio. kr. i servicemåltal i 2013 til overførte midler fra 2011 vedr. hjemløsestrategien. Æ210]

Etablering af 12+12 billige boliger til unge med handicap og til unge med sindslidelse

[En række af Københavns bofællesskaber til unge med handicap og til unge med sindslidelse er så utidssvarende, at flere af de unge ikke ønsker at tage imod den tilbudte bolig. Konsekvensen er, at flere bliver boende hjemme og derfor ikke modtager den støtte, de har brug for. Som en del af udviklingen af Nordhavn ønsker partnerne at etablere to opgangsbofællesskaber til 12 borgere med handicap og til 12 borgere med sindslidelse, hvor borgerne samtidig kan få tilbudt en tidssvarende bolig på op til 50 m².

Derfor afsættes:

- 0,1 mio. kr. i anlæg i 2013, 37,8 mio. kr. i anlæg i 2014 og 1,8 mio. kr. i anlæg i 2015. Æ12]

[Hermed tilvejebringes energibesparelser fra 2016 og frem. Disse indarbejdes i Indkaldelsescirkulæret for budgetforslag 2014, og kan indgå i Socialforvaltningens bidrag til forvaltningsspecifikke effektiviseringer i de kommende år. H14]

Handicapsekretariat og handicптоiletter

Københavns Kommunes Handicapråd har eksisteret siden 2006 og sætter fokus på handicapområdet, blandt andet ved at rådgive Borgerrepræsentationen om handicappolitiske problemstillinger. Parterne ønsker at støtte rådets arbejde og afsætter derfor midler til en videreførelse af sekretariatsfunktionen. Parterne er endvidere enige om at renovere og forbedre tilgængeligheden på byens handicптоiletter. Derfor afsættes:

- 0,9 mio. kr. til drift fra 2013 og frem til handicapsekretariatsfunktionen. Æ7
- 1,0 mio. kr. i drift i 2013 til renowering og forbedring af tilgængeligheden på handicптоiletter. Æ7

[Parterne er derudover enige om at undersøge mulighederne for at udvide ordningen om Flextrafik Handicapkørsel samt for at tilbyde miljørigtige invalidebiler frem mod budgetforhandlingerne for 2014. H85]

[Samtidig noterer parterne sig, at Københavns Kommune anvender fleksjobordningen som et aktivt redskab til at fastholde folk med nedsat arbejdsevne på arbejdsmarkedet, og at en styrket koordinering på tværs af kommunens forvaltninger kan understøtte, at der fremover oprettes endnu flere kommunale fleksjobs. H15]

Frivillighedspulje - øget støtte til frivilligt socialt arbejde

[De frivillige organisationer er et vigtigt supplement til den kommunale sociale indsats. Løsningen på mange af de sociale problemstillinger forudsætter oftest, at indsatsen integreres og forankres i lokalsamfundet, hvor frivillige ressourcepersoner og -organisationer bidrager til en tættere og mere succesfuld implementering af indsatsen. Partnerne er enige om fortsat at prioritere inddragelsen af frivillige, og afsætter derfor midler udover det statslige tilskud til uddeling af § 18 midler.

Derfor afsættes:

- 3 mio. kr. i drift årligt i 2013-2016. Æ208]

Ældreklubber - § 79 aktiviteter

[Sundheds- og Omsorgsudvalget har vedtaget nye kriterier for udmøntning af § 79 midler til klubber og foreninger med aktiviteter for ældre. Kriterierne er revideret med henblik på at anvende midlerne bedst mulig bl.a. via nedbringelse af huslejeudgifter, og bidrager med effektiviseringer på 3,4 mio. kr. i 2013, stigende til 5,4 mio. kr. i 2014 og frem.

Parterne bakker op omkring de nye ændrede kriterier, men lægger vægt på, at ændringen af kriterierne gennemføres med størst mulig fleksibilitet, ligesom parterne anerkender vigtigheden af, at ændringerne kendes i så god tid som muligt, således at berørte klubber og foreninger har mulighed for at tilpasse sig de ændrede vilkår.

Derfor udskydes indførelsen af de ændrede kriterier til 2014, og der afsættes:

- 3,4 mio. kr. i drift i 2013 til opretholdelse af det nuværende udgiftsniveau til §79-midler i Sundheds- og Omsorgsudvalget. E64]

[Parterne pålægger Sundheds- og Omsorgsforvaltningen at gå i dialog med tilskudsmodtagere og yde vejledning med henblik på at finde løsninger på deres ejendomssituation. H78][Derudover udarbejder Sundheds- og Omsorgsforvaltningen en analyse af de frivillige ældretilbud i hver af de københavnske bydele med henblik på at sikre relevante tilbud i alle tilbyde. H79]

[Hidtil har både Socialudvalget og Sundheds- og Omsorgsudvalget udmøntet støttemidler til det frivillige arbejde på ældreområdet via hhv. §18- og §79-midler. Parterne ønsker, at der fremadrettet sker en større samtænkning af udmøntningen af midlerne til ældrerettede aktiviteter i klubber og foreninger, således at de støtter op omkring de samme målsætninger i kommunens politikker på ældre- og sundhedsområdet. H16]

Tolkebistand

Københavns Kommune skal blive bedre til at håndtere den sproglige og kulturelle mangfoldighed, der er en realitet i kommunen. Gennem øget brug af tolkeydelser hos myndigheder eller institutioner i kommunen kan vi realisere en vigtig målsætning om ligebehandling i København.

[Parterne er på den baggrund enige om i 2013 at afdække behovet og økonomien vedrørende brugen af tolke i kommunen og finde en styringsmodel for eventuel tildeling af tolkeydelser. Økonomiforvaltningen udarbejder forslag til styringsmodel, således at denne kan indgå i budgetforhandlingerne for 2014. H55]

Kontaktstedet i Mændenes hjem

[Parterne er enige om at videreføre kontaktstedet.

Kontaktstedet udfører en helt central rolle i forhold til at støtte og hjælpe hjemløse og stofmisbrugere på indre Vesterbro. Mellem 400 og 600 udsatte københavnere gør hvert døgn brug af Kontaktstedet.

- Derfor afsættes 3,0 mio. kr. i drift årligt i 2013-2016 til Kontaktstedet i Mændenes hjem Æ209]

Videreførelse af sundhedsteam

[Sundhedsteamet varetager opsøgende sundhedsfagligt arbejde målrettet hjemløse på gaden og andre svært udsatte. Teamet består af læger og sygeplejersker, som opsøger og behandler udsatte borgere på tværs af byen. Partnere er enige om at fastholde den vigtige behandlende sundhedsindsats i forhold til de meste udsatte på gaden.

Derfor afsættes:

- 2,5 mio. kr. årligt i drift 2013 og 2014. Æ211]

12 alternative plejehjemspladser på E-huset

I forbindelse med hjemløsestrategien har Københavns Kommune modtaget satspuljemidler til etablering af 40 alternative plejepladser til særligt udsatte københavnere. Målgruppen er hjemløse borgere, der efter et hårdt liv på gaden – ofte med stof- eller alkoholmisbrug, er fysisk meget dårlige. Pladserne fungerer som en mellemting mellem et specialplejehjem og et hospice.

Med udgangen af 2013 udløber finansieringen af 12 af disse alternative plejehjemspladser på E-huset. Uden videreførelsen af driften vil de 12 meget udsatte beboere miste deres helt centrale plejetilbud.

[Parterne er enige om i forbindelse med budget 2014, at drøfte en mulig videreførelse af de 12 pladser på E-Huset. Parterne er endvidere enige i, at Socialforvaltningen ikke skal påbegynde en afvikling af de 12 pladser før en budgetmæssig afklaring for 2014 og frem er afklaret. H86]

[Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen pålægges samtidig at udarbejde et oplæg til, hvordan udgifterne til en eventuel afvikling af E-huset i 2014 kan begrænses i fald der ikke findes varig finansiering i forbindelse med budget 2014 samt at undersøge mulighederne for at finde finansieringer indenfor eventuelle mindreforbrug i Socialforvaltningen. H17]

Boliger og udsatte områder

Almene boliger til familier og studerende

Befolkningsprognosen frem mod 2025 peger på op mod 100.000 flere københavnere, hvorfor det er nødvendigt, at der bliver bygget mange nye boliger fremover, hvis den befolkningstilvækst skal kunne finde sted. Boligudbygningen skal ikke sætte byens sammenhængskraft over styr, hvorfor der er behov for at boligerne opføres i forskellige ejerformer, så hele byen også fremover er for alle indkomster og befolkningsgrupper. Målsætningen er, at 20 pct. af alle nye boliger er almene boliger, og at de overvejende opføres i de nye byområder. [Parterne er enige om, at det skal undersøges, hvordan der kan etableres et mindre antal almene bofællesskaber for ældre i forbindelse med de nye almene boliger. H18]

[En stor del af befolkningsvæksten skyldes, at der bliver flere og flere unge københavnere. Det kan særlig mærkes omkring studiestart, hvor mange af de nye studerende har vanskeligt ved at finde en bolig. På den baggrund ønsker parterne at ophæve principbeslutning fra 1995 (BR 30.3.1995) om ikke at prioritere byggeri af almene ungdomsboliger ved udbud af kommunalt grundkapitallån. Således vil byggeri af almene ungdomsboliger fremover kunne indgå som del af kommunens indsatser for at tilvejebringe flere boliger til unge. Derfor afsættes:

- 140 mio. kr. til finansposter i 2013 til opførelse af 725 nye almene boliger, heraf 145 almene ungdomsboliger F17]

Boligindsats for unge og studerende

Antallet af unge og studerende i København stiger i disse år. Borgerrepræsentationen vedtog i januar 2012 en ungdomsboligstrategi. Strategien anviser flere løsninger til at sikre flere boliger til studerende, herunder opførelse af flere private ungdomsboliger og veje til bedre brug af kommunens boligmasse, der består af mange små boliger. Strategien peger på, at Københavns Kommune har begrænsede effektive muligheder for at øge antallet af billige studieboliger.

[Der er brug for at indlede en dialog med staten om muligheden for at vurdere og justere lejeloven, herunder reglerne for fremleje af boliger med henblik på at give kommunerne bedre redskaber til at sikre billige studieboliger i de store uddannelsesbyer. H19] [Desuden skal der indledes en dialog med staten om kommunernes mulighed for at stille krav om, at kollegier, der ansøger om grundskyldsfritagelse, skal være tilmeldt Kollegiernes Kontor i København (KKIK) eller Centralindstillingsudvalget (CIU).

I forbindelse med strategien pegede et flertal endvidere på behovet for at se problemet med manglen på ungdomsboliger i et regionalt perspektiv på grund af de store uddannelsesinstitutioner i blandt andet København, Roskilde og Lyngby. Siden er problemet med manglende studieboliger steget blandt andet som følge af regeringens fokus på at øge optaget på de videregående uddannelser.

Ungdoms- og studieboliger er et væsentligt bidrag til at skabe den blandede by, med en variation af boliger til forskellige aldersgrupper, økonomi og behov. Kommunerne har imidlertid ingen redskaber til at sikre, at der på privat ejede grunde opføres boliger til unge og studerende. Regeringen opfordres til at tilvejebringe lovændringer, som gør det muligt for kommuner at stille krav om etablering af ungdoms- og studieboliger i nye byudviklingsområder. Det kan fx være gennem en ændring af planloven, så der i en lokalplan kan stilles krav om, at en vis andel boliger skal etableres som boliger til unge og studerende.

Parterne er derfor enige om at Teknik- og Miljøforvaltningen sammen med Økonomiforvaltningen skal afdække hvor der mest hensigtsmæssigt kan etableres nye almene ungdomsboliger og indgå en dialog med staten, så flere billige studieboliger kan indgå som et tema i budgetforhandlinger for 2014. H20]

Renoveringspakke – attraktive og billige almene boliger

København skal forblive en socialt bæredygtig by, hvor der er gode boliger til alle grupper. De almene boliger er derfor en væsentlig del af boligudbuddet i Københavns Kommune. For at sikre en socialt, økonomisk og miljømæssig bæredygtig by er det afgørende, at de eksisterende almene boliger fortsat er *både billige og attraktive* med hensyn til boligernes størrelse, kvalitet og udearealer samt energiforbrug. Billige renoverede almene boliger skal sikre, at der er et godt boligtilbud til borgere, som ikke har mulighed for at finde bolig andre steder. Og at disse boligafdelinger samtidig er attraktive for og kan tiltrække ressourcestærke grupper, fx børnefamilier i beskæftigelse.

Derfor afsættes:

- 50 mio. kr. til finansposter i 2013-2016 til renovering af almene boliger. Midlerne fordeles med 30 mio. kr. i 2013, 10 mio. kr. i 2014, 5 mio. kr. i 2015 og 5 mio. kr. i 2016. F19

Huslejetilskud til unge og studerende i almene boliger i udsatte byområder

[I aftaleteksten for overførelsessagen 2011-2012 fremgår det, at parterne er enige om at igangsætte en strategi for at få flere studieboliger i udsatte byområder, og at "strategien indgår i budgetforhandlingerne for 2013". Flere studerende i de udsatte byområder vil tilføre byområderne engagerede unge, der blander sig i deres nærmiljø og samtidig øge de studerendes kendskab til boligområdernes kvaliteter og dermed muligheden for at de bliver boende efter endt studie. En måde hvorpå man kan få flere studerende ind i områderne er bl.a. ved at reducere huslejen, så de bliver økonomisk tilgængelige for unge med et SU-lignende budget. Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter har godkendt en forsøgsordning, hvor huslejen i en forsøgsperiode på tre år kan nedsættes i udvalgte familieboliger, der lejes ud til unge uddannelsessøgende via de fleksible udlejningsaftaler.

Derfor afsættes i drift:

- 1,7 mio. kr. i 2013, 3,4 mio. kr. i 2014 og 2015 og 1,7 mio. kr. i 2016 til en forsøgsperiode med reduktion af huslejen i udvalgte byområder. Æ295]

Grundskyldsfritagelse for almenvelgørende kollegier og ungdomsboliger

København er populær for mange danske og internationale unge, og der er pres på boligmarkedet for studerende, der har et begrænset økonomisk råderum til deres bolig. Forventningerne om et stigende antal unge københavnere frem mod 2025 betyder, at der er brug for både flere nye boliger til studerende, og at de eksisterende boliger også fremover er attraktive og til at betale. København giver i dag støtte til kollegier og ungdomsboliger opført med offentlig støtte efter almenboliglovgivningen. Parterne ønsker at udbrede støtteordningen til også at omfatte kollegier og ungdomsboliger, der ejes af almennyttige institutioner. Parterne er derfor enige om at udnytte muligheden i ejendomsskatteoven for at meddele fritagelse for betaling af grundskyld til private kollegier og ungdomsboliger, der ejes af almenvelgørende stiftelser eller andre almennyttige institutioner.

Fritagelse fra betaling af grundskyld for almenvelgørende kollegier og ungdomsboliger vurderes at udgøre en mindreindtægt i ejendomsskatter (finansposter) på op mod 14,5 mio. kr. for perioden 2013-2016. (2013 p/l). Grundskylden kan stige med ca. 7 pct. årligt. Fra 2014 vil Københavns årlige mindreindtægt reduceres til netto 1/3, da mindreindtægten i ejendomsskatter medfører en øget indtægt fra tilskud og udligning på ca. 2/3.

Derfor afsættes:

- på finansposter 6,7 mio. kr. i 2013, 2,4 mio. kr. i 2014, 2,6 mio. kr. i 2015 og 2,8 mio. kr. i 2016 som følge af mindreindtægter ved fritagelsen for grundskyld F13
- 0,3 mio. kr. i drift i 2013 og 0,2 mio. kr. i drift fra 2014 og fremefter til sagsbehandling af ansøgninger om grundskyldsfritagelse. Æ45

[Parterne er enige om at ordningen evalueres. H21]

Erhvervsudvikling og revitalisering af Tingbjerg

[Parterne anmoder Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen i samarbejde med de almene boligselskaber og de øvrige forvaltninger om frem mod kommuneplan 2015 at udarbejde en analyse af mulighederne for en revitalisering af Tingbjerg, Voldparken og Husum, herunder mulighederne for jobskabelse, erhvervsudvikling, fortætning og bedre sammenhænge med den øvrige by. I forbindelse med analysen skal der nedsættes et erhvervspanel med erhvervsfolk og lokal repræsentation, som inden udgangen af 2013 skal komme med anbefalinger til stærkere erhvervsudvikling i Tingbjerg. Parterne er enige om at afsætte:

- 1,0 mio. kr. i anlæg i 2013 og 1,0 mio. kr. i anlæg i 2014 til dette arbejde. Æ38]

Enghave Brygge

Langs hele havnen fra Islands brygge til Nordhavn er der lagt planer for nye mangfoldige bykvarterer med et godt byliv og nye rekreative muligheder med inddragelse af havnen. Et af de sidste områder, der skal udvikles, er området omkring HC Ørstedsværket, kaldet Enghave Brygge. Det er afgørende, at udviklingen her sker, således at det bliver et mangfoldigt bykvarter, som er rart at opholde sig i og hvor der er grønt.

Enghave Brygge vil være lokalområdets fælles aktive mødested og medvirke til at skabe sammenhæng mellem det nye bykvarter i Sydhavnen og bydelen Kgs. Enghave/ Vesterbro. Etableringen forventes at kunne igangsættes i 2016, hvor olietankene forventes nedlagt.

[Parterne er på den baggrund enige om at tilvejebringe et plangrundlag for Enghave Brygge, der skaber en kanalby med en promenade langs havnen med gode muligheder for gående og for ophold, samt nyt boligbyggeri, som åbner sig mod havnen.

Parterne er enige om at afsætte:

- 0,5 mio. kr. i anlæg i 2013, 7,5 mio. kr. 2016 og 7,5 mio. kr. i 2017 til udarbejdelse af en helhedsplan for havnepromenaden og etablering af adgange til vandet og nye opholdsmuligheder med udgangspunkt i helhedsplanen. Æ10]

[Dertil kommer driftsudgifter i 2017 og frem jf. bilag 8 Æ10.]

[Parterne vil i forbindelse med budgettet for 2014 sikre, at Enghave Brygge bliver et mangfoldigt boligområde via tilvejebringelsen af grundkapitalån til op mod 20 pct. almene boliger. H22] [Parterne er endvidere enige om, at der i forbindelse med planlægningen af en metro til Sydhavn også undersøges muligheden for en stiforbindelse på Enghave Brygge. H23]

Sundhed og ældre

Middellevetiden er lavere i København end i resten af Danmark - i gennemsnit dør københavnske borgere to år tidligere end borgere i resten af landet. Denne ulighed i sundhedstilstanden dækker over store forskelle i de københavnske bydele, hvor eksempelvis middellevetiden på Nørrebro er meget lav. Borgere overalt i København skal kunne forvente at leve lige så længe som borgere i resten af byen og andre steder i Danmark, og uligheden i sundhed skal derfor mindskes.

Med de sidste års budgetaftaler er arbejdet igangsat ved at opbygge en ny struktur for det borgernære sundhedsvæsen, som giver alle byområder et sundhedshus med tilknyttet forebyggelsescenter, som sikrer et fagligt højt og ensartet sundhedstilbud til alle københavnere. Denne indsats skal styrkes ved at igangsætte flere sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende initiativer. Med budget 2013 oprettes og udvides sundhedsindsatser særligt målrettet udsatte borgergrupper, hvor sundhedstilbuddene forventes at have stor effekt.

Også nationalt er der fokus på det nære sundhedsvæsen. Regeringen, Danske Regioner og KL er således enige om, at kommunerne skal styrke deres sundhedsfremmende indsatser, og har derfor afsat varige midler hertil. Med aftalen om kommunernes økonomi for 2013 modtager Københavns Kommune fremadrettet 30,1 mio. kr. til sundhedsområdet. Disse midler skal både sikre større lighed i sundhed og medvirke til at forebygge u hensigtsmæssige indlæggelser på hospitalerne og sikre et sammenhængende patientforløb for den enkelte borger.

Sundhedspakke

København vil anvende midlerne fra økonomiaftalen til at fortsætte arbejdet med kommunens sundhedspolitik 'Længe Leve København' ved at sætte fokus på den korte middellevetid i byen, den høje forekomst af kroniske sygdomme blandt københavnere og den sociale ulighed i sundheden. For eksempel vil indførelsen af barselsbesøg på 4.-7. dagen understøtte den tidlige tilknytning mellem barn og forældre, som er nødvendig for at forhindre, at barnet ender i risikozonen for at blive socialt udsat eller indlagt fx pga. tidlige ernæringsproblemer eller gulsot.

Forebyggelse af indlæggelser og genindlæggelser

[Kommunerne skal i højere grad aflaste sygehusene og forhindre indlæggelser og genindlæggelser gennem en styrket sundhedsindsats på flere niveauer. København vil skabe bedre forhold for medicinske patienter ved at styrke koordineringen og samarbejdet med hospitalerne og den almene praksis samt udbygge de eksisterende modeller for det delte sundhedsansvar. Æ175]

[Når københavnere udskrives fra et hospitalsophold skal de sikres et tilbud, der forebygger genindlæggelser. Derfor sikres en fortsat finansiering af geriatriske tilsyn, hvilket betyder, at en lægelig specialist i ældres sygdomme hurtigt tilser ældre borgere med komplekse helbredsproblematikker mens de behandles på Akutplejeenhed København. Æ178][Samtidigt gives et løft til rehabiliteringsindsatsen i byens forebyggelsescentre, og der ansættes flere sygeplejersker på de midlertidige rehabiliteringspladser, hvor borgene bl.a. hjælpes videre til at kunne klare sig selv i eget hjem efter et hospitalsophold. Æ179]

[Der sættes også fokus på at forebygge indlæggelser for københavnere i eget hjem. I hjemmeplejen igangsættes en indsats, som skal opspore tidlige sygdomstegn hos hjemmeboende ældre. De ældre, der vender hjem efter endt sygehusophold skal have hjælpen tilpasset deres aktuelle situation og evt. ændrede behov. Æ185]

Derfor afsættes:

- 3,0 mio. kr. i drift i 2013 og frem til at forbedre forholdene for medicinske patienter Æ175
- 2,0 mio. kr. i drift i 2013 og 3,0 mio. kr. i drift i 2014 og frem til udbygning af modeller for 'shared care' Æ178
- 2,0 mio. kr. i drift i 2013 og frem til mere sygepleje på kommunens rehabiliteringspladser Æ179
- 1,0 mio. kr. i drift i 2013 til en tidlig indsats i hjemmeplejen Æ185

Flere teknologiske løsninger til kronisk sygdom

Københavns Kommune har gennem de sidste par år haft succes med at investere i teknologiske løsninger, der løfter kvaliteten af eksisterende tilbud på sundhedsområdet. Med budget 2013 udvides de eksisterende velfærdsteknologiske tilbud, der sikrer kronisk syge borgere en professionel og tryk behandling i eget hjem. Endvidere oprettes nye tilbud med teknologisk genoptræning, der giver særlige målgrupper mulighed for at genoptræne i eget hjem. Endelig skal digitale løsninger anvendes til at fastholde sunde livsstilsændringer.

Derfor afsættes:

- 1,4 mio. kr. i drift i 2013, 1,5 mio. kr. i drift i 2014 og 1,7 mio. kr. i drift i 2015 og frem til velfærdsteknologi i form af telemedicin til borgere med kronisk lungesygdom (KOL), hjerteproblemer og sårbehandling. Æ181
- 1,3 mio. kr. i drift i 2013, 1,0 mio. kr. i drift i 2014 og 1,2 mio. kr. i drift i 2015 og frem til velfærdsteknologi i form af virtuel træning og flere digitale løsninger. Æ182

Udsatte målgrupper

[Med budget 2013 udvides motionstilbuddene til svært overvægtige for at kunne matche efterspørgslen. Endvidere oprettes nye, opsøgende indsatser over for socialt udsatte borgere, som det tidligere har været vanskeligt at nå. Æ189][Forebyggelsescenter Vesterbro får en udgående indsats, som skal hjælpe sårbare unge til en bedre sundhedsadfærd og trivsel, for bedre at kunne håndtere eget liv. Indsatsen skal desuden opfange og forebygge, at unge havner i et stof- eller alkoholmisbrug eller i hjemløshed. Æ190]

[Ca. 10 pct. af de voksne københavnere har mentale helbredsproblemer, hvorfor fokus øges på at hjælpe denne målgruppe ind i byens forebyggelsescentre, så de har mulighed for at opnå en højere livskvalitet. Æ184][Endvidere igangsættes et forsøgsprojekt, hvor dårligere stillede borgere inviteres til et generelt helbredstjek hos deres egen læge, som derpå kan henvise til forløb i forebyggelsescentrene. Forløbene får et særligt fokus på egenomsorg og fastholdelse af sunde vaner. Æ176][Endelig tilbydes sindslidende borgere mulighed for et forløb med ligesindede i byens forebyggelsescentre, hvor de kan lære om kost, motion, rygning, alkohol og andre lokale sundhedstilbud. Æ187] [Og der skal ske en mere aktiv udslusning fra sundhedshusene i samarbejde med lokale idrætsforeninger og frivillige organisationer for derved at sikre fastholdelse af livsstilsændringer efter afsluttet rådgivningsforløb og behandlingstilbud. Æ191]

Derfor afsættes:

- 0,6 mio. kr. i drift i 2013 og frem til at udvide sundhedshusenes tilbud om motion XL. Æ189
- 0,5 mio. kr. i drift i 2013 og 2,0 mio. kr. i drift i 2014 og frem til hjælp til sårbare unge. Æ190
- 0,7 mio. kr. i drift i 2013 og 0,5 mio. kr. i drift i 2014 og frem til indsats for mental sundhed. Æ187
- 2,2 mio. kr. i drift i 2013 og 1,1 mio. kr. i drift i 2014 til styrket indsats for egenomsorg. Æ176
- 1,4 mio. kr. i drift i 2013 og frem til forløb i forebyggelsescentre for sindslidende borgere. Æ184

- 0,3 mio. kr. i drift i 2013 og frem til aktiv udslusning fra sundhedshusene i samarbejde med lokale idrætsforeninger og frivillige organisationer. Æ191

Røgfri København 2025

Rygning koster årligt flere københavnere livet end alkoholmisbrug, stofmisbrug og overvægt tilsammen. Ud over tabet af leveår i København, så har rygning en stor social slagside.

[Ambitionen er et røgfrit København i 2025, og for at indfri målet vil vi bl.a. skabe et forpligtende partnerskab mellem Københavns Kommune og en lang række private og offentlige virksomheder og organisationer, så røgfrit København 2025 bliver et fælles københavneprojekt – og et kvalitetsmærke for de medvirkende.

Målet om en røgfri by baseres på frivillighed som venlige opfordringer til ikke at ryge – i første omgang på byens legepladser. Målet er, at partnerskabet "Røgfrit København 2025" og de konkrete indsatser røgfri byrum og udearealer, kampagner, hjælp til rygestop og holdningspåvirkning betyder, at ca. 27.000 rygere alene som følge af denne indsat vil være ophørt med at ryge frem mod 2025. Indsatserne skal løbende konkretiseres, evalueres og videreudvikles i samarbejde med de involverede parter, således at der opnås størst effekt.

Derfor afsættes:

- 10,0 mio. kr. i drift i 2013 og frem til gratis rygestopkurser på private og offentlige arbejdspladser, partnerskab og rygestopkampagner Æ166]

Sundhedsplejen – forebyggelse af genindlæggelser og 8 ugers besøg til flergangsfødende

Sundhedsplejen er et vigtigt tilbud til Københavns børnefamilier, blandt andet fordi det ofte er i mødet med sundhedsplejerskerne, at sårbare og udsatte familier identificeres. Sundhedsplejen er derfor en vigtig brik i indsatsen for at give børn og familier den nødvendige støtte og opbakning i de første faser af familielivet.

Københavns Kommune vil leve op til Sundhedsstyrelsens anbefalinger for sundhedspleje og ønsker at udvide serviceniveauet til at inkludere et øget antal hjemmebesøg i barnets første leveår, således at sundhedsplejen tidligst muligt og mest effektivt kan opspore og afdække, hvor en ekstra sundhedspleje- eller tværfaglig indsats er nødvendig. Det sikrer, at understøttende tiltag kan iværksættes tidligt og færrest mulige familier bliver udsatte.

Der indføres derfor et barselsbesøg på 4.-7. dagen til alle fødende, og der indføres derudover et 8. ugers besøg til flergangsfødende, da Sundhedsplejen med dette besøg kan opspore de familier, hvor den mentale sundhed er truet af eksempelvis efterfødselsdepressioner. Herudover øges indsatsen for lettere udslusning.

Samlet afsættes der:

- 3,4 mio. kr. i drift i 2013 og frem til barselsbesøg på 4.-7. dagen til alle fødende Æ128
- 1,6 mio. kr. i drift i 2013 og frem til 8 ugers barselsbesøg til alle flergangsfødende Æ141

Skolemad til børn i fattige familier

Skolemaden i København er baseret på et udbud af sund og varieret mad af høj kvalitet. Et sundt måltid mad giver energi og overskud til at deltage aktivt i undervisningen. [For mange af de 6.400 børn fra familier i Københavns Kommune, der kan karakteriseres som fattige, er det en daglig udfordring at sikre et sundt skolemåltid. Derfor har der siden 2010 kørt en forsøgsordning, hvor forældrene kan modtage tilskud til

børnenes skolemad på seks skoler. Skolerne oplever, at tilskudsordningen har en konkret effekt i forhold til indlæringsparathed og trivsel for de elever, der ikke tidligere har spist frokost eller har haft en mangelfuld og usund madpakke med i skole. For at sikre, at en så stor andel som muligt af børn fra fattige familier får et sundt og nærende måltid, er parterne enige om, at tilskudsordningen fortsætter og udvides, så de fremover dækker alle 41 skoler, hvor der i dag er en skolemadsordning (EAT-ordningen eller madskole).

Derfor afsættes der:

- 7,2 mio. kr. i drift i 2013 og 7,6 mio. kr. i drift i 2014 og frem [Æ119]

[Parterne er derudover enige om, at der på længere sigt skal arbejdes for, at alle københavnske skoler har faciliteter til skolemad. H75]

Træning i arbejdstiden

Københavns Kommune vil som arbejdsgiver tage et større ansvar for at mindske nedslidning blandt medarbejderne og social ulighed i sundheden. De ansatte i ældreplejen oplever en arbejdsdag med hårdt fysisk arbejde, som ofte medfører fysisk nedslidning og for tidligt ophør på arbejdsmarkedet.

[Med budget 2013 afsættes midler til et forsøg med arbejdsgiverbetalt træning i arbejdstiden på 11 plejehjem i København. Målet er at give medarbejderne langt bedre forudsætningerne for et godt og langt arbejdsliv. Derudover forventes det, at motion i arbejdstiden har positiv effekt på sundheden og sygefraværet, samt på det sociale miljø på arbejdspladsen.

På sigt forventes tiltaget at få en positiv effekt på sygefraværet, hvorfor det efter en fireårig periode forventes at balancere økonomisk.

Derfor afsættes:

- 4,3 mio. kr. i drift i 2013, 5,0 mio. kr. i drift i 2014, 1,5 mio. kr. i drift i 2015 og 0,8 mio. kr. i drift i 2016. [Æ173]

Frit valg af ældre mad

[I forbindelse med overførselssagen 2011/12 blev der afsat 0,8 mio. kr. i drift i 2012 til 'Madklippekort', et pilotprojekt på Amager, som øger variationen i udbuddet af madydelser for ældre borgere. Formålet med projektet er at afdække ældre borgeres interesse for at få kommunalt støttet mad fra lokale restauranter.

Parterne er enige om at afsætte:

- 1,5 mio. kr. i drift i 2013 og 1,0 mio. kr. i drift i 2014 til udvidelse af ordningen.

Parterne er enige om, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningen medio 2014 evaluerer ordningen med henblik på at indgå i budgetforhandlingerne 2015. [Æ183]

Profilplejehjem

[Udviklingen af profilplejehjem eller plejehjemsafdelinger med en særlig profil giver de ældre københavnere plejehjem med større mangfoldighed, og hvor særlige fællesskaber kan dyrkes med ligesindede. En profil kunne være et plejehjem, hvor man møder andre med samme etnicitet, hvor maden og hverdagslivet er velkendt og trygt, og hvor plejepersonalet har særlige interkulturelle kompetencer og viden om etniske

minoriteter. Man kan også forestille sig plejehjem med en særlig profil inden for teknologi, kultur, seksualitet eller hvor der er fokus på særlige behov som eksempelvis for døve eller blinde.

Parterne er enige om, at etablere et mangfoldighedsplejehjem for etniske minoriteter.H80][Derudover pålægges Sundheds- og Omsorgsforvaltningen at arbejde videre med at udvikle profiler for udvalgte plejehjem frem mod budget 2014. H81]

Modernisering af plejecentret Sølund og daginstitutionen

Borgerrepræsentationen besluttede den 1. december 2011 at modernisere Plejecentret Sølund, Ryesgade 20 på Nørrebro. Som en del af den nuværende plejecenterbebyggelse er der grunden også en fem-gruppers daginstitution.

[Parterne er enige om, at tilvejebringelsen af finansieringen af anlægsudgifterne vedrørende daginstitutionen ved Sølund på Nørrebro indgår i forhandlingerne i overførselssag 2012-2013. H82]

Kultur og idræt

København er rig på muligheder for udfoldelse, bevægelse og fordybelse. Vi skal sikre, at der er tilstrækkelige tilbud for fysisk udfoldelse i hele byen og både sommer og vinter. Derfor investerer vi i flere boldbaner, bedre skøjtefaciliteter og haller.

Fribyordning og elevlønninger

Som led i Overførselssagen 2011-2012 er 2,1 mio. kr. i overskydende midler under ICORN Fribyordning samt Tilskudsmidler til periodeforskudt elevlønninger reserveret i kassen til serviceudgifter i 2013, idet måltallet til begge aktiviteter tilvejebringes med Budget 2013.

Derfor afsættes:

- 1,1 mio. kr. i drift i 2013 til finansiering af ICORN Fribyordning Æ82
- 1,0 mio. kr. i drift i 2013 til finansiering af tilskudsmidler til periodeforskudte elevlønninger Æ83

Drift af nye anlæg – lethal og kunstgræsbaner

Københavns Energi har indgået en endelig aftale om salg af KE Transmission A/S, og som konsekvens heraf er der pr. august 2012 udloddet et provenu til Københavns Kommune, hvoraf 300 mio. kr. er prioriteret til metro Nordhavn, mens 228 mio. kr. med Overførselssag 2011-2012 er prioriteret til nye service- og anlægsaktiviteter. I alt 6,0 mio. kr., inkl. P-pulje, er som konsekvens af disse prioriteringer reserveret i kassen til serviceudgifter i årene 2013-2015, idet måltallet til aktiviteterne tilvejebringes med budget 2013.

Derfor afsættes:

- 0,4 mio. kr. i drift i 2013 og 1,5 mio. kr. i drift i 2014 til en lethal på Amager. Æ100
- 1,3 mio. kr. i drift i 2014 og 1,3 mio. kr. i drift i 2015 til drift af kunstgræsbaner i Husum og på Amager. Æ108

Erstatning af græsbane uden for Valby Idrætspark

[Salg af arealer på kanten af Valby Idrætspark skal sælges som en del af den tidligere vedtagne strategi for udviklingen af Valby Idrætspark, hvilket medfører, at der nedlægges græsareal. På den baggrund er parterne enige om etablering af en midlertidig erstatningskunstgræsbane uden for Valby Idrætspark. DSB har meddelt at en placering på Otto Busses vej er udelukket, hvorfor Kultur- og fritidsforvaltningen anmodes om at udarbejde indstilling om en alternativ placering senest marts 2013.

Derfor afsættes:

- 2,5 mio. i anlæg i 2013 og 7,5 mio. kr. i anlæg i 2014 til etablering af kunstgræsbane,
- 0,2 mio. kr. i drift i 2014 og frem. Æ66]

Kunstgræsbaner på Kløvermarken og i Valby Idrætspark

[I København er interessen for at spille fodbold stor og i fortsat udvikling hos både børn og voksne. For at imødekomme den stigende efterspørgsel er det nødvendigt at modernisere byens eksisterende baneforhold og udbygge med nye baner. Parterne er enige om at etablere et multianvendeligt aktivitetsareal i Kløvermarken. Arealet vil indeholde 1 stk. ny 11-mands kunstgræsbane, 2 stk. 5-mands kunstgræsbaner - begge af 3. generation - samt en legeplads og et bevægelsesområde. Derfor afsættes:

- 0,1 mio. kr. i 2013 i anlæg og 10,2 mio. kr. i anlæg i 2014 til etablering af et aktivitetsareal i Kløvermarken

- 0,2 mio. kr. til drift i 2014 og 0,3 mio. kr. til drift i 2015 og frem [Æ103]

[Salg af arealer langs kanten af Valby idrætspark medfører at et mindre græsareal nedlægges. For at sikre, at mulighederne for idrætsudøvelse ikke forringes, er parterne enige om at etablere en anden generations kunstgræsbane til fodbold og hockey.

Derfor afsættes til kunstgræsbane i Valby idrætspark:

- 1,8 mio. kr. i anlæg i 2013 og 5,3 mio. kr. i anlæg i 2014 til etablering af kunstgræsbane
- 0,1 mio. i drift i 2013 og 0,2 mio. kr. i 2014 og frem [Æ76]

Valby Idrætspark – Club Danmark Hallen

For at København skal være et attraktivt sted at bo, skal der bl.a. sikres gode idrætstilbud. Parterne konstaterer derfor med tilfredshed, at det udkast til strategi for Valby Idrætspark, som er på vej igennem fagudvalgene til BR, sætter rammerne en udvikling af Valby idrætspark, som både sikrer en styrkelse af idrætslivet og en fornuftig byudvikling af området, herunder frasalg af grunde i nærheden og i kanten af Valby Idrætspark. Parterne konstaterer endvidere med glæde, at strategien har stor opbakning blandt de lokale interessenter.

[Parterne er i overensstemmelse hermed enige om at tilvejebringe et plangrundlag for Valby idrætspark. H24] [For at kunne implementere planen er parterne enige om at afsætte midler til køb af Club Danmark Hallen.

Parterne er endvidere enige om at afsætte:

- 75,0 mio. kr. i anlæg fordelt med 0,3 mio.kr. i 2013, 37,7 mio.kr. i 2014 og 37,0 mio.kr. i 2015 til ombygning af Club Danmark Hallen.

Udgiften finansieres af indtægter fra salg af grunde i Valby Idrætspark og mellemfinansieres af kassen. Parterne anmoder Kultur- og Fritidsforvaltningen om at udarbejde et konkret projektforslag med inddragelse af de lokale parter senest 1. juli 2013. Kapitalbevillinger gives først, når grundene er solgt. Købsprisen for ejendommen er forhandlet med panthavere på ejendommen og er bekræftet af ekstern rådgiver at være markedsprisen under hensyn til nødvendige genopretningsudgifter

Hvis det ikke lykkes at udarbejde forslaget indenfor tidsfristen og den økonomiske ramme tilbageføres de 75,0 mio. kr. til kassen. Parterne er samtidig enige om at afsætte:

- 4,7 mio. kr. i drift i 2015 og frem [Æ2012-1, Æ11]

Ny skøjtehal i Ørestad Syd – restfinansiering

[Udbygningen af Ørestad Syd skal fortsat understøttes med nye kultur- og idrætsfaciliteter. I forbindelse med BR's beslutning om at rykke den nye permanente skøjtehal fra Ryparken til Ørestad er der behov for yderligere anlægsmidler til projektet der kan sikre, at skøjtehallen står færdig medio 2014.

Derfor afsættes:

- 13,5 mio. kr. i 2014 i anlæg [Æ107]

[Parterne er derudover enige om, at det, i forbindelse med anlægget af den nye skøjtehal i Ørestad Syd inden udgangen af 2012 skal undersøges, hvorvidt skøjtehallen kan etableres i regi af et offentligt-privat OPP-samarbejde. I den forbindelse skal fordele og ulemper ved et sådan projekt belyses. H66]

Den Hvide Kødby

[Ammoniakanlægget i Den Hvide Kødby leverer kulde til lejerne. Grundet skærpede sikkerhedskrav til anlægget er der behov for at gennemføre en række tekniske ændringer for, at anlægget kan opnå miljøgodkendelse.

Såfremt der samtidig foretages en energioptimering af anlægget, vil det reducere anlæggets årlige elforbrug med ca. 15 pct. Udgiften til energioptimering forventes at udgøre 8 mio. kr.

Den samlede udgift til gennemførelse af sikkerhedsændringer og energioptimering udgør 42 mio. kr., hvortil kommer administrationshonorar til KEjd på 944 t.kr., i alt 42,944 mio. kr.

Aftaleparterne er enige om, at der i forbindelse med budget 2013 afsættes:

- 43,0 mio. kr. i anlægsudgifter vedr. køleanlægget i Den Hvide Kødby, fordelt med 4,1 mio. kr. i 2012, 15,0 mio. kr. i 2013 og 23,9 mio. kr. i 2014.

I forbindelse med ombygning af køleanlægget omlægges opkrævning af kuldebetalning hos lejerne, således at lejerne fremover opkræves et fast beløb pr. MWh til hensættelser til fornyelse mv. af anlægget, mens lejerne fremover hverken belastes af den aktuelle anlægsudgift eller af den nuværende afskrivningssaldo i kulderegnskabet (nutidsværdi ca. 18,6 mio. kr.). Herved bortfalder Københavns Ejendomes indtægter fra afskrivninger på 3,3 mio. kr. årligt, mens der opnås indtægter fra hensættelser på 1,8 mio. kr. årligt.

Aftaleparterne er derfor enige om, at:

Københavns Ejendomes indtægtskrav fra 2013 og frem netto reduceres med 1,5 mio. kr., idet indtægtskravet reduceres med 3,3 mio. kr. vedr. afskrivninger og samtidig forøges med 1,8 mio. kr. vedr. hensættelser. Æ2012-7, Æ53]

Kulturpulje (events m.v.)

København ønsker at være en levende by for ungdommen med events og mulighed for videreudvikling af alternative ungdomskulturmiljøer. Aftaleparterne er derfor enige om årligt at afsætte 7,5 mio. kr. i drift i perioden 2013-2016 til formålet.

Midlerne afsættes således:

- 0,7 mio. kr. til Ungdomskulturmidler (Snapslanten) Æ91
- 3,4 mio. kr. til events, herunder Distortion, således at resten af puljen udmøntes i Kultur- og Fritidsudvalget Æ63
- 1,0 mio. kr. til ForeningsGuider/KulturGuider Æ85
- 2,4 mio. kr. til KBH Projects (Projektværkstedet Bavnehøj) Æ68

Der afsættes samlet:

- 7,5 mio. kr. i hvert af årene i drift i 2013-2016.

Ungdomshuset

[BR tiltrådte i mødet den 31. maj 2012 en indstilling om forlængelse af driftsoverenskomsten med Fonden Jagtvej 69 om Ungdomshuset. På den baggrund er parterne enige om at afsætte:

- 1,6 mio. kr. i drift i 2013, 1,7 mio. kr. i drift i 2014, 1,7 mio. kr. i drift i 2015 og 1,8 mio. kr. i drift i 2016. Beløbene udbetales til Fonden Jagtvej 69. Æ77]

Sjællandsgade Bad

[Parterne ønsker at Sjællandsgade Bad genåbner, og afsætter derfor midler til at badet kan åbnes primo 2013. Kommunen stiller ejendommen til rådighed for en ekstern operatør (inkl. leje- og forbrugsudgifter), som på frivillig basis varetager den daglige drift af stedet som badeanstalt og kulturelt mødested. Dette i overensstemmelse med nogle i fællesskab fastlagte mål og krav til f.eks. åbningstider, adgangsforhold, aktivitetsindhold, samarbejde/koordinering, administration, økonomi m.v.

Derfor afsættes:

- 0,9 mio. kr. i drift i 2012, 2,4 mio. kr. i drift i 2013 og 1,9 mio. kr. i drift i 2014 til 2016. Æ2012-9, Æ69]

Brønshøj Sportshal

[Brønshøj Sportshal er i gang med, at blive omdannet til idrætsfaciliteter for nærområdets ældste folkeskoleklasser samt fritidsbrugere i området. Hallen drives af Kultur- og Fritidsforvaltningen, men benyttes i høj grad også af Børne- og Ungdomsudvalgets brugere, i form af folkeskolens elever. Hallen koster 1 mio. kr. årligt i drift og Børne- og Ungdomsudvalget bidrager årligt med 0,3 mio. kr. for deres brug. Parterne er enige om, at finde de resterende driftsmidler til drift af Brønshøj Sportshal.

Der afsættes derfor

- 0,7 mio. kr. i drift fra 2013 og frem til drift af hallen. Æ92]

Kulturhus på Østerbro

[I forlængelse af BRs beslutning den 15. juni 2005 om salg af Beauvaisgrunden er parterne enige om at etablere et kulturcenter i sammenhæng med Kildevældsskole på Østerbro. H67]

OPP - svømmehal i Ørestad

[Parterne er derfor enige om at anmode Kultur- og Fritidsforvaltningen om, at udarbejde en redegørelse ultimo 2012 om mulighederne for samt fordele og ulemper ved at indgå i et OPP-projekt om svømmehal i Ørestad. H68]

Havnebad langs Sandkajen i Nordhavn

[Parterne er enige om frem mod budget 2014 at få udarbejdet forslag til etablering af en bred offentlig promenade med havnebad langs Sandkaj i Nordhavn. H69]

Byens veje, pladser mv.

Københavnere er et cyklende folkefærd, og cyklisterne er rullende reklame for vores by. Københavnerne cykler fordi man kommer hurtigt frem, man får gratis motion og samtidig gavner det miljøet. Derfor vil vi forsætte med at bygge flere og bedre cykelstier, og det skal være lettere at parkere cyklen.

Nørrebrogade har foldet sig ud, og de gode erfaringer skal vi føre videre. Vi vil også skabe bedre forhold for fodgængere, cyklister og for den kollektive trafik på Amagerbrogade. Men der skal samtidig være plads til biler, og vi skal sikre, at det er muligt at parkere sin bil.

De mange flotte pladser er et stort plus for byen, men det forudsætter, at der er rent og rart være. Derfor fastholder vi den intensiverede renholdsindsats.

Renhold - fastholdelse af indsatsen

Ved budgetaftalen for 2007 blev Teknik- og Miljøudvalget tildelt en driftsbevilling på i alt 30,0 mio. kr. årligt fra 2007 for at give renholdelsen af København et markant og nødvendigt løft. Tildelingen skulle bl.a. medvirke til at nå det politiske mål i 'Miljømetropolen' om, at København skal være Europas reneste by i 2015. Bevillingen, der blev forlænget i 2009, falder bort med udgangen af 2012. For fortsat at sikre en ren og sund storby, og at der kan leves op til de politisk fastsatte mål ønsker parterne at gøre bevillingen permanent.

Derfor afsættes:

- 32,7 mio. kr. i drift i 2013 og frem. Æ236

Ny Amagerbrogade binder byen sammen

Amagerbrogade er en af Københavns mest attraktive gader med et rigt og varieret handelsliv og et stort pres som følge af megen biltrafik.

[Parterne er enige om, at Amagerbrogade skal ombygges til strøggade med et attraktivt handelsmiljø, bedre opholdsmuligheder, et mangfoldigt byliv, gadetræer og bedre forhold for fodgængere og cyklister.

Bussernes fremkommelighed og buspassagerernes komfort ved stoppesteder prioriteres højt. Der vil stadig være gennemgående biltrafik på den nye Amagerbrogade. Den gennemkørende biltrafik reduceres væsentligt, hastigheder nedsættes og kørebaner indsnævres til det nødvendige for at give plads til strøggadens mange funktioner i hverdagen.

Amagerbrogade indgår i cykelsuperstinetet og den ny Amagerbrogade vil også rumme gode forhold for cykelpendlerne. Strøggaden skal tilbyde attraktive byrum som ramme om et mangfoldigt byliv. Varelevering og handlende i bil tilgodeses navnlig med oprettelse af et antal kort tids parkeringspladser i sidegaderne i dagtimerne.

Strøggadens udformning skal ske med inddragelse af borgere, handelsliv, lokaludvalgene og øvrige interessenter i bydelen. Der trækkes på erfaringerne fra øvrige strøggader som for eksempel Gammel Kongevej og Sønder Boulevard, samt de tanker der tidligere er gjort omkring Amagerbrogade i "Hvidbog om Byrum i Strøggaderne".

Første skridt er udarbejdelse af en helhedsplan fra Christmas Møllers Plads til Vejlands Allé. Dernæst gennemføres anlægsarbejdet i etaper, der tilpasses trafikafvikling og handelsliv bedst muligt. I helhedsplanen skal indtænkes tiltag, der kan bidrage til, at biltrafikken afvikles med mindst mulig gene i de tilstødende beboelsesgader. Det forventes at helhedsplan og forprojekt udarbejdes i 2013, så anlægsarbejderne kan starte i 2014.

Derfor afsættes:

3,0 mio. kr. i anlæg i 2013, 17,0 mio. kr. i 2014 og 20,0 mio. kr. 2015. Æ277]

[Parterne er samtidig enige om, at den resterende del af projektet indgår i forhandlingerne om budget 2014. H89]

Istedgade – etape 2.

[Borgerrepræsentationen har i 2010 godkendt et projektforslag med henblik på at forbedre forholdene for cyklisterne, fodgængere og busser i Istedgade, samtidig med at gadens identitet bevares. Projektet er udarbejdet i samarbejde med Vesterbro Lokaludvalg og indeholder følgende elementer:

- Bevarelse af Istedgades unikke funktion
- Fremskudte busperroner
- Vejledende hastighed på 30 km/t.
- Trafiksikre krydsningspunkter for fodgængere
- Understøttelse af Skole- og institutionsveje
- Brug af belysning til at skabe stemning og større færdselssikkerhed
- Mulighed for ophold i byrummet og plads til byrumsinventar

Der er allerede afsat 5,7 mio. kr. til udførelse af 1. etape fra Reventlowsgade til Helgolandsgade. Parterne ønsker hermed at afsatte midler til 2. etape (fra Helgolandsgade til Gasværksvej).

Derfor afsættes:

- 0,5 mio. kr. i anlæg i 2013 og 8,2 mio. kr. i 2014 til færdiggørelse af etape 2.
- 0,2 mio. kr. i drift i 2013 og frem til finansiering af tabt provenu ved nedlægning af p-pladser. Æ320]

[Parterne er samtidig enige om, at etableringen af etape 3 på Istedgade kan indgå i forhandlingerne om budget 2014. H88]

Bedre forhold for fodgængere og cyklister i Stræderne

Stræderne mellem Rådhuspladsen og Nørregade har over en årrække oplevet en stigende intensitet i bylivet. Der er kommet flere butikker og antallet af besøgende og antallet af cyklende og gående er stadig stigende. I forbindelse med etablering af Metrostationen på Rådhuspladsen, viser de seneste overvejelser af den kommende busbetjening, at den eksisterende busterminal på pladsen måske ikke er nødvendig. Det betyder, at det i fremtiden vil blive muligt at skabe en meget tættere sammenhæng mellem Rådhuspladsen og Indre By.

[Parterne er derfor enige om, at der udarbejdes en samlet projektudvikling for området med henblik på at præsentere den for Teknik- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Borgerrepræsentation ultimo juni 2013, og at finansieringen hertil kan indgå i budgetforhandlingerne for Budget 2014. Analysen skal tage udgangspunkt i, at der fremover ikke skal være busdrift og busterminal på Rådhuspladsen. H90]

Genopretning af trafiklyssignaler

[En stor del af Københavns signalmateriel (signaler, styreapparater, kommunikationslinjer og styringscentral) er nedslidt og teknologisk forældet. Signalerne rammes af mange og ofte uforudsigelige fejl. Det betyder, at alle byens trafikanter i hverdagen ofte oplever dårlig fremkommelighed især i myldretiden. Det er irriterende og unødvendigt spild af tid. Det gør det tilmed uhyre vanskeligt at håndtere den stigende

trængsel og en hensigtsmæssig trafikfordeling. En genopretning af signalanlæggene vil medvirke til en bedre trafikafvikling for alle trafikanter.

Derfor afsættes:

- I alt 33,0 mio. kr. i anlæg fordelt med 5,0 mio. kr. i 2013, 19,5 mio. kr. i 2014 og 8,5 mio. kr. i 2015 til genopretning af signalanlæg [Æ260]

Elevator på Nørreport

[På Nørreport, Danmarks mest benyttede station, er kapaciteten i Metrostationens eneste elevator udnyttet til bristepunktet. Det medfører mange nedbrud til stor gene for brugerne.

Derfor afsættes:

- 5,0 mio. kr. i anlæg i 2014 til etablering af ny supplerende elevator til Metroen på Nørreport. Det forudsættes, at Metroselskabet og Ejendomsselskabet Jeudan, hver bidrager med et tilsvarende beløb. [Æ50]

Nørrebro Stationsområde

Nørrebro Station er på vej til at blive det tredje største trafikknudepunkt i Danmark: der bygges station til Cityringen, trafikale omlægninger til at forbedre busdriften, nye rekreative områder er ved at tage form, og flere byggeprojekter er i støbeskeen. De mange udviklingsprojekter medfører et behov for opgraderede skiftemuligheder mellem tog, bus og metro, nye og forbedrede mødesteder samt bedre fodgænger/cykel-forbindelser.

[Parterne er derfor enige om, at der i forlængelse af BR's behandling af trafikknudepunkter udarbejdes et beslutningsoplæg om området omkring Nørrebro Station, og at dette kan indgå i forhandlingerne om budget 2014. H56]

Byrum Christianshavns Torv

[Christianshavns Torv er et trafikalt knudepunkt med stor aktivitet. Passagerer der skifter mellem metro og bus, fodgængere og cyklister på vej, stadehandel og butiksliv gør pladsen til et pulserende sted. Metroens ovenlys optager et stort areal på den travle plads og der har også været problemer med ovenlysets glatte overflader. Parterne er derfor enige om at en ændring af metroens ovenlys og bedre gadeinventar vil give mere plads til torveaktiviteter og skabe endnu mere rum for det pulserende liv.

Derfor afsættes:

- 5 mio.kr i anlæg til ny pladsudformning herunder evt. nyt byinventar og belægninger samt ovenlys fordelt med 1,0 mio. kr. i 2013 og 4,0 mio. kr. i 2014.
- Herudover betaler Metroselskabet for nedlæggelse af eksisterende ovenlys og medfinansierer nyt ovenlys svarende til 3,0 mio. kr. [Æ308]

Parkering

[Parkeringsområdet har en løbende udfordring i budgetperioden 2013-2016, da den pulje til finansiering af indtægtstab ved nedlæggelse af p-pladser som blev etableret i 2012 var specifik på de nedlæggelser, der var kendt på det givne tidspunkt. Dertil forventes der et mindreforbrug på parkeringspuljen grundet færre nedlæggelser af p-pladser og oprettelse af flere p-pladser end forventet ved indgåelsen af P-puljen. På den baggrund er der behov for at den etablerede p-pulje revurderes, og tilpasses de på nuværende tidspunkt

kendte forhold, herunder at BR i en række sager i 2012 har besluttet, at nedlæggelse af p-pladser som følge af en række nye projekter skal indgå i budgetforhandlingerne. Hertil kommer at der i overensstemmelse med vedtagelsen af Overførelsessagen 2011-2012 afsættes 1,5 mio. kr. til drift som følge af Byrumsprojekt Frederiksholm kanal og Langebro.

Derfor afsættes:

- 5,8 mio. kr. i 2013 og 12,6 mio. kr. i 2014 og frem. Æ257
- 0,5 mio. kr. i drift i hvert af årene 2013-2015. Æ324]

[Parterne er enige om i budgettet for 2014 at tilvejebringe permanent finansiering på 0,5 mio. kr. i 2016 frem til p-anlæg. H91]

[Parterne er desuden enige om, at opgørelsen af puljens endelige størrelse først er kendt, når alle projekter der indgår i B2013 og medfører nedlæggelser af p-pladser er inkluderet. H92][Parterne lægger endvidere til grund, at finansieringen af øvrige initiativer, som har konsekvenser for økonomien på parkeringsområdet, tilvejebringes inden for de pågældende initiativer. H93]

Parterne noterer sig i øvrigt, at revurderingen af P-puljen udelukkende har en servicemåltalseffekt, eftersom mindreindtægter medfører en lavere modregning i henhold til "Lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelse af kommunale parkeringsindtægter.

SF, Enhedslisten og Liberal Alliance står uden for parkeringsforliget og er derfor ikke en del af dette element i aftalen

Styring af p-området

[Der har de senere år været en udfordring for parkeringsområdet at hjemtage det budgetterede indtægtsniveau. Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen skal derfor frem mod Indkaldelsescirkulæret for budget 2014 udarbejde en ny model for det budgetterede indtægtsniveau. Modellen skal bl.a. håndtere, at prisstigningerne på p-området ikke afspejler den kommunale p/l fremskrivning. H25]

Et Grønnere Bryggen

Island Brygge er i dag kendetegnet ved at være en flot grøn promenade i København, med et attraktivt og varieret hverdagsliv. Imidlertid trænger gaderne i det gamle bryggen bag havnen til fornyelse. Parterne ønsker at området får tilført en yderligere grønnere profil og ønsker derfor at der plantes flere træer. Bil og cykelparkering skal omlægges, så der samtidig skabes mere plads til udvikling af gade- og handelslivet.

[I samarbejde med Lokalråd og Lokaludvalg ønsker parterne derfor, at Teknik- og Miljøforvaltningen udarbejder en endelig plan, der kan igangsættes i forlængelse af budgetforhandlingerne for 2014 således at området samlet set fremstår mere sammenhængende og indbydende. H94]

Investeringer i byens fysik

[Den langsigtede kurs, som blev udstukket med 2025-planen skal forsætte. Parterne er enige om, at der skal foretages de nødvendige investeringer og prioriteringer, som kan sikre velfærden i årene fremover, og danne grundlag for fortsat vækst. Vi vil ikke gentage fortidens synder, men skal i stedet genoprette og investere i byens fysik.

Partere er desuden enige om, at genopretningen af de københavnske veje vil kræve en klar prioritering i de kommende mange år, og at der er behov for at der i planlægningen tages hensyn til fremkommeligheden i byen. Den samlede anslåede ramme for genopretningsprojektet udgør 4 mia. kr. i perioden 2013-2022.
H95]

Københavns Kommune tog allerede i maj måned i år hul på genopretningen af vejområdet, da der blev afsat 96 mio. kr. til udskiftning af Emdrupvejbroen, renovering af syv bygværker og til renovering af kørebaner og fortove i 2012-2014.

Tryk og sikker by

København er inde i en positiv udvikling, når det gælder kriminalitet og tryk. Tal fra Rigspolitiet viser, at anmeldelser af personfarlig vold er faldet støt i København over de senere år, og i Københavns Kommunes Trykindsindeks angiver københavnerne, at de føler sig mere tryk ved at færdes i byen.

Den gode udvikling skal fastholdes. København har fortsat en udfordring i ungegrupper, som skaber uro og utryk i områder af byen, og selv om ungdomskriminaliteten samlet set er faldende, er kriminaliteten blandt de 18-25 årige desværre svagt stigende. Derfor har vi fokuseret indsatsen i kommunens nye strategi for arbejdet med kriminelle og kriminalitetstruede unge mellem 18 og 25 år, og vi ruster i særlig grad SSP organisationen til at håndtere disse grupperinger.

Københavnerne skal føle sig tryk uanset om de bor på Vesterbro eller i Vanløse. Derfor vil vi fastholde et ekstra højt serviceniveau i de udsatte byområder og sikre, at børn og unge har attraktive fritidstilbud, som styrker deres mulighed for at fravælge en kriminel løbebane.

Erfaringen har vist, at et tæt samarbejde mellem kommunen, politiet, boligselskaber og andre gode lokale kræfter rækker langt, når det gælder om at højne tryk og give beboere i udsatte byområder en lokal stolthed. Derfor fortsætter og udvider vi Partnerskab for Tingbjerg, så området også omfatter Husum, og samtidig etablerer vi et nyt Partnerskab for Amager. Vi fortsætter også projektet Din betjent, som understøtter og styrker det vigtige lokale samarbejde mellem betjente og kommunens medarbejdere.

Ungdomsbrandkorps, partnerskaber, din betjent, feriecamp, 18+, SSP+

Til at skabe et mere tryk København afsætter parterne i alt 10,9 mio. kr. i drift i 2013, 14,2 mio. kr. i drift i 2014 og 14,3 mio. kr. i drift i 2015-2016.

- 2,2 mio. kr. i drift i 2013 og 3,2 mio. kr. i drift i 2014-2016 til fortsættelse af 18+ centeret Gadepulsen+ for kriminelle og kriminalitetstruede unge mellem 18 og 25 år. Æ213
- 1,9 mio. kr. i drift i 2013 og 2,9 mio. kr. i drift i 2014-2016 til en styrkelse af SSP organisationens arbejde med unge over 18 år - i særlig grad uroskabende ungegrupper. Æ6
- 1,1 mio. kr. i drift i 2013-2016 til udbredelse af den tidlige helhedsindsats for varetægtsfængslede og dømte unge. Æ367
- 1,8 mio. kr. i 2013 og 2,3 mio. kr. i 2014-2016 i drift til at fortsætte Ungdomsbrandkorpset, der med succes har udviklet dynamiske og tolerante relationer mellem brandmænd og unge, og sikret at redningsfolk i langt højere grad bliver godt modtaget i alle områder i København. Æ14
- 0,7 mio. kr. årligt i drift i 2013-2014 til udvidelse af Feriecamp-indsatsen, så den også omfatter Indre Nørrebro. Æ93
- 2,6 mio. kr. i drift i 2013, 3,4 mio. kr. i drift i 2014 og 4,1 mio. kr. årligt i drift i 2015-2016 til fortsættelse af Partnerskab for Tingbjerg-Husum samt etablering af et Partnerskab for Amager. Partnerskaberne omfatter et samarbejde mellem Københavns Kommune, Københavns Politi og de lokale almene boligselskaber om tryksskabende tiltag i udsatte byområder. Æ32
- Der afsættes 0,6 mio. kr. årligt i drift i 2013-2016 til fortsættelse af Din betjent samarbejdet mellem Københavns Kommune og Københavns Politi om fælles kompetenceudvikling og tryksskabende kampagner. Æ41

[Parterne er derudover enige om, at styrkelsen af gadeplansarbejdet i København skal kobles med en bedre organisering af gadeplansarbejdet i Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen for at opnå optimal effekt af og samspil i arbejdet. H26]

Konference om legalisering af hash

[Et forsøg med legalisering af hash vil være et værktøj til at forhindre helt unge i at komme ud i et misbrug, samtidig med, at der kan opnås en bedre og hurtigere kontakt mellem hashmisbrugere og behandlingssystemet.

Hidtil er Københavns Kommunes henvendelser til Justitsministeriet om tilladelse til etablering af forsøgsordning med legalisering af hash blevet mødt med afslag, og der er derfor behov for at skabe et konkret og troværdigt beslutningsgrundlag for implementering af en forsøgsordning med et legaliseret hashmarked i København fra produktion til salg. Parterne er derfor enige om at afsætte:

- 0,1 mio. kr. i drift i 2013 til afholdelse af en konference om legalisering af hash med deltagelse af relevant fagpersonale. Æ232]

Tryghedsplan Indre Nørrebro

Dele af Indre Nørrebro og særligt området omkring Folkets Park har for nyligt lagt grund til alvorlige episoder med kvivstikkeri, hashhandel og andre utryghedsskabende begivenheder. For at gøre området trygt og sikkert at færdes i for alle borgere har Københavns Kommune udarbejdet en Tryghedsplan for Indre Nørrebro. Fysiske forbedringer af Folkets Park er et vigtigt element i planen, og hertil kommer en borgerinddragelsesproces, der kan være med til at sikre, at borgernes ønsker til lokalområdet bliver tilgodeset i videst mulig omfang.

[Parterne er derfor enige om at afsætte:

- 3,5 mio. kr. i anlæg i 2013 til gennemførelse af en lokal borgerinddragelsesproces om tryghedsskabende fysiske forandringer i Folkets Park samt de deraf følgende konkrete anlægsudgifter.

Parterne er enige om at arbejde hen imod et løft af området. Æ4]

Mozarts Plads

Mozarts Plads er en central plads og et trafikalt knudepunkt i Kgs. Enghave og Sydhavnen. Pladsen fremstår i dag trist og nedslidt med få faciliteter og anvendelsesmuligheder.

Det er et stort lokalt ønske, at Mozarts Plads indrettes til et sted, hvor borgerne har lyst til at opholde sig både til hverdag og ved særlige lejligheder. En fysisk forskønnelse af Mozarts Plads vil kunne skabe mulighed for aktiviteter for flere forskellige borgergrupper, så Mozarts Plads kan realisere sit potentiale som samlingspunkt for alle borgere i Kgs. Enghave. En kommende metroafgrening fra Cityringen til Ny Ellebjerg vil bl.a. få stop på Mozarts Plads og dermed bidrage til at løfte kvarteret markant. Forskønnelsen af Mozarts Plads skal derfor i første omgang også tage højde for, at pladsen kan blive byggeplads fra omkring 2018. [En mere markant omdannelse af Mozarts Plads bør dermed først ske i forbindelse med etableringen af Metroforpladsen til den kommende station. Æ323]

Sideløbende med de fysiske tiltag til forskønnelse af Mozarts Plads er det ønskeligt med en social indsats, som kan bidrage til at integrere de mange forskellige brugergrupper på pladsen. SydhavnsCompagniet har i lokaler direkte ud til Mozarts Plads oprettet Multicenter Mozart, der med en række forskellige borgertilbud kan være med til at understøtte forskønnelsen af Mozarts Plads ved bl.a. at tilbyde sociale og sundhedsfremmende initiativer til udsatte borgere.

Parterne er derfor enige om at afsætte:

- 0,5 mio. kr. i anlæg i 2013 og 2,5 mio. kr. i 2014 i anlæg til en fysisk forskønnelse af Mozarts Plads samt 20 t.kr. i 2013-2016 til afledte driftsudgifter. Æ323
- 0,5 mio. kr. i drift i hvert af årene 2013-2016 til drift og aktiviteter i regi af Multicenter Mozart Æ43

Udsatte Team på Christiania

[På Christiania opholder sig en gruppe udsatte københavnere, som sociale indsatser kan have vanskeligt ved at nå. Det særlige Udsatte Team på Christiania har fokus på at udvikle socialfaglige metoder i det direkte møde med borgeren og på at afprøve, hvordan en fremskudt indsats fra Socialcentret kan medvirke til, at de mest udsatte borgere på Christiania får den hjælp og støtte, de har behov for. Derfor afsættes:

- 1,6 mio. kr. i drift årligt i 2013-2016 til videreførelse af projektet med Udsatte Team på Christiania. Æ218]

Akutupulje – overførsel af udisponeret beløb

[Med budgetaftalen for 2012 afsattes en pulje til at afhjælpe særlige akutte situationer i byen med uro og skyderier. Puljen er specifikt målrettet en indsats for kriminelle og kriminalitetstruede unge mellem 18 og 25 år, og midlerne skal i videst muligt omfang anvendes til aktiviteter, der fleksibelt kan medvirke til at afhjælpe situationer i alle områder af byen f.eks. ved at støtte tværgående kerneindsatser i form af gadeplansarbejde eller håndholdte indsatser for unge over eller under 18 år. Af det afsatte beløb for 2012 resterer fortsat 2,0 mio. kr. i drift og 0,8 mio. kr. i anlæg. Parterne er derfor enige om, at:

- Der overføres driftsmidler på 2,0 mio. kr. til 2013, og at der afsættes servicemåltal for 2,0 mio. kr. i 2013
- Der overføres 0,8 mio. kr. i anlæg i 2013. Æ2012-2, Æ31]

Vækst og beskæftigelse

Nogle af de helt store udfordringer i de seneste og de kommende år er at sikre grundlaget for, at der kan skabes vedvarende vækst, stimulere beskæftigelsen og nedbringe ledigheden. Parterne er enige om at fortsat og styrket vækst er betinget af et tæt og positivt samspil mellem kommunen og erhvervslivet og vidensinstitutioner, både i forhold til at sikre de bedst mulige rammer for investeringer og i forhold til innovation med videre.

Beskæftigelse

Parterne deler ambitionen fra beskæftigelsesaftale 2013, der markerer en ny retning for kommunens beskæftigelsesindsats, og for alvor sætter "borgeren ved roret". Parterne er enige om, at aktiveringsindsats skal tage udgangspunkt i den lediges behov og give mening for den enkelte.

Med budget 2013 sætter vi massivt ind mod den stigende ledighed. Vi vil af med overledigheden og vil sikre praktikpladser til alle københavnske unge på erhvervsuddannelserne, og vi forstærker beskæftigelsesindsatsen og styrker indsatsen over for langtidsledighed. Samtidig sætter vi ind med forstærket uddannelsesindsats for unge kontanthjælpsmodtagere.

Beskæftigelsesinitiativerne rettes mod forskellige grupper. Det gælder eksempelvis de langtidsledige, den store gruppe af AC'ere, der står uden arbejde, de udsatte kontanthjælpsmodtagere og de unge og virkemidlerne i initiativerne er eksempelvis øget fokus på jobsamtalen, jobrotation, styrket tilbud til de udsatte grupper, samt en markant satsning på at skabe flere praktikpladser til de unge.

[Parterne lægger samtidig vægt på at borgernes vurdering af beskæftigelsesindsatsen. Derfor ønsker parterne, at øge brugen af borgertilfredshedsmålinger i jobcentre og beskæftigelsescentrene, et arbejde der allerede er påbegyndt i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen. H99]

For kontanthjælpsmodtagere er sanktioner i kontanthjælp, en af de bagvedliggende årsager til udsættelser af boliger. I Københavns Kommune sker der flere sanktioner end på gennemsnitlig på landsplan, og parterne ønsker at forbygge antallet af sanktioner, hvilket Beskæftigelses- og integrationsudvalget arbejder videre med.

Øget indsats målrettet langtidsledige og ledige i risiko for at miste dagpengere retten

I løbet af 2013 står en stor gruppe københavnere til at miste retten til dagpenge. Selvom løsningen skal findes i Folketinget, deler parterne en politisk målsætning om, at Københavns Kommune gør, hvad der er muligt for at mindske antallet af københavnere, der rammes.

Først og fremmest skal der gøres en ekstra stor indsats for at hjælpe de langtidsledige i arbejde. Derfor skal indsatsen i jobcentrene styrkes i forhold til de langtidsledige, og indsatsmidlerne målrettes mod de langtidsledige, der er i risiko for at falde ud af dagpengesystemet. Herudover skal der afsættes flere midler til jobrotation, som giver de langtidsledige mulighed for et arbejde, mens medarbejderne opkvalificerer sig. [Partner ønsker i den forbindelse, at Københavns Kommune aktivt benytter muligheden for at ansøge beskæftigelsesregionen om akutpuljemidler til jobrotation. H100]

Et intensivt forløb for langtidsledige skal forebygge fastholdelse i langtidsledighed og efterfølgende social marginalisering, og sikre et bedre match mellem de lediges kvalifikationer og de kompetencer, der efterspørges på arbejdsmarkedet.

Indsatsen er målrettet en øget anvendelse af ordinære uddannelser inden for områder med mangel på arbejdskraft, intensiverede kontaktføløb for borgerne og dermed understøtte uddannelsesforløb med fokus på vejledning om brancheskift og opkvalificeringsmuligheder.

[Regeringen har sammen med KL, fagbevægelsen, arbejdsgiverne og a-kasserne indgået aftale om den såkaldte "akutpakke", som gælder fra 4. kvartal 2012 til og med 2. kvartal 2013.

Med aftalen følger i alt 332 mio. kr. i 2012 og 2013 til en særlig fokuseret indsats i jobcentrene over for ledige i den sidste del af dagpengeperioden. Heraf er 85 mio. kr. i 2012 og 28 mio. kr. i 2013. Midlerne bliver fordelt til kommunerne ud fra hver kommunes andel af ledige, der er i risiko for at falde ud af dagpengesystemet. Københavns andel i 2013 forventes at udgøre ca. 3,9 mio. kr. [Æ358, F15]

[Midlerne skal finansiere intensive jobformidlingsforløb og administration til et jobberedskab til dagpengemodtagere i de sidste 6 måneder før de mister dagpengeretten. Med akutpakken afsættes yderligere flere midler til jobrotationsydelse. Pakkens initiativer supplerer og understøtter dermed Københavns Kommunes egne tiltag for langtidsledige i risiko for at miste dagpengeretten og på jobrotationsområdet. [Æ353, Æ359]

[Der drøftes lige nu i Folketinget i forbindelse med finanslovsforhandlingerne for 2013 flere mulige tiltag, som kan medvirke til at afhjælpe problematikken i forhold til den forkortede dagpengeperiode. Der er således muligt, at der med den kommende Finanslov 2013 vil komme nye midler og initiativer, som kan supplere Københavns indsats over for de ledige, der står til at miste dagpengeretten. Såfremt finansloven 2013 medfører nye midler og redskaber til ledige på kanten af dagpengeperioden, er parterne enige om at Beskæftigelses- og Integrationsudvalget drøfter, hvordan disse finder bedst anvendelse i Københavns beskæftigelsesindsats. H101] [Parterne ønsker at hjælpe de langtidsledige, men ser forskelligt på, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at forsikrede ledige, der er ved at falde ud af dagpengesystemet får fortrinsret før andre til jobsamtale på de kommunale stillinger, der opslås, såfremt den ledige er kvalificeret til stillingen. Det undersøges, hvorvidt det er lovligt eller ulovligt. På samme vis undersøges det om det er lovligt eller ikke lovligt at målrette ledige kommunale jobs og/ eller vikariatet til personer, der er ved at falde ud af dagpengesystemet. H102]

Der afsættes:

- 3 mio. kr. i driftsmidler i hvert af årene 2013-2016 til en hyppigere kontakt med de ledige [Æ359]
- 12 mio. kr. i indsatsmidler i 2013 og 7 mio. kr. fra 2014 til 2016 til øget brug af opkvalificering bredt, kompetenceafklaringsforløb og ordinær uddannelse, fx AMU-kurser [Æ353]

Jobrotation

Akutpakken giver bedre mulighed for bl.a. at komme i arbejde gennem jobrotation. Jobrotation medvirker på en og samme tid til en vigtig og nødvendig opkvalificering af vores beskæftigede og giver de ledige mulighed for at få fodfæste på arbejdsmarkedet.

Der er samlet set afsat 190 mio. kr. til jobrotation i akut-pakken, heraf 120 mio. kr. i 2013, som tilgår beskæftigelsesregionerne til finansiering af jobrotationsydelse.

Jobrotation medvirker på en og samme tid til en vigtig og nødvendig opkvalificering af vores beskæftigede og giver de ledige mulighed for at få fodfæste på arbejdsmarkedet. De første 100 jobrotationsforløb forventes at være oprettet i Københavns Kommune inden udgangen af 2012.

Parterne er enige om at, der i 2013 skal etableres yderligere 400 jobrotationsforløb (model jobrotationsydelse) i den offentlige sektor og 50 forløb på byens private arbejdspladser. [Parterne er enige om, at der i 2013 udarbejdes en strategi for brugen af Jobrotation, der skal resultere i massiv forøgelse af ordningen. H103]

[Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har inden for egen ramme fundet finansiering på 2 mio. kr. i drift til at styrke brugen af jobrotation. Hvis målet om 450 jobrotationsforløb skal indfries, er der brug for yderligere ressourcer.

Derfor afsættes:

- 1,7 mio. kr. i drift i 2013 til jobrotation Æ366]

Fokus på nyuddannede dimittender, øget mobilitet over Øresund og nytteaktivering

I forbindelse med overførselssagen 2011-2012 blev der reserveret midler til konkrete initiativer i budget 2013, der ligesom initiativerne i strategien for beskæftigelsesindsatsen understøtter målsætningen om at sikre fuld beskæftigelse og nedbringe overledigheden. De reservede midler i forbindelse med overførselssagen fordeler sig på følgende initiativer som parterne er enige om at udmønte:

- 3,0 mio. kr. i drift i 2013 til øget fokus på dimittender Æ360
- 1,0 mio. kr. i drift i 2013 til øget mobilitet over Øresund Æ369
- 4,0 mio. kr. i efterspørgselsstyret indsats i 2013 til nytteaktivering af unge kontanthjælpsmodtagere Æ357

Udgifter vedr. lovændringer på beskæftigelsesområdet

[Folketinget har i foråret 2012 vedtaget en samlet lovpakke, som har betydning for kommunens udgifter til aktivering af ledige. Lovpakken indeholder dels en afskaffelse af det hidtidige prisloft for 6 ugers selvvalgt uddannelse samt en nedsættelse af statens grundtilskud til kommunernes indsats for integrationsudlændinge, dels en række ændringer af aktiveringsreglerne, som indebærer mindre lovpligtig aktivering af ledige. Lovændringerne vurderes at medføre en samlet merudgift for Københavns Kommune på 57,6 mio. kr. i 2013 og frem.

I budgetforslaget er der reserveret en pulje under Økonomiudvalget på 57,6 mio. kr. i 2013 og frem til dækning af merudgifter til aktivering af ledige som følge af lovændringer. Parterne er enige om at udmønte puljen ved at afsætte:

- 57,6 mio. kr. til den efterspørgselsstyrede indsats i 2013 og frem. Æ13]

AC pakke - styrket indsats for nyuddannede og akademikere

De nyuddannede og akademikere har oplevet en stigende ledighed de seneste år. I 2011 var der omkring 4.800 fuldtidsledige AC'ere, hvoraf over en fjerdedel var dimittender. Akademikerne er den dagpengegruppe med den højeste overledighed i København i forhold til sammenlignelige kommuner, når det måles i antal ledige. Denne udfordring forstærkes yderligere af, at der frem mod 2020 vil mangle godt 9.000

akademikerjob i forhold til i dag. Samtidig viser flere undersøgelser, at når akademikere kommer i job, særligt i små og mellemstore virksomheder, gavner det også andre faggrupper og medfører betydelige samfundsmæssige gevinster.

Parterne er på den baggrund enige om at igangsætte en række initiativer for at nedbringe ledigheden blandt nyuddannede og akademikere med fokus på at videreføre Vækstakademikerprojektet.

Initiativerne tæller:

- Et intensiveret kontaktforsøg overfor udvalgte grupper af nyuddannede under 30 år med høj overledighed, herunder særligt akademikere, som får en månedlig samtale i hver af de første tre ledigheds måneder. Æ364
- Opkvalificering rettet mod utraditionelle og fremtidige brancher, herunder kurser med fokus på arbejde i den private sektor som fx kurser i jobsøgning, forretningsforståelse, vækstakademikerkurser eller proces- og budgetstyring. Æ354

Derfor afsættes:

- 2,0 mio. kr. i drift i hvert af årene 2013-2016 til ovenstående beskæftigelsesinitiativer målrettet nyuddannede og akademikere Æ364
- 8,0 mio. kr. i Efterspørgselsstyret Indsats i 2013 og 4,0 mio. kr. årligt i 2014-2016 til opkvalificering og målrettet uddannelse. Æ354

Hjemtagning og udvikling af AC indsats

[Parterne er enige om at hjemtage og udvikle op til 25 pct. af myndighedsopgaverne knyttet til akademikerne.

Der afsættes derfor:

- 2,7 mio. kr. i drift i 2013 og 3,5 mio. kr. årligt i drift i 2014-2016. Æ361]

Job- og matchesamtale

Jobsamtalen er omdrejningspunktet for kommunens kontakt med den enkelte ledige. Samtaler har en dokumenteret positiv effekt på borgerens beskæftigelsessituation gennem en højere selvforsørgelsesgrad.

[Parterne er derfor enige om kontrolleret forsøg med en afgrænset målgruppe af dagpengemodtagere, der ikke har fundet arbejde i de første 6 måneder af deres ledighedsforløb, bør tilbydes en ekstra job- og matchesamtale. Målgruppen er de a-kassegrupperinger, der har den højeste overledighed målt i antal ledige, herunder akademikere.

Parterne er samtidigt enige om at sætte ind med en ekstra samtale tidligt i ledighedsforløbet for jobklare kontanthjælpsmodtagere for derved at understøtte en hurtig tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Den ekstra samtale bookes allerede den første dag, den ledige henvender sig i jobcentret.

Med budgetaftalen for 2013 prioriteres midler til at afholde ca. 4.000 ekstra samtaler med dagpengemodtagere og ca. 9.000 ekstra samtaler for kontanthjælpsmodtagere.

Derfor afsættes:

- 4,0 mio. kr. i drift om året i 2013-2016 til en ekstra job- og matchesamtale for udvalgte grupper af ledige [Æ356]

Kvalitet i byens jobcentre

[På baggrund af det nyeste skøn for ledigheden i 2013 fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, forventer Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, at der vil være flere ledige i kommunen end forudsat i budgetforslaget for 2013. Der er derfor brug for flere hænder i jobcentrene for at sikre en fortsat høj kvalitet i beskæftigelsesindsatsen.

Parterne er på den baggrund enige om at afsætte:

- 2 mio. kr. i årlig drift i 2013-2016 til at sikre den nødvendige kapacitet i byens jobcentre. [Æ363]

Ungestrategi – Case Managers, Sundhedsguide og Turboforløb

[København prioriterer de unge ved at arbejde målrettet for, at så mange unge som muligt får en uddannelse. Der er dog unge, som ikke får udbytte af den kommunale job- og uddannelsesindsats, og som glider ind og ud af offentlige forsørgelse. Partnere er enige om, at denne gruppe af unge skal tilbydes en forstærket indsats. For det første etableres nye tilbud til unge i form af case managers i jobcentrene, som skal give den unge en håndholdt indsats. For det andet etableres tilbud om sundhedsguider i jobcentrene til samtaler med sygemeldte unge. Som det tredje gives tilbud om turboforløb, hvor den unge tilbydes hurtig opkvalificering, der muliggør en smidig overgang fra den gymnasiale uddannelse til erhvervsuddannelsen eller den videregående uddannelse.

Derfor afsættes:

- 3,5 mio. kr. i drift hvert af årene 2013-2016 og 2,0 mio. kr. i Efterspørgselsstyret Indsats i 2013. [Æ355]

[Endelig styrkes Uddannelsesvejledningen (UU) til såvel ledige som selvforsørgende unge ved, at 3-4 medarbejdere fra UU fremover skal være til stede i jobcentret samt igennem oprettelse af et 18-24 års team under UU med henblik på bedre koordinering af kommunens opsøgende ungeindsats. H27]

Jobbanken

[Jobbanken formidler og administrerer løntilskudspladser for alle forvaltningerne i kommunen. Målsætningen for Jobbanken er at sikre den løbende besættelse af 1.800 helårsløntilskudspladser om året på hurtig og effektiv vis. På grund af en kraftig stigning i aktiviteten i Jobbanken og et øget fokus på løntilskud i kommunen, har Jobbanken manglet tilstrækkelig finansiering de seneste år.

Parterne er på den baggrund enige om at godkende en varig årlig omplacering af:

- 6,7 mio. kr. fra løntilskudsmidler til administration af Jobbanken for at understøtte en fortsat høj normering af løntilskudspladser i kommunen. [Æ371]

Praktikpladser – fastholde 2012 niveauet

I København er der i maj 2012 890 15-29-årige, der forgæves har søgt praktikplads i mindst to måneder. Samtidig viser 2020-prognoser, at der i hovedstaden vil mangle 15.800 faglærte.

København har de seneste år etableret ekstraordinært flere praktikpladser. Således forventes der med aftalen i 2012 om ekstra praktikpladser indgået i alt 1.496 praktikaftaler.

[Parterne ønsker at fastholde antallet af kommunale praktikaftaler i budget 2013 på 2012-niveauet. Der skal således indgås 1.496 aftaler også i 2013, hvilket er en stigning på 162 aftaler ift. det oprindelige niveau på aftaler i 2009.

Aftaleparterne afsætter derfor samlet:

- 38,7 mio. kr. i drift til ekstra 162 praktikpladser fordelt med 5,1 mio. kr. i 2013, 18,7 mio. kr. i 2014, 12,9 mio. kr. i 2015 og 2,0 mio. kr. i 2016 til at dækning af lønudgifter samt oprettelsestilskud på 5.000 kr. pr. indgået praktikaftale. Æ3]

[Parterne er endvidere enige om frem mod budget 2014 at afdække de økonomiske konsekvenser ved en evt. afvikling af den nuværende præmie- og bonusordning for praktikpladsaftaler samt udarbejde forslag til finansiering. H83]

Virksomhedsrettet indsats – flere private praktikpladser

København er en uddannelsesmetropol og national vækstmotor. Københavns Kommune har de senere år intensiveret indsatsen for at sikre praktikpladser til byens unge. Alligevel oplever mange københavnske unge fortsat, at de ikke kan gennemføre deres erhvervsuddannelse, fordi de mangler en praktikplads.

[Med Budget 2013 ønsker parterne at intensivere indsatsen på praktikområdet yderligere for frem mod 2015 at sikre praktikpladser til alle københavnske unge på erhvervsuddannelserne. Derfor afsættes finansiering til facilitering af 850 nye praktikaftaler i private virksomheder gennem en styrket virksomhedsopsøgende indsats og etableringen af frivillige partnerskabsaftaler med relevante brancheorganisationer.

Der afsættes:

- 2,2 mio. kr. i 2013, 3,0 mio. kr. i 2014, 4,7 mio. kr. i hvert af årene 2015 og 2016 i drift til facilitering af 850 nye praktikaftaler i private virksomheder gennem en styrket virksomhedsopsøgende indsats og indgåelse af partnerskaber med relevante brancheorganisationer. Æ362]

[Parterne ønsker endvidere en løsning på de bureaukratiske og administrative udfordringer, virksomheder kan opleve som en barriere i forhold til ansættelse af elever. Københavns Kommune vil derfor rette henvendelse til Ministeriet for Børn og Undervisning og opfordre til at det bliver muligt for kommuner og erhvervsskoler at yde administrativ bistand til aflastning af virksomheder i forbindelse med ansættelse af elever. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vil i forbindelse med det opsøgende arbejde over for virksomhederne kortlægge, hvad virksomhederne oplever som barriere for at ansætte elever. H104]

Mikrolån

En afgrænset gruppe af ledige borgere langt fra arbejdsmarkedet kan have gavn af mindre lån til opstart af egen virksomhed. Konkret har Aarhus Kommune erfaringer med erhvervsrådgivning og økonomisk støtte til revalidender, der ønsker at etablere sig som selvstændige. Her er tre ud af de første tolv borgere er blevet selvforsørgende på grund af mikrolånene.

Målgruppen kan være borgere på kontanthjælp, i forrevalideringsforløb, i revalideringsforløb, eller borgere der tidligere er bevilliget førtidspension. I København forventes målgruppen for initiativet at være ca. 25 personer om året.

I etableringsperioden kan der ydes støtte til forsørgelse i op til 6 mdr. Lånene har en forventet størrelse på 5.000 – 50.000 pr. stk. Der aftales straks en afbetalingsordning med små månedlige beløb typisk over 7 år. Der ydes herudover rådgivning til etablering af virksomheden evt. i samarbejde med Københavns Erhvervsservice (KES).

[Parterne er enige om at igangsætte et forsøg med mikrolån ud fra ambitionen om at skabe et mere rummeligt arbejdsmarked i København, og hvor alle borgere får mulighed for at bruge deres arbejdsevne.

Derfor afsættes:

- 1,1 mio. kr. i drift og 0,7 mio. kr. i indsatsmidler hvert år fra 2013-2014 til Mikrolån [Æ365]

Bedre rammevilkår for erhvervslivet

[Parterne er enige om, at fortsat og styrket vækst er betinget af et tæt og positivt samspil mellem kommunen, erhvervslivet og forskningsinstitutioner. Både i forhold til at sikre de bedst mulige rammer for investeringer og i forhold til innovation m.v. Det igangværende samarbejde med forskningsinstitutioner skal derfor udbygges med en central key account funktion i Københavns Kommune. H96]

Derudover er det oplagt at udnytte viden om byen og byens liv til at optimere og styre ressourceanvendelsen, både internt i Københavns Kommune, hos borgerne og hos virksomhederne. Der kan f.eks. være tale om data vedr. energiforbrug og trafikken i byen. København vil opnå bedre beslutninger inden for f.eks. by- og trafikplanlægning gennem øget brug af information baseret på data, bedre drift gennem koordination af ressourcer samt proaktive løsninger ved at foregribe problemer. I erhvervslivet kan bedre tilgængelighed til byens data anvendes til at udvikle nye applikationer og services, der skaber omsætning og beskæftigelse. [Parterne er enige om, at der skal udvikles en Smart City strategi for, hvordan data og digital infrastruktur kan bidrage med helt konkrete løsninger f.eks. indenfor energioptimering. Som et første skridt er parterne enige om, at der senest 2013 etableres en digital platform med adgang for virksomheder og borgere til kommunens data. Både København og virksomhederne vil dermed få et bedre kendskab til brugernes ønsker og behov. Det vil forbedre Kommunens kerneydelser og skabe vækst i virksomhederne. H28]

Parterne vil sikre de københavnske virksomheder de bedst mulige rammebetingelser, og med etableringen af Copenhagen Business Task Force og Københavns Erhvervsservice blev kursen for alvor sat for at styrke den kommunale service overfor virksomheder og deres medarbejdere.

På DI's årlige måling over kommunernes lokale erhvervsklima er København hoppet fra en plads som nr. 83 i 2010 og en 79. plads i 2011 til nu at kunne tilbyde det 70. bedste klima for byens erhvervsliv. På de kommunale rammevilkår er København nu placeret som nummer 20 – et hop på hele 32 pladser.

Parterne er glade for, at udviklingen i både service og rammevilkår går den rigtige vej, men vi ved også godt at der er målinger, hvor København fortsat ligger lavt, så København stopper ikke her. [Derfor nedsættes nu en ekspertgruppe, som med kommunens rådgiver i erhvervsspørgsmål i spidsen skal skabe endnu bedre forhold for de københavnske virksomheder, så vi kan rykke hurtigt opad på parametre med særlige betydning for erhvervslivet. Helt konkret skal ekspertgruppen komme med konkrete anvisninger og tidsplan på, hvorledes København på de områder i DI's erhvervsklimamåling, hvor København ligger lavt, som minimum kan få scoren middel. Ekspertgruppen, som skal bestå af repræsentanter for henholdsvis danske og internationale erhvervsvirksomheder og forskningsinstitutioner, skal analysere muligheder og barrierer ved de eksisterende kommunale rammevilkår for erhvervslivet i Københavns Kommune. Ekspertgruppen skal blandt andet identificere områder, hvor København kan rykke hurtigt og på den korte bane iværksætte initiativer, som kan forbedre rammevilkårene til gavn for virksomhederne. Afrapporteringen sker til Økonomiudvalget. H29]

Katalog med konkrete initiativer, herunder strategi for OPP i Københavns Kommune

[Ekspertgruppen skal fokusere på tiltag, som kommunen umiddelbart selv kan sætte i værk såsom den direkte erhvervsservice, den kommunale arbejdsmarkeds- og beskæftigelsesindsats, den arbejdsmarkedsrettede afklaringsindsats i forhold til f.eks. sygdom, lokalplan forhold, afgiftsstrukturer, øresundsregionalt samarbejde, infrastruktur med videre på tværs af forvaltningerne. Derudover skal ekspertgruppen skitsere, hvordan Københavns Kommune som virksomhed bedst kan agere vækstorienteret og bidrage til at skabe et frugtbart innovations- og investeringsmiljø, herunder f.eks. omkring indkøbspolitikken. Ekspertgruppen skal

udarbejde en strategi for OPI og OPP, herunder belyse fordele og ulemper ved anvendelse af OPP og OPI modeller. Endelig skal ekspertgruppens arbejde også kunne give input til igangværende projekter og analyser som f.eks. trængselskommissionen, øresundsmetro, regeringens hovedstadsstrategi samt nedsatte vækstteams.

Den endelige afrapportering fra ekspertgruppen skal finde sted i foråret 2013 og skal have form af et handlingsorienteret katalog over de konkrete tiltag, Københavns Kommune skal iværksætte for at skabe endnu bedre forhold for de københavnske virksomheder. Et centralt element i afrapporteringen er en inddragelse af relevante aktører i dels processen, dels i en kommende implementering af de konkrete tiltag. Ekspertgruppen sekretariatsbetjenes af Økonomiforvaltningen med inddragelse af KES. H30]

[Parterne enige om at KES i 2013 i samarbejde med Væksthusene igangsætter en særlig indsats med henblik på at små og mellemstore virksomheder i højere grad søger internationale og nationale puljer mv. Indsatsen evalueres ultimo 2013. H97]

Mobil gadehandel

[Parterne er enige om, at det skal være muligt at omføre fødevarer i indre by i højere grad end tilfældet er i dag. Parterne anmoder derfor Teknik- og Miljøforvaltningen om at udarbejde et beslutningsgrundlag, som åbner mulighed for dette. I udarbejdelse af beslutningsgrundlaget skal blandt andet indgå trafikale og støjmessige forhold samt lokal involvering. Beslutningsgrundlaget skal forelægges udvalget inden udgangen af 2012. H98]

Socialøkonomiske virksomheder

I budget 2012 blev afsat 1 mio. kr. årligt i drift til initiativet "Et marked for socialøkonomiske virksomheder" – herunder at nedsætte en kommission på tværs af forvaltninger, som skal afklare rammevilkårene for etableringen af socialøkonomiske virksomheder. Målet er at synliggøre barrierer, samspilsproblemer samt mulighederne for et tættere samarbejde med kommunen. Initiativet er forankret i Københavns Erhvervsservice i TMF. Der er nedsat en kommission med deltagelse fra samtlige forvaltninger. Denne kommission vurderer, at der er behov for juridiske kompetencer på området socialøkonomi, som forvaltningerne kan trække på omkring udbud, afknopning (fx når salg af produkter/ydelser i offentlige institutioner udskilles som virksomheder), partnerskaber, tolkning af kommunalfuldmagt m.m. Denne ekspertise er forankret i Københavns Erhvervsservice, som medvirker til at kvalificere forslag m.v. i de forskellige forvaltninger. Det forventes at der afrapporteres fra initiativet sammen med en status medio 2013 til Borgerrepræsentationen om Københavns Kommunes Strategi for Socialøkonomiske Virksomheder.

[Endvidere er parterne enige om, at Økonomiforvaltningen undersøger mulighederne for at dele af kommunens indkøb af varer og tjenesteydelser sker hos socialøkonomiske virksomheder lige fra aktiveringsindsats til madleverancer. H57]

Grøn, sund og kreativ vækst

Parterne er enige om at sætte yderligere skub i byens vækst. Det vil vi gøre ved at forbedre de kommunale kerneydelser for Københavnerne. Når vi eksekverer klimaplanen, skaber vi bedre rammevilkår for virksomheder og forbedrer midlertidigheden, og vi udvikler vi løsninger, som kan eksporteres til byer, der står overfor tilsvarende udfordringer. Det er Sund, Grøn og Kreativ Vækst, der fremtidssikrer byens sammenhængskraft og forbedrer livskvaliteten for Københavnerne.

København er Danmarks vækstmotor og vil sikre, at alle aktører i hovedstadsområdet arbejder sammen om en fælles vækst- og erhvervspolitik til gavn for hele Danmark. [Parterne er enige om, at en fremtidig Copenhagen Business Region og regeringens hovedstadsstrategi skal være de centrale ophæng i en fremtidig, regional erhvervspolitik.

Københavns vækst- og erhvervspolitik, herunder initiativerne vedr. Sund-, Grøn- og Kreativ Vækst, skal udvikles i tæt samarbejde med Københavns internationale partnere og netværk. Initiativerne og den internationale indsats skal koordineres af Økonomiudvalget i tæt samarbejde med de øvrige udvalg for at sikre den tværgående forankring og det internationale og regionale ophæng af forvaltningernes vækstindsatser op imod Copenhagen Business Region. H31]

Kreativ vækst

De kreative erhverv udgør den største globalt konkurrerende erhvervs-klynge i København med knap 74.000 beskæftigede. I København har de kreative erhverv 70 pct. flere beskæftigede i forhold til sin størrelse end gennemsnittet af de vesteuropæiske storbyer. Det er udtryk for en styrke, som er opbygget gennem årene. Den afspejler en stærk global konkurrenceevne, hvilket skaber arbejdspladser for Københavnerne.

I budget 2012 blev det besluttet, at kreativ vækst skal være et særligt fokusområde og der blev i den forbindelse afsat 1,0 mio. kr. årligt i 2012-2015, som indgår som finansiering i nedenstående initiativer.

Copenhagen Creative Task Force blev nedsat i foråret 2012 med henblik på at komme med generelle anbefalinger til, hvordan Københavns Kommune skal skabe vækst hos de kreative erhverv. Copenhagen Creative Task Force har udarbejdet anbefalinger til, hvordan der skabes en kreativ erhvervs-klynge i København og har samtidig givet anbefalinger til konkrete vækstinitiativer på tværs af de forskellige kreative områder som mode, arkitektur, musik, design, computerspil, film, gastronomi m.v. Creative executive board mødes halvårligt.

Parterne er enige om at styrke den kreative vækst i København med i alt 18,3 mio. kr. til følgende indsatser:

Københavns Kommune øger omsætningen hos de kreative erhverv ved at være frontløber:

- Etablering af tværkommunal innovationsenhed, der skal hjælpe forvaltningerne med at synliggøre de udfordringer, som de kreative virksomheder kan hjælpe med at løse. Projektet gennemføres indenfor egen ramme. Æ340

Forretningsudvikling af de kreative erhverv:

- Opstart af Copenhagen Creative Hub i Kødbyen som en fysisk indgang og online indgang til erhvervsfremmetilbud til kreative iværksætter virksomheder. Der afsættes 0,1 mio. kr. i 2012 i drift og 1,0 mio. kr. i 2013 og 2014 i drift. Æ2012-33, Æ313

- Udvikling af en klynge for Kreativ Vækst, der skal gøre København til en af de førende byer i verden indenfor Art & Technology. Der afsættes 3,0 mio. kr. i 2013 til opstart af projektet. Der forudsættes privat finansiering, hvis projektet skal forsætte i 2014. Æ278
- Støtte til Interactive Denmark (ID), der er et målrettet klyngeprojekt til film, spil, tv, applikationer. Projektet består af et klyngesekretariat og inkubatorforløb til kreative iværksættere. Der afsættes 2,0 mio.kr i 2013 i drift til opstart af ID klyngeprojektet. Æ73
- Etablering af Eucroma en ny international cross media uddannelse, der skal gøre København til et hot – spot for udvikling af digital, interaktiv underholdning. Der afsættes 0,4 mio.kr i drift i 2012 og 0,9 mio.kr i 2013 i drift. Æ2012-10, Æ89
- Etablering af fælles service på mode, målrette mindre kreative virksomheder der kan dele administration, lagre og andre backofficeaktiviteter, hvilket letter etablering på fjernmarkeder. Der afsættes 1,0 mio.kr årligt i 2013–2014 i drift til pilotprojektet. Æ311
- Opstart af kreativ incubator i Baunehøj, der skaber en platform for kreativ iværksætter i Københavns projekthus, der udvider med en ny etage. Der afsættes 0,5 kr. årligt til husleje i perioden 2013–2015 i drift. Æ94

Åben by med store begivenheder:

- Etablering af lejepulje til brug af offentlige bygninger og pladser, der skal finansierer lejeudgifter ved leje af offentlige bygninger i forbindelse med events, internationale topmøder. Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2013–2014 i drift. Æ96
- Styrkelse af Copenhagen Cooking, hvor der afsættes 1,5 mio. kr årligt i 2013 og 1,0 mio. kr. 2014 til at øge støtten til Copenhagen Cooking, så arrangementet kan henvende sig til et endnu større dansk og international publikum, der får mulighed for at opleve en ny madkonkurrence for børn på Rådhuset. Æ78
- Støtte til MAD Foodcamp International Symposium, der er en begivenhed, som bliver holdt for første gang i år i København for verdens førende kokke, madanmeldere og journalister. Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt i 2013-2015 i drift. Æ95
- Styrket indkøberindsats i forbindelse med mode. Modebranchen er en af de absolut vigtigste kreative brancher i Danmark. Der afsættes 1,0 mio.kr i 2013 til en delfinansiering af et projekt om en styrket indkøberindsats ved bl.a. et Call & Service enhed for udenlandske indkøbere. Æ312

Markedsføring af det kreative København:

- Etablering af Creative Copenhagen in Beijing: der afsættes 0,25 mio. kr. årligt i 2013-2014 til at sikre det kreative område en central placering i venskabsaftalen med Beijing, bl.a. ved at København sammen med andre offentlige og private aktører etablerer et showroom i Beijing. Æ44
- Markedsføring af København som grøn og kreativ, Københavns Kommune samler de mange aktører og udnytter kåringen som European Green Capital 2014 og arbejdet med CO2 neutralitet i 2025 til at markedsfører sig på byens grønne profil ind under OPENhagen. Indsatsen afholdes indenfor egen ramme. Æ341

Der er indarbejdet 1 mio. kr. årligt i drift i 2012-2015 i Teknik- og Miljøudvalgets ramme, som indgår i finansiering af ovenstående initiativer. Æ2012-23, Æ310

En stærk international hovedstadsregion med en klar profil

Parterne er enige om, at Københavns internationale vækst profil skal styrkes yderligere i de kommende år. København er Danmarks vækstmotor, og parterne vil sikre, at aktørerne i hovedstadsområdet arbejder sammen om en fælles vækst- og erhvervs politik, Copenhagen Business Region, til gavn for hele Danmark.

Initiativerne vedr. Grøn-, Sund- og Kreativ Vækst er centrale elementer i Københavns vækst- og erhvervspolitik og skal udvikles i tæt samarbejde med Københavns internationale partnere og netværk. Initiativerne og den internationale indsats skal koordineres af Økonomiudvalget i tæt samarbejde med de øvrige udvalg for at sikre den tværgående forankring og det internationale og regionale ophæng af forvaltningernes vækstindsatser op imod Copenhagen Business Region.

[København skal blive bedre til at tiltrække og fastholde international arbejdskraft, investeringer og turister. Parterne er derfor enige om, at der er behov for en samlet, ambitiøs satsning på at internationalisere København. Økonomiforvaltningen skal derfor koordinere et bredt forankret handlingskatalog, der kan sikre den videre internationalisering af København, herunder byens service, byens fysiske infrastruktur m.m. Handlingskataloget skal fremlægges medio 2013 med henblik på dels den regionale forankring, dels på forberedelse af budget 2014. Parallelt hermed skal København brandes som en international og imødekommende by med et højt serviceniveau.

Derfor skal København:

- tilbyde mere og bedre international information på kommunens hjemmeside, herunder et servicekrav om, at borgerne selv skal have mulighed for at vælge hvilket sprog, de gerne vil betjenes på
- tilbyde en key account funktion til internationale virksomheder i Københavns Erhvervsservice,
- sikre en bedre skiltning på engelsk til byens turister, også i forhold til den kollektive trafik.
- styrke indsatsen for at international arbejdskraft deltager i foreningslivet og møder danskerne. H32]

[Derudover er parterne enige om, at Økonomiudvalget senest primo 2013 skal præsenteres for et beslutningsgrundlag om mulighederne for at etablere et regionalt Bruxelles-kontor i regi af Copenhagen Business Region. Kontoret skal dels understøtte Københavns internationale vækst strategi, herunder initiativerne vedr. Grøn-, Sund og Kreativ Vækst, dels styrke regionens evne til at tiltrække EU-finansiering til henholdsvis små og mellemstore virksomheder i regionen, forskningsinstitutioner samt til offentlige udviklings- og anlægsprojekter. Derudover skal kontoret understøtte den kommunale, internationale erhvervsservice. H58]

[Endvidere finder parterne det afgørende, at København som led i denne indsats skaber en fælles regional platform til international markedsføring af København og hovedstadsregionen. København skal sammen med de relevante regionale aktører have et beredskab til tiltrækning af investeringer og opfølgning på henvendelser fra virksomheder og investorer. Et element heri er et investeringskatalog og en efterspørgselsbaseret tilbudspakke til virksomheder og investorer. Beredskabet skal primært forankres hos Copenhagen Capacity og koordineres af Økonomiforvaltningen. H59][Endvidere er der behov for, at der tages godt imod investorer og gæster i København. Økonomiforvaltningen skal derfor sikre, at regionale erhvervsfremmeaktører, herunder Copenhagen Capacity og Wonderful Copenhagen, etablerer et professionelt modtageapparat. H60]

[Parterne ønsker desuden, at Københavns internationale netværk udnyttes til at tiltrække investeringer og skabe eksportmuligheder for virksomhederne, særligt i forhold til BRIK-landene. Kommunen deltager allerede aktivt i erhvervsrettede eksportfremstød. Et element i denne indsats er den venskabsaftale, som København indgik med Beijing i juni 2012. For at udnytte det enorme potentiale i aftalen skal der etableres et samarbejde med Copenhagen Capacity, Wonderful Copenhagen, Region Hovedstaden og Region Sjælland. Økonomiudvalget koordinerer samarbejdet, som skal gøre det lettere at tiltrække investeringer,

talent og turister. Dette tiltag vil blive suppleret med konkrete projekter og events. Tilsvarende gælder for Københavns samarbejde med Hamborg og Malmø. H61]

[Parterne er enige om, at denne form for international interessevaretagelse, som også omfatter C40-netværket og OECD-roundtables, skal udbygges de kommende år og bredt dække initiativerne vedr. Grøn-, Sund og Kreativ Vækst. H62]

Europaskole

I kraft af rollen som vækstmotor har København et medansvar for at sikre, at byens virksomheder har adgang til højt kvalificeret arbejdskraft. Det kræver, at København vedbliver at være en attraktiv by, hvor det er nemt at bosætte sig. Undersøgelser viser, at pasningsmuligheder og skolepladser for internationale medarbejders børn spiller en vigtig rolle i lysten til at bosætte sig i København.

I budgetaftalen for 2012 tog København første skridt mod oprettelsen af en Europaskole ved at give grønt lys til at påbegynde en proces, hvor Københavns Kommune søger EU om lov til at oprette en type II Europaskole. Skolen planlægges med opstart ved skoleåret 2013/2014 og i midlertidige lokaler i tilknytning til Skolen i Sydhavnen.

Børn af EU-ansatte får automatisk adgang til skolen, og deres skolegang betales via tilskud fra EU. Øvrige elever optages på baggrund af en række kriterier, herunder om deres forældre er eller har været internationale arbejdstagere, og skolegangen betales af Københavns Kommune (folkeskole) og staten (gymnasium).

[Den færdigbyggede skole forventes etableret som en tre-spolet skole med tre sprogsektioner og med administrativ tilknytning til Sankt Annæ Gymnasieskole. I budgetaftalen for 2012 blev det besluttet, at anlæg af skolen skal finansieres af fonde og donationer. Fondene kan være tilbageholdende med, at finansiere det danske skolespor til dansksprogede børn der ellers kunne have gået i en almindelig folkeskole. For at sikre pladser til skolens københavnerbørn og sikre et dansksproget spor, er parterne enige om at reservere 150,0 mio. kr. til at dække udgifterne til det danske skolespor og til undervisningsmateriale.

Der afsættes derfor:

- 150 mio. kr. i anlæg i 2013-2028, fordelt med 8,6 mio. kr. i 2013, 2,1 mio. kr. i 2014, 2,1 mio. kr. i 2015 og 117,4 mio. kr. i 2016. De resterende 19,8 mio. kr. fordeles i årene 2017-2028 jf. bilag 8. Æ2, F14]

[Samtidig er parterne enige om at pålægge Økonomiforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen inden udgangen af 2012 at fremlægge en robust plan for restfinansieringen, således at der er sikre økonomiske rammer for projektet forud for ansættelse af skolens administration og optag af elever.

Den eksterne finansiering af skolen skal være på plads inden udgangen af 2012. Såfremt dette ikke er tilfældet annulleres projektet og de kommunale anlægsmidler tilfalder kommunekassen. Samtidig vil de 32 mio. kr. i fondsmidler fra Industriens Fond skulle tilbageføres. H33]

[Eleverne vil modtage flere undervisningstimer end i en normal folkeskole, og undervisningen vil foregå på flere sprog. Der vil derfor være driftsudgifter til skolen, som ikke er dækket af demografimodellen, som ved en almindelig kommunal folkeskole. Derfor afsættes der:

- 2,7 mio. kr. i drift i 2013, 9,6 mio. kr. i drift i 2014, 5,2 mio. kr. i drift i 2015 og 5,0 mio. kr. i drift i 2016. Den resterende profil fremgår af bilag 8. Æ2]

Sund vækst

Københavns Kommune står for en stor del af investeringer og forbedringer af ældre pleje og tilbud til kronikere mv. Det er investeringer, der hvis København griber det rigtigt an, indeholder et betydeligt potentiale for en offensiv sund vækstindsats. Når vi forbedrer de kommunale kerneydelser for Københavnerne sættes der yderligere skub i byens vækst. Med budget 2013 afsættes midler til investering i velfærdsteknologiske løsninger for de kronisk syge borgere samt for særlige målgrupper, der har brug for en digital løsning til genoptræning i eget hjem. Derfor afsættes:

- 0,6 mio. kr. i anlæg i 2013, 5,3 mio. kr. i anlæg i 2014 og 3,3 mio. kr. i 2015 og frem til velfærdsteknologi i form af telemedicin til borgere med kronisk lungesygdom (KOL), hjerteproblemer og sårbehandling. Æ181
- 0,3 mio. kr. i anlæg i 2013 og 0,8 mio. kr. i anlæg i 2014 til velfærdsteknologi i form af virtuel træning. Æ182

Eksportkatalog med know how om velfærdsteknologi

Parterne noterer sig, at der er et eksportpotentiale i de investeringer der gøres i velfærdsteknologi og det skal udnyttes. København vil derfor styrke væksten indenfor velfærdsteknologi i et tæt samarbejde med virksomheder. En forudsætning er, at den nyeste viden er tilgængelig for samarbejdspartnerne. Ambitionen er, at virksomheder i samarbejde med København kan bruge know how til udvikling af næste generations velfærdsteknologi.

[Parterne er enige om målet at samle den know how, der skabes i disse år om ny og innovativ velfærdsteknologi i et eksportkatalog. Kataloget, som udarbejdes af Økonomiforvaltningen i samarbejde med relevante forvaltninger, skal kunne bruges af virksomheder og af byen i en eksport indsats. H34]

Færre erhvervsafgifter

I forårets aftale om overførselssagen 2011-12 besluttedes det forsøgsvis at fjerne afgifter på udeservering i 2012. Parterne er enige om at gøre fritagelsen permanent. Parterne er også enige om at fjerne eller reducere afgifterne på mobilt gadesalg, filmoptagelser og vareudstillinger.

Endvidere afskaffes administrationsgebyret til støttesagsbehandling ved tilsagn til almene boliger i 2013 og 2014. Derfor afsættes:

- 12,0 mio. kr. årligt i drift til afskaffelsen af gebyret for udeservering fra 2013-2016. Æ246
- 1,4 mio. kr. årligt i drift til afskaffelsen af gebyret for mobilt gadesalg fra 2013-2016. Æ301
- 0,1 mio. kr. årligt i drift til afskaffelsen af gebyret for filmoptagelser fra 2013-2016. Æ330
- 1,5 mio. kr. årligt i drift til reduktion af gebyret for vareudstilling fra 2013-2016. Æ298
- 1,5 mio. kr. i drift i 2013 og 1,5 mio. kr. i drift i 2014 til afskaffelse af administrationsgebyr til støttesagsbehandling ved tilsagn til almene boliger. Æ299

[Evalueringen vil omhandle udeservering samt andre takster relateret til forretningsdrivende. Det vil stadig være nødvendigt at foretage individuelle trafikale vurderinger i forhold til sikkerhed. Æ246, Æ301, Æ330, Æ298, Æ299] Reglerne for tildeling af tilladelser til udeservering, mobilt gadesalg, filmoptagelser og bannerreklamer er uændrede.

International House

[For at sikre fortsat vækst og velfærd i København skal der skabes gode rammevilkår, der tiltrækker og fastholder vidensarbejdere, studerende og deres familier. Med oprettelsen af et internationalt hus ønsker København at styrke den nuværende modtagelse og fastholdelse af vidensarbejdere. Det internationale hus vil samle kommunale, statslige og private aktører på det internationale serviceområde, så der bliver skabt én indgang for de nye internationale københavnere med øget information og tilbud fra hele København. I det internationale hus kan de internationale københavnere blive serviceret i forhold til papirarbejde, første job i Danmark, sprogundervisning, kulturkurser, netværk, job til ægtefæller og information om Københavns Kommunes tilbud.

Derfor afsættes:

- 6,0 mio. kr. i anlæg fordelt med 1,0 mio. kr. i 2012 og 5,0 mio. kr. i 2013
- 1,6 mio. kr. årligt i drift fra 2013 og frem. Æ2012-4, Æ24

Derudover forudsættes deponering i 2012 på 22 mio. kr. for det internationale hus.]

Copenhagen Career Program

Indvandringen til Danmark og København har ændret sig, så flere nye københavnere er ressourcestærke, veluddannede borgere, som kan bidrage til byens vækst. København har imidlertid en udfordring med at få højtuddannede udenlandske arbejdstagere, deres familier samt internationale studerende til at blive længere i Danmark.

Formålet med Copenhagen Career Program er at sikre en bedre modtagelse og fastholdelse af expats gennem en målrettet indsats for medfølgende ægtefæller og studerende. De medfølgende ægtefæller tilbydes bl.a. virksomhedsrettede forløb, eksempelvis praktikker, løntilskud, mentorer og opkvalificerende forløb, der skal sikre dem en tilknytning til arbejdsmarkedet. Indsatsen for internationale studerende fokuserer på fagområder, hvor der er behov for arbejdskraft, blandt andet inden for tekniske uddannelser. Indsatsen bliver løbende tilpasset arbejdsmarkedets behov.

[Parterne er på den baggrund enige om at videreføre projektet Copenhagen Career Program, som har været i gang siden 1. januar 2012, og bygge videre på de erfaringer, der er opnået.

Derfor afsættes:

- 0,8 mio. kr. i årlig drift og 0,3 mio. kr. i efterspørgselsstyret indsats hvert år fra 2013-2016 til Copenhagen Career Programme. Æ368]

Klima og grøn vækst

Klimaløsninger og grøn teknologi er centrale parametre i konkurrencen mellem globale storbyer. I København skabes løsninger, som efterspørges af en række af verdens største byer. Grøn Vækst er derfor et centralt værktøj til at styrke væksten i København.

København har sat sig i spidsen for en ambitiøs indsats for CO₂-neutralitet og har som en af de første kommuner i Danmark lavet en klimatilpasningsplan, der blev vedtaget af Borgerrepræsentationen august 2011.

København skal som led i dette arbejde fortsat styrke byens internationale profil som foregangsby for Grøn Vækst. Gennem deltagelse i internationale bynetværk skal der sættes fokus på erhvervsrettede og vækstunderstøttende aktiviteter med fokus på det tilknyttede eksport potentiale.

Ved at eksekvere klimaplanen og klimasikre byen sikres udgangspunktet for at skabe Grøn Vækst i København. Med indsatserne for grøn vækst, klima og klimatilpasning investeres der i en bedre by for københavnernes. En grøn og sund by, hvor livskvalitet og økonomisk vækst er i fokus. Løsningerne skal findes sammen med de grønne virksomheder og forskningsinstitutioner samt inddragelse af civilsamfundet.

CO2-neutralitet i 2025

KBH 2025 Klimaplanen blev vedtaget af Borgerrepræsentationen den 23. august 2012 og indeholder de konkrete initiativer og mål, der sikrer, at København bliver verdens første CO2-neutrale hovedstad i 2025.

Nu skal der sættes handling bag ordene. Implementeringen kræver en indsats og investeringer hos eksterne aktører, selskaber mv., samarbejde med erhvervsliv og forskningsinstitutioner, opbakning hos borgere og virksomheder samt kommunale investeringer. Den samlede klimaplan har et kommunalt investeringsbehov på ca. 2,7 mia. kr. i perioden 2013-2025. Ved fuld implementering af KBH 2025 Klimaplanen forventes en beskæftigelseseffekt på ca. 2.700 jobs. Parterne er enige om at afsætte i alt 485,3 mio. kr. i anlæg i perioden 2013-2016.

Grønt energiforbrug

Energibesparelser er en samfundsøkonomisk gevinst, en driver for innovation og nye teknologier, og det er ligeledes økonomisk fordelagtigt for københavnernes at investere i energibesparende foranstaltninger. Det er Klimaplanens mål at opnå en samlet varmebesparelse på 20 % og en elbesparelse på hhv. 20 % i handels- og servicevirksomheder og 10 % i husholdninger i 2025 i forhold til 2010. Det er meget ambitiøst, og det kræver en mærkbar indsats i både det eksisterende byggeri og i nybyggeriet. Derfor er parterne enige om at prioritere indsatsen inden for begge områder i de kommende år.

[Indsatserne for eksisterende byggeri omfatter en bred vifte af initiativer over for de forskellige sektorer i København under overskrifterne:

- Helhedsorienteret strategi for det eksisterende byggeri i København
- Energieffektiv byfornyelse.
- Demonstrationsprojekter i byfornyelsen og de almene boliger
- Task Force for proaktiv sags- og myndighedsbehandling
- Energibesparelser i handels- og servicevirksomheder

Indsatsen i forhold til nybyggeri kan samles under tre overskrifter:

- Fremme fyrtårnsprojekter inden for byggeri, der både er energirigtige og samtidig har en god anlægs- og driftsøkonomi.
- Fremme løsninger, der nedbringer det samlede energiforbrug.
- Erfaringsudveksling som platform for udbredelse af viden om lavenergibyggeri.

Derfor afsættes der:

- 1,0 mio. kr. i anlæg i 2013 og 31,7 mio. kr. i anlæg i 2014 til investeringer inden for nybyggeri og eksisterende byggeri. [Æ9]

Grøn mobilitet – Intelligent Trafikledelse (ITS)

[Intelligent trafikledelse kan optimere trafikken i København og dermed imødegå trængselsproblematikken og samtidig reducere CO2 udledningen. Intelligent trafikledelse understøtter dermed Københavns visioner om grøn vækst og grøn mobilitet. Parterne er enige om, at intelligent trafikledelse blandt andet skal opnås gennem følgende initiativer. Udarbejdelse af en samlet plan for trafikledelse, der har til formål at systematisere hvor man med størst effekt for busser, biler og cyklister. Optimering af signalanlæg, der sikrer bedre trafikafvikling for busser og tung trafik. Etablering af trafikledersystem, der sikrer effektiv og glidende trafikafvikling og sikrer koordination med bylivsarrangementer og understøtter hurtig indgriben ved trafikulykker.

Derfor afsættes:

- 2,0 mio. kr. i anlæg i perioden 2013, 28,0 mio. kr. i 2014 og 15 mio. kr. i hvert af årene 2015 og 2016. [Æ289]

Solceller på kommunale bygninger

[I de kommende år vil der blive gennemført mange renoveringsprojekter og opført meget kommunalt nybyggeri. Parterne mener, at det er oplagt at tænke grøn energiproduktion ind i denne proces og mener derfor, at opsætningen af solcelleanlæg skal indgå heri. Tanken er gradvist at øge det antal solceller, der etableres, i takt med at priserne på solceller forventes at falde. Ud over CO2-fortrængning her og nu er formålet at få tilstrækkelige erfaringer med teknologien, herunder bygningsintegration. Ydermere skal Københavns kommune understøtte københavnernes muligheder for at investere i solceller ved at stille information og værktøjer til rådighed f.eks. til visualisering.

Derfor afsættes:

- 9,3 mio. kr. i anlæg i perioden 2013-2016, fordelt med 3,0 mio. kr. i 2013, 2,3 mio. kr. i 2014, 2,1 mio. kr. i 2015 og 1,9 mio. kr. i 2016.
- -0,2 mio. kr. i 2014, -0,4 mio. kr. i 2015 og -0,6 mio. kr. i 2016. [Æ64]

Udskiftning af gadebelysning

[Belysningen i København er i dag ressourcekrævende og mange steder udtjent. Samtidig kan elforbruget til Københavns gadebelysning halveres via udskiftning af gadebelysning til LED. Derfor vil en udskiftning have positive effekter på økonomi, belysning, tryghed og klima. Parterne er derfor enige om at udskifte knap 21.000 armaturer og 8.000 master i perioden 2013-2015. Udskiftning af armaturer og master tilbagetales på 25 år via sparede el-udgifter. Udskiftningen af selve armaturhovederne tilbagebetales på knap 10 år.

Derfor afsættes der:

- 266,3 mio. kr. i anlæg i perioden 2013-2015. Fordelt med 23,5 mio. kr. i 2013, 152,8 mio. kr. i 2014 og 90 mio. kr. i 2015.

Fra 2014 og frem vil Københavns Kommune opleve en driftsbesparelse på 4,2 mio. kr. i 2014, 8,2 mio. kr. i 2015 og 12,4 mio. kr. i 2016 og frem. Besparelsen tilfalder kommunens råderum. [Æ240]

Skybrud

Teknik- og Miljøforvaltningen har netop færdiggjort første udkast til skybrudsplan for København (i et samarbejde med Frederiksberg). Skybrudsplanen inddeler København i en række oplande, hvor regnvandet håndteres på forskellige måder. Fælles for de fleste løsninger er, at der er tale om kombinationsløsninger, hvor grønne/blå/grå overfladeløsninger kombineres med tunneller. Løsningerne vil tage hensyn til lokale forhold, tæt bebyggelse og højdeforskelle.

Med aftalen mellem KL og Finansministeriet er der åbnet mulighed for at igangsætte klimatilpasningsprojekter for takstmidler i kommunerne indenfor en ramme af 2,5 milliarder i 2013.

Klimatilpasningsplanen anbefaler, at der arbejdes med afkobling af regnvand fra kloakken. I en by med mange faste belægninger er der gode muligheder for at arbejde med lokal afledning af regnvand (LAR) i forbindelse med grønne gårde.

Der er brug for at få udviklet en række demonstrationsprojekter, hvor arbejdet med denne type løsninger fremvises. Konkret er der planlagt projekter i forbindelse med det igangværende projekt i Skt. Kjelds Kvarter og Vesterbro. I forbindelse med byfornyelse i Skt. Kjelds kvarter foreslås der gennemført et eksempelprojekt i to nedslidte gårdkarreer i kvarteret – en større og en mindre - hvor der anlægges fælles gårdhaver med nye innovative løsninger indenfor regnvandsopsamling. Eksempelprojekterne vil vise muligheder for at integrere klimatilpasning i byfornyelsesindsatsen og kan efterfølgende anvendes andre steder i København.

[Der afsættes 2,0 mio.kr i anlæg i 2013, 30,1 mio.kr i 2014 og 9,9 mio.kr i 2015 til projektudvikling af skybrudsprojekter, herunder Skt. Annæ Plads, Skt. Kjelds Kvarter, Ladegårdså, Harrestrup Å og Hedebygadekaréen. Æ288]

Cykelpakke VI

København skal være verdens bedste cykelby. I Københavns Kommune har vi i mange år arbejdet målrettet på at forbedre cykelforholdene i byen. Hvis vi skal øge cyklens andel af ture til/fra København og ture internt i København yderligere, så skal cyklen være københavnernes førstevalg som transportmiddel. Det bliver det kun hvis vi sikrer at det er det hurtigste og nemmeste transportmiddel at vælge.

[Med Cykelpakke VI adresseres udbygningen af den grundlæggende cykelinfrastruktur, som er essentiel for Københavns mobilitet og fremkommelighed. Mere konkret indeholder Cykelpakke VI initiativer der imødekommer manglende cykelstier fra Cykelstiprioritetsplanen, Missing Links, nyopståede behov for cykelstier, Grønne cykelruter, en Supercykelsti og bedre cykelparkering. Parterne enige om at afsætte driftsmidler til håndtering af mindreindtægter, der er forbundet med nedlæggelsen af parkeringspladser.

Der afsættes 65 mio. til konkrete udbygninger af cykelinfrastruktur, heraf 14 mio. til cykelsuperstier og 51 mio. kr. til konkrete vejstrækninger, der i dag er missing links i cykelsti netværket, jf. bilag 7. Pengene fordeles med 1 mio. kr. i 2013, 44,5 mio. kr. i 2014, 19,5 mio. kr. i 2015. Der afsættes

- 0,3 mio. kr. i drift i 2013 og 1,2 mio. kr. i drift i 2014 og frem til håndtering af mindreindtægter, der er forbundet med nedlæggelsen af parkeringspladser. Æ283]

[Der afsættes desuden 10 mio. kr. til forbedring af cykelparkeringsforhold hvor det er mest tiltrængt. Heri er indeholdt forsøg med flytning af forkert placerede cykler. Pengene fordeles med 1,0 mio. kr. i 2013 og 9,0 mio. kr. i 2014. Æ307]

Ren Luft

[Luftforurening er fortsat et svagt punkt i Københavns ellers stærke miljøprofil. Partikelforureningen fra trafikken og skibsfarten er årsag til ca. 500 for tidlige dødsfald pr. år. Parterne er derfor enige om, at Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen frem mod budget 2014 skal udarbejde en handlingsplan om ren luft i samarbejde med relevante virksomheder og forskningsinstitutioner. H35]

Metro til Sydhavnen og Ny Ellebjerg

[Parterne er enige om, at en metroafgrening fra Cityringen gennem Sydhavn til det nye regionale knudepunkt i Ny Ellebjerg vil styrke både den kollektive trafik og byudviklingen i området markant. Samtidigt vil metrolinjen styrke den bymæssige sammenhæng mellem det gamle og det nye Sydhavn og mellem hele Sydhavnsområdet og City.

Parterne er derfor enige om allerede nu at afsætte midler til projektering ved at:

- Reservere 8,5 mio. kr. i kommunekassen til projektering af Metro til Sydhavnen og Ny Ellebjerg. F12]

Borgerrepræsentationen gav i juni 2012 en anlægsbevilling på i alt 6,9 mio. kr. (2012 p/l) til udredning af metro til Sydhavn og undersøgelse af letbane via Frederikssundsvej. Økonomiforvaltningen skønner, at Københavns Kommunes udgifter til udredningen om metro til Sydhavn vil udgøre ca. 4 mio. kr. [Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen iværksætter i samarbejde med Transportministeriet og Metroselskabet en udredning, der kan forelægges Borgerrepræsentationen medio 2013. Udredningen skal kunne danne grundlag for indgåelse af en aftale med staten om finansiering af metroafgreningen, og om igangsættelse af forberedende arbejder samt udarbejdelse af VVM og plangrundlag for metroafgreningen til Ny Ellebjerg. H36]

Genopretning

København vokser og byen bruges som aldrig før. De mange nye borgere skaber mere trafik, og der er større run på kommunens mange velfærdstilbud. Vi skal sikre, at alle københavnere bevæger sig i et bybillede, som fungerer og de kan være stolte af. Og de fysiske rammer for kerneydelserne skal også være i top. Vi skal af med den vedligeholdelsesgæld, som er opbygget over for skoler, botilbud og andre bygninger og infrastruktur, og derfor investerer vi med budget 13 målrettet i genopretninger og helheds- og klimarenoveringer, som er en forudsætning for velfærdsydelser af ordentlig kvalitet og som er udgangspunktet for fortsat vækst.

Renovering af folkeskoler

[Københavns folkeskoler skal være attraktive og tidssvarende, og kommunen har derfor i de seneste år afsat 1,4 mia. kr. til renovering og genopretning af byens skoler. Der eksisterer dog fortsat et væsentligt renoveringsbehov, i dag kan 16 ud af 68 skoler betragtes som helhedsrenoverede, der udestår derved fortsat renovering af 52 skoler. Parterne er derfor enige om at fortsætte dette arbejde og der afsættes derfor midler til at helhedsrenovere følgende 6 skoler: Kirsebærhavens Skole, Brønshøj Skole, Lergravsparkens Skole, Nørrebro Park Skole, Sølvgades Skole, Engskolen. Kriterierne for udvælgelse er baseret på; ønske om ekstra skolespor med Budget 2013; skoler der kan færdiggøres efter delvis renovering ved GOPF eller ved om- og udbygningsprojekter; skoler der er i ekstraordinær dårlig vedligeholdelsesstand.

Helhedsrenoveringerne vil alle stå færdige enten i 2015 eller 2016, og omfatter både indvendig og udvendig genopretning, modernisering, herunder faste installationer, energirenovering, klimatilpasning, indeklima og tilgængelighed.

Derfor afsættes til helhedsrenovering:

- 241,4 mio. kr. i anlæg i 2013-2016, fordelt med 4,4 mio. kr. i 2013, 66,9 mio. kr. i 2014, 136,1 mio. kr. i 2015 og 34 mio. kr. i 2016

Heraf udgør klima- og energitiltag 38,3 mio. kr. i 2013-2016. [Æ60]

[Hermed tilvejebringes energibesparelser fra 2016 og frem. Disse indarbejdes i Indkaldelsescirkulæret for budgetforslag 2014, og kan indgå i de forvaltningsspecifikke effektiviseringer i de kommende år. H37]

Bedre botilbud til hjemløse og kriseramte enlige – Kollegiet og Egmontgården

[Flere af Københavns botilbud til hjemløse og kriseramte enlige er i en dårlig og utidssvarende stand. På den baggrund ønsker partnere at løfte botilbuddenes kvalitet ved afsætte midler til at renovere Kollegiet på Gl. Køge Landevej for at skabe 66 tidssvarende botilbud til hjemløse københavnere. Derudover afsættes midler til helhedsrenovering af 72 krisecenterpladser til kriseramte enlige med eller uden børn på Egmontgården med henblik på at gøre pladserne tidssvarende og fleksible og samtidig øge beboernes sikkerhed.

Derfor afsættes til helhedsrenovering:

- 2,1 mio. kr. i anlæg i 2013, 31,9 mio. kr. i anlæg i 2014 og 46,1 mio. kr. i anlæg 2015 til Kollegiet og Egmontgården

Heraf afsættes i alt 57,3 mio. kr. i anlæg til Kollegiet og 22,8 mio. kr. i anlæg til Egmontgården.

Heraf udgør klima- og energitiltag 1,9 mio. kr. i 2013-2016 til Kollegiet og 3,5 mio. kr. i 2013-2016 til Egmontgården. [Æ5, Æ8]

Til driften af Kollegiet afsættes endvidere:

- 1,0 mio. kr. i drift fra 2013 og frem [Æ5]

[Energirenoveringerne forbundet hermed forventes at give driftsbesparelser i 2014 stigende i 2015 og frem. Besparelserne vil tilfalde både beboerne og forvaltningen. Besparelserne for forvaltningen vil blive indarbejdet i Indkaldelsescirkulæret for budgetforslag 2014, og kan indgå i Socialudvalgets effektivisering i de kommende år. H38]

Sikringstiltag på kommunens bygninger 2013

Kommunens institutioner er afgørende for københavnernes hverdag i form af pasning, skolegang, pleje, idræt mv. Den kommunale service varetages med høj kvalitet og for at sikre oplevelsen af kvalitet er det vigtigt, at kontinuiteten i den enkeltes liv bevares. Derfor øges robustheden i de kommunale institutioner overfor storskader, hvor der er risiko for midlertidige lukninger og servicetab. Indsatsen er målrettet de tre største skadesårsager:

- Brand
- Opstigende vand (indstrømmende, som følge af skybrud).
- Rørbrud med udstrømmende vand

Det er vigtigt at sikre, at kommunen ikke kun lever op til sine kommunale forpligtigelser, som pasningsgaranti o.l., men sikrer kontinuiteten i kommunens service. Formålet er dels at sikre institutionernes administrative / ledelsesmæssige ressourcer anvendes på kerneydelsen, frem for på storskader.

Desuden sikres københavnere mod servicetab f.eks. hvis en hal må holdes lukket og servicen i en periode bortfalder, da ingen andre haller kan overtage det kapacitetsbehov. Eller at forældre får øget transporttid, hvis deres børn skal afleveres på en akutinstitution, mens den normale udbedres.

Kommunen opbygger dermed sin egen standard til fremtidige renoveringer, så der reelt er tale om en helhedsrenovering ud fra kommunens behov med automatiske brandalarmer, skybruds- og læksikring, frem for minimumskravene til byggeri.

Dermed minimerer kommunen risikoen for, at uforudsete hændelser reducerer kvaliteten i den kommunale service, samt sikrer at kontinuiteten i den enkeltes borgers liv bevares.

[Derfor afsættes til klima- og energiltag:

- 9,9 mio. kr. i anlæg i 2013 og 29,6 mio. kr. i anlæg i 2014. Æ23]

[Endvidere afsættes til øvrige renoveringsarbejder:

- 4,3 mio. kr. i anlæg i 2013 og 12,9 mio. kr. i anlæg i 2014. Æ25]

Ledelsesreform – tillid, kvalitet og produktivitet

Frem mod 2025 bliver vi 20 pct. flere københavnere. Dette sammenholdt med nulvækstkrav og loft over kommunernes service- og anlægsudgifter stiller krav om løbende at effektivisere og tilrettelægge arbejdet på den mest effektive måde.

Øget produktivitet koblet til en ledelsesreform som sætter fokus på faglighed og prioritere tillid frem for kontrol er en forudsætning for at frigøre ressourcer og tid til øget kvalitet og faglighed i de kommunale kerneydelser.

Mere tillid giver større kvalitet og faglighed

Tillidsdagsordenen handler ikke om at fjerne alle regler og styringskrav. Mange arbejdsgange lettes af regelsæt, der sikrer at ensartede arbejdsopgaver, som udføres gentagne gange, løses på samme måde hver gang. Ligeledes har kommunen en række forpligtelser, ikke mindst på myndighedsområdet, som skal følge et på forhånd fastlagt regelsæt. Til gengæld er mange af vores faglige kerneopgaver for komplekse til at sætte på regel. Her skal vi skabe et regelfrit område og et tillidsfuldt ledelsesrum.

I Københavns Kommune vil vi derfor fjerne al unødvendig kontrol og bureaukrati. De ansatte skal have frihed og tid til kerneopgaven – tiden skal ikke bruges på skemaer og kontrol - men til gavn for de københavnske borgere og virksomheder.

I Københavns Kommune har vi sat en tillidsdagsorden, som skal give alle medarbejdere de bedste forudsætninger for at bruge deres faglighed. Unødvendig kontrol erstattes med klare mål, dialog og tillid til, at medarbejderne selv kan vurdere og prioritere indsatsen i hverdagen.

I dag oplever de lokale enheder ofte dokumentationen, som noget "andre" har brug for. Irrelevante dokumentationskrav og kontrolmekanismer, som er opbygget gennem årene, skal fjernes. Dokumentation skal i videst mulig omfang erstattes af dialog mellem medarbejdere, ledere, forvaltning og politikere. Den dokumentation som foretages skal også kunne bruges lokalt af ledelse og medarbejdere til nytænkning og sikring af den daglige kvalitet.

Vi er allerede i gang. I den københavnske hjemmepleje skal de 2000 SOSU'ere og sygeplejersker ikke længere registrerer, hvornår de kommer og går i borgernes hjem. På børneområdet skal der arbejdes med den pædagogiske faglighed, og dette arbejde tager udgangspunkt i den enkelte institutions og klynges valg af faglige metoder samt deres vilkår, behov og udfordringer.

Plan for tillidsdagsordenen

[Parterne er enige om, at der fremlægges en plan for, hvordan tillidsambitionen og de fire indsatsområder indfries. Parterne er derfor enige om at videreføre og fremme arbejdet med tillidsdagsordenen gennem fire spor:

- Plads til faglighed, mindre bureaukrati
- Faglig udvikling er et ansvar som lederen skal løfte
- Medarbejderens bidrag er afgørende
- Dokumentation skal give kvalitet og tryghed – ikke kontrol

Dette vil konkret blive udmøntet gennem et videre samarbejde i den styregruppe, der er etableret med deltagelse af de 7 forvaltninger og de faglige organisationer. Styregruppen refererer til 7-dir.kredsen og vil løbende inddrage CSO, fagforvaltningerne, ØU og BR i det omfang det er nødvendigt.

Af produkter, der vil blive leveret i 2012 og 2013, kan bl.a. nævnes en analyse af de københavnske særregler, herunder en identifikation af indsatsområder i forhold til en effektiv, smidig og fleksibel arbejdstidsplanlægning, et seminar med præsentation af forskningsresultater samt et kodeks for tillidsbaseret ledelse.

Kodekset skal guide det politiske niveau (politikere i BR, Udvalgsmedlemmer og Borgmestre) og den administrative topledelse, i håndteringen af deres ledergerning i det tillidsbaserede perspektiv. Det vil betyde, at problemsager, i højere grad end det er tilfældet i dag, håndteres hurtigt og konkret i form af ledelsesmæssige tiltag i stedet for indførelse af nye regler og kontrolmekanismer. H39]

[Københavns Kommune kan endvidere indgå som aktiv part i et nært forestående Ph.d. projekt. Projektet etableres i et ligeværdigt samarbejde mellem Københavns Kommune, RUC og FTF og vil over en 3-årig periode undersøge tillid som middel til at fremme kvalitet og innovation i den daglige opgaveløsning på kommunens institutioner. Københavns Kommune skal afholde udgifter for i alt 600.000 kr. fordelt på 200.000 kr. pr. år i den 3-årige periode. Midlerne til finansieringen findes indenfor det budget, der er tilknyttet Tillidsdagsordenen. Endvidere er der mulighed for delfinansiering gennem SUM-puljemidler. H40]

Produktivitet og enhedspriser

Danmark har mistet terræn i forhold til de rigeste OECD-lande. En af forklaringerne er et fald i produktiviteten. Regeringen har derfor i foråret nedsat en produktivitetskommission, som skal analysere den danske produktivitetsudvikling i både den private og den offentlige sektor. København er allerede i gang, men vil gerne bidrage til en yderligere afdækning af mulighederne for produktivitetstigning i den offentlige sektor. Produktivitet kan blandt andet give mere tid til kerneydelsen og højere effektivitet.

[Parterne er derfor enige om, at fortsætte arbejdet med analyser af kommunens enhedspriser og produktivitet samt barrierer for de ansattes tid til kerneydelsen, herunder uhensigtsmæssige arbejdsgange, mangelfulde styringsredskaber og unødige administrative opgaver på det decentrale niveau. Parterne har endvidere noteret, at forvaltningerne frem mod budget 2014 kvalificerer potentialet ved en mere hensigtsmæssig arbejdsplanlægning. H41]

Allerede i dag arbejder forvaltningerne med løsninger, som forbedrer kvaliteten og minimere tidsspild. Velfærdsteknologier i de borgerrettede hverv giver mulighed for, at benytte mere tid direkte med borgeren og letter medarbejdernes arbejde, profiltankegangen giver mulighed for at forbedre resultater og afprøve nye lærings- og arbejdsmetoder og revurdering af arbejdstidsaftaler afprøver de bedst mulige sammensætninger.

[De gode historier og metoder skal udbredes og forvaltningerne skal tænke nyt samtidigt med, at de får rammerne til, at prøve nye velfærdsteknologier, arbejdsforhold og metoder af. Parterne er derfor enige om, at nedenstående indsatsområder skal styrkes frem mod budget 2014:

- Udvikling og afprøvning af nye velfærdsteknologier
- Borgeren kan selv – fokus på den aktivt deltagende borger

- Faglighed i fokus, stille de nødvendige redskaber til rådighed, minimere spildtid og nemmere arbejds gange
- Sammentænkning af den kommunale bygningsmasse og en indgang for borgeren
- Inddragelse af civilsamfundet og frivillighed

De ressourcer der frigives herved, kan omsættes til effektiviseringer, øget kvalitet og bedre service, så København forbliver en attraktiv by for både børnefamilierne, de unge og de ældre borgere. H42]

[Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen i samarbejde med forvaltningerne, frem mod budget 2014 skal udarbejde udvalgte nøgletal på anlægsprojekter. Dette indebærer bl.a. benchmarking af priserne på en kunstgræsbane, en lethal, 1 km vej/fortov/cykelsti med blandt andre Aarhus, Odense og Frederiksberg, samt en sammenligning af administrationsprocenten på anlægsområdet. H43]

[KEjd har som følge af budgetaftalen for 2012 udarbejdet en analyse af det reelle ressourceforbrug forbundet med de nye snitflader og benchmarking med andre sammenlignelige bygherrefunktioner herunder Teknik- og Miljøforvaltningen. Analysen viser, at Teknik- og Miljøforvaltningens administrationsprocent er højere end KEjd's. Imidlertid er det ikke fuldt afklaret, om analysens validitet er tilstrækkelig stor, og parterne er derfor enige om, at Intern Revision inddrages for at kvalitetssikre data. Økonomiforvaltningen forelægger Intern Revisions resultater for ØU og BR med henblik på at få reguleret administrationsbidragets størrelse, såfremt det viser sig nødvendigt. Beslutningsgrundlaget skal drøftes i fast track forum, og skal indgå i forhandlingerne om budget 2014.

Økonomiudvalget forelægges en status på budget- og nøgletalsanalyser primo 2013. H44]

Udnyttelsesgrad af idrætsanlæg

[Parterne er enige om at de københavnske idrætsanlæg skal udnyttes bedre, så københavnernes har de bedst mulige rammer for idrætsudøvelse.

Parterne er glade for de initiativer, der allerede er i gang, med bl.a. udvidede åbningstider, elektronisk adgangskontrol og etablering af nye kunstgræsbaner, for at give flest mulige københavnere adgang til at dyrke idræt. For at sikre at københavnernes de kommende år får en endnu bedre adgang til at dyrke idræt igangsættes der en undersøgelse af udnyttelsesgraden af de kommunale idrætsanlæg.

Analysen som udarbejdes af Kultur- og Fritidsforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen skal forelægges til politisk godkendelse primo 2013. Herefter skal der frem mod budget 2014, i samarbejde med kommunens partnere i idrætslivet, udarbejdes en række konkrete forslag til, hvordan Københavns Kommune bedst muligt og mest effektivt kan give københavnernes nye og bedre muligheder for at dyrke idræt. H45]

Styrket budgetopfølgning

Det skal være nemmere at følge op på, om de ekstra penge der gives til fx mere voksentid til det enkelte barn i kommunens dagtilbud og en styrket sundhedsindsats overfor udsatte og ældre, når helt ud til de borgere som de var tiltænkt.

[Parterne er derfor enige om, at styrke budgetopfølgningen på aktivitetsniveau, således skal der redegøres for evt. afvigelser i enhedsprisen efter budgetvedtagelsen i forbindelse med den løbende budgetopfølgning og årsregnskabet, herunder hvorvidt der er tale om ændringer i mængde (flere/færre børn m.m.), lavere omkostninger, tilførsel af ekstra midler som følge af en politisk beslutning mv. Parterne er derfor enige om,

at Økonomiforvaltningen i samarbejde med fagforvaltningerne udarbejder forslag til styrkelse heraf med henblik på, at den styrkede opfølgning kan finde anvendelse fra og med første regnskabsprognose i 2013. H46]

[Parterne er enige om, at der skal arbejdes videre med muligheden for fælles regler for udvalgene for overførsel af decentral opsparing. Det videre arbejde vil tage udgangspunkt i, at institutionerne skal have de rette incitamentter til hensigtsmæssig økonomisk styring, samtidig med, at det overordnede behov for regulering af overførsler mellem budgetår i forhold til størrelsen af servicebufferpuljen sikres. I arbejdet skal afdækkes om nye modeller for styringen af serviceoverførslerne kan anvendes.

Arbejdet forankres i Økonomikredsen, og et beslutningsoplæg skal foreligge primo 2013 med henblik på, at evt. nye fælles regler kan finde anvendelse for overførslen 2013-2014. Parterne anerkender vigtigheden af, at evt. ændringer kendes i så god tid som muligt, så en fortsat hensigtsmæssig økonomistyring i de decentrale enheder understøttes i 2013. H47]

[For at sikre et konstant serviceniveau uafhængig af befolkningsudviklingen bliver en stor del af Københavns Kommunes budget via demografimodellen reguleret alt efter, om der kommer flere eller færre børn, handicappede og ældre. Denne regulering tager dog ikke i alle tilfælde højde for strukturelle ændringer, som også kan påvirke serviceniveauet. Parterne er derfor enige om, at det frem mod budget 2014 skal afdækkes, om strukturelle ændringer – som eksempelvis bedre sundhedstilstand, og en ændret arbejdsdeling mellem hospitaler og kommuner på Sundheds- og Omsorgsudvalgets område - kan indgå i demografimodellen. H48]

Øvrige sager

Valg

[Der skal i 2013 afholdes Kommunal- og Regionalvalg. Valgbestyrelsen har ønsket at udbrede den digitale understøttelse af valghandlingen og lette valghandlingen for borgerne. Dette sker blandt andet ved at indføre digitale valglister på 27 afstemningssteder og opretholde antallet af brevafstemningssteder. Valgbestyrelsen har derudover tilkendegivet ønske om at investere i tiltag, som kan øge stemmeprocenten i områder med lav valgdeltagelse. Endelig ønsker valgbestyrelsen, at den generelle udførelse af valghandlingen bliver mere smidig, hvilket blandt andet indebærer sideløbende fintælling af valgresultatet og øget digital understøttelse af det administrative arbejde. Parterne er enige om at iværksætte initiativerne og afsætter derfor:

- 3,4 mio. kr. i drift i 2013 til forhøjelse af grundbudgettet for afholdelse af Kommunal- og Regionalvalget i 2013. Æ28]

[Regeringen har besluttet at fremsætte lovforslag, der tillader kommunerne at iværksætte forsøg med bindende elektronisk afstemning i 2014. Formålet med forsøget er at opnå erfaringer, der kan indgå i et senere beslutningsgrundlag for, om der skal indføres elektronisk valg i Danmark. Valgbestyrelsen har tilkendegivet et ønske om, at Københavns Kommune deltager i forsøget i forbindelse med afholdelse af Europaparlamentsvalget i 2014. Kommunen skal dog give tilsagn om at afsætte de nødvendige økonomiske og administrative ressourcer den 1. oktober 2012. Udgifterne i forbindelse med forsøget er på 1,0 mio. kr. Valgbestyrelsen ønsker desuden at gennemføre de samme initiativer vedr. digitale valglister, brevafstemningssteder mv. som nævnt ovenfor ved Europaparlamentsvalget i 2014. Dette indebærer en merudgift på i alt 2,0 mio. kr.

Parterne er derfor enige om at afsætte:

- 3,0 mio. kr. i drift i 2014 til forhøjelse af grundbudgettet for afholdelse af Europaparlamentsvalget i 2014. Æ49]

Fratrædelsessamtaler

[Parterne er enige om at der ved fastansatte medarbejderes ophør, afholdes fratrædelsessamtaler med udvalgte medarbejdere. Samtalen afholdes af medarbejderens chef, alternativt af forvaltningens HR-afdeling. Der udarbejdes referat fra samtalen efter et nærmere defineret paradigme, som udvikles af Økonomiforvaltningen i samarbejde med forvaltningernes HR-afdelinger. Konklusionerne fra fratrædelsessamtalerne anvendes af forvaltningerne i tilrettelæggelsen af ledelsesudvikling mv. H49]

IT Governance

Der er med den fællesoffentlige og fælleskommunale digitaliseringsstrategi forudsat store investeringer og effektiviseringer på digitaliseringsområdet til at frigøre midler til borgernær service og velfærdsforbedringer i de kommende år, hvilket stiller en række krav til Københavns Kommune for at kunne indfri disse midler.

Der er allerede besluttet en fælles proces for kommunens it-anskaffelser med henblik på en konsolidering af kommunens it-systemer og en bedre styring af kommunens udgifter til IT.

[Herudover ønsker Økonomiudvalget at sikre en bedre koordinering af kommunens samlede it-projektportefølje ved løbende at følge op på de fællesoffentlige digitaliseringsinitiativer, der sættes i gang i kommunen samt hvorvidt de indfrier de økonomiske og forretningsmæssige mål, der er forudsat i de fællesoffentlige digitaliseringsstrategier samt økonomiaftaler. H63]

Sociale klausuler

København har gennem flere år anvendt sociale klausuler i forbindelse med udbud. Anvendelsen har især taget fart siden 2010, og i perioden fra 2010 til 2012 er der i udbud stillet krav om ca. 120 praktikantårsværk (lærlinge). Parterne noterer sig medlemsforslag om skærpelse af sociale klausuler fra Enhedslisten, som blev vedtaget i BIU den 26.marts 2012. For stemte A,B,F og Ø.

[Der skal fremover være fuldt fokus på, at mulighederne for at stille krav til kommunens leverandører skal udnyttes fuldt ud – også hvor det er muligt at stille krav om andre end praktikanter/lærlinge. Vi vil endvidere arbejde for, at de selskaber, som kommunen har indflydelse på, handler på samme måde, og at andre offentlige myndigheder anvender sociale klausuler. Der skal også være fokus på det potentiale for beskæftigelse af praktikanter/lærlinge, der findes inden for den almennyttige boligsektor og kommunens virksomheder, fx Metroselskabet. Der rettes henvendelserne til selskaberne herom. H64]

[Desuden er parterne enige om at undersøge muligheden for at stille krav i klausulerne om ansættelse af forskellige grupper af ledige. H65]

Warehouse9

[Warehouse9 er et LGBTQ-performance-sted i Københavns brune kødby. De er kendetegnet ved at have både et social og et kulturelt fokus for deres aktiviteter, fx i form af det månedligt tilbagevendende arrangement, T-lounge.

Med den 3 årige bevilling fra Københavns Kommune, får Warehouse9 mulighed for at føre en række af deres projekter ud i livet. Bevillingen giver transpersoner et tilholdssted og en platform til synliggørelse af LGBTQ kunst og kultur.

Der afsættes

- 0,4 mio. kr. årligt i drift i 2013-2015. Æ101]

Mindre sager

[Parterne er enige om, at en række mindre sager og projekter skal finansieres i overensstemmelse med bilag 2. Æ – se bilag 2].